

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

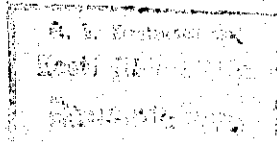
RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1928

MAI

SISUKS PEALE MUU:

- Linnade ja alevite rahvastik 1927 a.
- Rahvaliiklemine üle piiri 1927 a.
- Alkoholi toodang ja tarvitamine 1920—27 a.
- Streigid tööstuses 1927 a.
- Loomade hinnad laatadel 1927 a.
- Õpetajate seminarid 1923—27 a.
- Maksubilanss 1927 a.
- Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a.

Nr. 78 (5)

TALLINN

Nr. 78 (5)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Linnade ja alevite rahvastik 1927 a. G. Tomberg	285	Population des villes et bourgs en 1927. G. Tomberg	285
Rahvaliidklemine üle piiri 1927 a. G. Tomberg	288	Mouvement de la population traversant la frontière en 1927. G. Tomberg	288
Alkoholi toodang ja tarvitamine 1920—27 a. H. Reiman	291	Production et consommation des boissons alcooliques de 1920—27. H. Reiman	291
Streigid tööstuses 1927 a.	294	Grèves dans les entreprises industrielles en 1927	294
Loomade hinnad laatadel 1927 a. H. Kuusk	295	Prix forains du bétail en 1927. H. Kuusk	295
Õpetajate seminarid 1923—27 a. A. Lepp	298	Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1923—27. A. Lepp	298
Maksubilanss 1927 a. A. Tooms	308	Balance des paiements en 1927. A. Tooms	303
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1926 a. H. Neuhaus	311	Recettes et dépenses des villes et des bourgs en 1926. H. Neuhaus	311

TABELID — TABLEAUX

(Standart-numeratsioon)	(Numération permanente)
Tab. 1. Sissevedu märtsis	Tab. 1. Importation en mars
2. Väljavedu märtsis	2. Exportation en mars
3. Sisse- ja väljavedu märtsis (tähtsamad ained)	3. Importation et exportation des principaux articles en mars
4. Toiliamette läbikalk märtsis	4. Commerce extérieur en mars (par les douanes)
5. Tolliasutiste tulud märtsis	5. Recettes douanières en mars
6. Ühendatud riigiraudteede tegevus veebruaris	6. Chemins de fer unis en février
7. Tallinna sadama tegevus aprillis	7. Mouvement du port de Tallinn en avril
8. Eesti Panga äriseis 31. I., 29. II ja 31. III. 1928	8. Situation financière de la Banque d'Estonie au 31. I., 29. II et 31. III. 1928
9. Maapanga äriseis	9. Situation financière de la Banque agraire
10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. I. 28 j.	10. Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. I. 28
11. Üksikute pankade äriseisu summad 1. I. 28	11. Montant des bilans des banques au 1. I. 28
12. Riigi sissetulekud veebruaris	12. Recettes de l'Etat en février
13. Valuuta hinnad Tallinna börsil aprillis	13. Cours du change à Tallinn en avril
14. Vabariigi piiridest ülesõitnud aprillis	14. Nombre des personnes passées les confins de la République en avril
15. Elanikkude arv linnades aprillis	15. Mouvement de la population dans les villes en avril
16. Lühivõla olemasolu aprillis	16. Billets en circulation en avril
17. Rahakate aprillis	17. Couverture en avril
18. Pankadevahelise arvekoja tegevus aprillis	18. Mouvement de la chambre de compensation en avril
19. Protestitud vekslid märtsis	19. Effets protestés en mars
20. Kapitali emissioonid aprillis	20. Emissions des capitaux en avril
21. Tööstustoodang veebruaris	21. Production de quelques industries en février
22. Loomataudid märtsis	22. Epizooties en mars
23. Tapamajade tegevus märtsis	23. Fonctionnement des abattoirs en mars
24. Suurimüügihinnad märtsis ja aprillis	24. Prix de gros en mars et avril
25. Toiduainete maksumus kalorilise sisalduse järele 1925—28	25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—28
26. Turuhinnad aprillis	26. Prix de détail en avril
27. Etumaksumusindeksid	27. Nombres-indices du coût de la vie
28. Suurimüügihindeksid	28. Nombres-indices des prix de gros
29. Tööbõrsid ja eravahetajate kontorid märtsis	29. Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en mars
30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1 aprilliks	30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 avril
31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis veebruaris ja märtsis	31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en février et mars
32. Tööstustööliste arvu liikumise indekseid	32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.
33. Nakkushaigused märtsis	33. Maladies contagieuses en mars

LINNADE JA ALEVITE RAHVASTIK 1927 a. POPULATION des VILLES et BOURGS en 1927.

Rahva liiklemisest sisemaal on olemas jooksvad, igakuised linnade ja alevite aadressilaudade aruanded elanikkude arvu mundatusist. Tabel 1 sisaldab elanikkude arvu linnades aasta alguks, siis aasta jooksul sisse- ja väljaregistreeritud, elanikkude arvu aasta viimaseks päevaks ja keskmist aasta kohta. Arvestades sündide-surnade ja sisse- ning väljasõitjate aastaliste vahedega, võimaldab, rahvalugemise arve

aluseks võttes, kalkuleerida iga aasta üleriiklikku rahvaarvu. Linnade ja alevite jooksev arvestus võimaldab aga määrata mahaarvamise teel ka rahvaarvu maal.

Nõmme, Põltsamaa, Tapa, Tõrva ja Türi linnadeks saamisesa—1926 a. teisel poolel — arvestatakse need alates 1927 a. linnade hulgas. Järjestuseks tarvitame tähestikku pealinna eesikohal.

Linnade rahvastik 1927 a. — Population des villes 1927.

1.	Sisse registreeritud — Enregistrés										Välja registreeritud — Rayés des listes										Elanikkude arv 1. I. 28 Nombre de la population au 1. I. 28			Keskmise elanikkude arv aasta kohta (iga kuu esimest päev. seisud. arvut.) Nombre moyen annuel de la population (au 1 de chaque mois)		
	Elanikkude arv 1. I. 27 Nombre de la population au 1. I. 27			Sündinud Nais-sances		Sisse sõit-nuid Arrivés		Teise korteri sisse-kolijaid Change-ment du logement		Surnuid Décés		Välja sõitnuid Départs		Korterit väljakol-jaid Change-ments du logement		Tead-mata kuhu Inconnu										
	K.-T.	M.-H.	N.-F.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.			
	Tallinn . . .	125564	56772	68702	438	443	24360	28558	16215	21605	810	747	22621	21426	12022	16481	4349	4583	129139	67983	71156	124231	56299	67992		
Haapsalu . . .	4473	1856	2017	24	23	1631	2317	362	460	37	26	1631	2322	362	460	1	9	4438	1632	2006	4634	1903	2731			
Kuressaare . . .	3513	1488	2025	16	12	1813	1776	292	421	18	35	1856	1837	292	431	9	3371	1443	1928	3356	1502	2054				
Narva . . .	20568	11510	15058	32	56	3261	3494	3314	4613	178	178	2947	3190	2979	4281	321	266	27604	11693	15311	26259	11375	14884			
Nõmme . . .	10639	4809	5830	35	31	2496	3660	1025	1155	49	50	1809	2799	879	1075	210	216	11954	5418	6536	11353	5068	6285			
Paide . . .	3498	1498	2000	16	18	1766	933	458	577	31	36	1756	960	468	577	—	—	3438	1483	1955	3382	1453	1929			
Paldiski . . .	1260	619	641	4	2	158	197	694	96	12	11	202	232	94	96	—	—	1164	567	597	1229	599	680			
Petseri . . .	3278	1023	1055	25	30	569	516	67	646	14	27	432	362	667	636	3	1	9589	1768	1821	3399	1679	1720			
Pärnu . . .	21596	9842	11754	96	103	5244	5341	6261	7041	132	146	4795	5019	6261	7042	225	162	21900	10030	11870	21857	10000	11857			
Põltsamaa . . .	2787	1246	1541	5	9	320	323	114	129	8	10	239	210	114	129	20	8	2913	1304	1039	2619	1263	1556			
Rakvere . . .	11461	4773	6688	38	41	1514	1831	1259	1536	65	61	1385	1622	937	1162	46	44	12358	5151	7207	11501	4815	6686			
Tapa . . .	2993	1451	1544	23	25	512	454	349	384	17	24	430	412	309	293	58	20	3172	1514	1658	3007	1449	1558			
Tartu . . .	60850	25859	34977	225	203	11451	11968	7502	9939	863	872	8733	8379	7707	10119	2403	2845	61127	25825	35302	59052	25127	33925			
Tõrva . . .	2587	1151	1406	10	12	420	516	245	324	22	21	889	432	237	297	18	12	2656	1160	1498	2495	1102	1393			
Türi . . .	2979	1372	1607	24	22	515	580	195	207	21	21	494	550	193	210	—	—	3033	1398	1635	2963	1379	1584			
Valga . . .	14596	6609	7987	97	95	1018	1996	1618	2023	86	76	1667	1974	1579	1914	62	55	14620	6544	8032	14366	6483	7882			
Viljandi . . .	11823	5377	6446	13	18	2831	3591	1345	2352	75	90	1843	2976	1835	2352	—	—	13837	6908	7534	12917	5604	6713			
Võru . . .	5808	2746	3062	11	7	672	792	631	711	24	23	676	751	531	599	33	42	5953	2796	3157	5759	2706	3065			
Kokku . . .	316225	140595	175630	1181	1139	61201	63743	42436	54249	1962	1954	54024	54853	37466	48154	7749	8260	325752	144212	181540	314233	139806	174432			
Total . . .																										

Elanikkude liiklemine linnades 1927 a. (% keskmisest rahvastiku arvust aastas).

Mouvement de la population dans les villes en 1927 (% à la population moyenne pour année).

2.	Sisse sõitnuid Arrivés		Välja sõitnuid Départs		Välja registreeritud teadmata kuhu Rayés des listes sans connaissance du lieu de départ		Korterit vahetusel— Change-m. du logement	
	Sisse registr.	Enregistrés	Välja registr.	Rayés des listes	Sisse registr.	Enregistrés	Välja registr.	Rayés des listes
Tallinn . . .	38,5	35,4	7,2	30,4	22,9			
Haapsalu . . .	86,9	86,6	0,1	17,7	17,1			
Kuressaare . . .	100,9	108,9	0,1	20,1	20,4			
Narva . . .	25,7	23,6	2,2	30,2	27,6			
Nõmme . . .	54,2	40,6	3,8	19,2	17,2			
Paide . . .	79,7	80,3	—	30,6	30,9			
Paldiski . . .	28,9	35,3	—	15,5	15,5			
Petseri . . .	31,9	23,4	0,1	38,6	38,3			
Pärnu . . .	48,4	44,9	1,8	60,9	60,9			
Põltsamaa . . .	22,8	1,0	9,0	9,0	9,0			
Rakvere . . .	29,1	26,1	0,8	24,3	18,3			
Tapa . . .	32,1	28,3	2,6	24,4	20,0			
Tartu . . .	39,5	29,0	8,9	29,6	30,2			
Tõrva . . .	37,5	32,9	1,2	22,8	21,4			
Türi . . .	37,0	35,2	—	13,6	13,6			
Valga . . .	25,2	25,3	0,8	25,3	24,3			
Viljandi . . .	52,1	34,3	—	34,0	34,0			
Võru . . .	25,4	24,8	1,3	23,3	19,6			
Kokku—Total . . .	39,8	34,6	5,1	30,8	27,2			

Elanikkude liiklemismäärade linna ja linnast välja näitavad (tab. 2) keskmise rahvaarvu alusel arvutatud sisse- ja väljasõitjate suhtarvud. Kõrget liiklemismäärade osutavad suvituslinnad, eeskätt Kuressaare ja Haapsalu, siis Paide, Nõmme, Pärnu, Viljandi.

Korterivahetusel (tab. 3) tekkinud liiklemises on esikohal, nagu eelmiselgi aastal, Pärnu. Mär-gatava vahetega järgnevad Petseri, Viljandi, siis Paide, Narva ja Tallinn. Väikseima arvu esitab Põltsamaa.

Sisse- ja väljasõidus paistavad silma kindlad perioodid (tab. 3). Nii algab tung linnast välja juba aprillis, kuna juunis see huvireisijate ja suvitajate mõjul järsult tõuseb maksimumini. Järgneval kolmel kuul väheneb väljasõit. Tagasivool linna toimub peamiselt augustis ja septembris. Juunis-juulis ja hiljem oktoobris-novembris sünnib see juba vähemal määral. Korterivahetamise kohta on raske määrata kindlaid perioode, kuna see ühtlasem tervel aastal, ent siiski torkab silma suurem elavus septembris, oktoobris ja novembris.

Elanikkude liikumine linnades kuu järele 1927 a. (%).
Mouvement de la population dans les villes par les mois en 1927.
(en %).

3.	Sisse sõitnud	Välja sõitnud	Välja registreeritud teadmata kuhu	Korteri vahetusel—Changem. du logement	
	Arrivés	Départés	à l'issue de l'année sans connaissance du lieu de départ	Sisse registr. Enregistrés	Välja registr. Rayés des listes
Jaanuar—Janvier . . .	6,3	5,6	5,9	7,0	7,4
Veebruar—Février . . .	4,5	4,2	14,9	6,5	7,9
Märts—Mars . . .	5,1	4,9	5,8	6,9	7,0
Aprill—Avril . . .	5,7	7,0	6,5	7,1	6,7
Mai—Mai . . .	6,9	9,0	9,6	9,5	8,7
Juuni—Juin . . .	9,1	18,4	10,6	9,0	6,5
Juuli—Juillet . . .	9,3	12,9	8,6	7,8	7,7
August—Août . . .	13,8	11,4	7,7	8,3	8,4
September—Septembre	15,7	8,4	7,8	10,3	10,2
Oktoober—Octobre . . .	9,1	6,8	8,4	10,3	10,0
November—Novembre . . .	8,2	5,2	7,2	9,5	9,4
Detsember—Décembre . . .	6,3	6,2	8,0	7,8	8,1
Kokku—Total . . .	100	100	100	100	100

Rahvaarvu jälgimiseks linnades, aleviis ja maal viie aasta jooksul olemas kasutanud võrdluseks 28 det. 1922 a. rahvalugemise ning linnade ja alevite aadressbüroode sellekohaseid andmeid 1. I 1928 kohta. Et rahvalugemist toimiti 1922 a. lõpul, vaid kolm päeva enne 1. I. 1923 a., siis võime pidada arvestusmomente üheaajaliksiks.

Rahvastiku kasv linnades 1922—28 a.
Accroissement de la population en villes en 1922—28.

4.	Harilik elanikkude arv rahvalugemisel 28. XII. 22* Nombre de la population habituelle le 28. XII. 22 (Recensement)	Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 28 Nombre de la population le 1. I. 28	Vahe kasv (+) kahan. (—) 5 a. jooksul Accroissement ou diminution
Tallinn	128 545	129 139	+ 594
Haapsalu	4 378	4 498	+ 60
Kuressaare	3 652	3 371	— 281
Narva	27 209	27 004	— 205
Nõmme	5 422	11 954	+ 6532
Paide	3 440	3 438	— 2
Paldiski	1 122	1 164	+ 42
Petseri	2 047	3 589	+ 1542
Pärnu	19 413	21 900	+ 2487
Põltsamaa	2 172	2 943	+ 771
Rakvere	8 503	12 358	+ 3855
Tapa	2 513	3 172	+ 654
Tartu	54 012	61 127	+ 7115
Tõrva	2 018	2 656	+ 638
Türi	2 057	3 033	+ 976
Valga	10 334	14 626	+ 4292
Viljandi	10 684	13 837	+ 3203
Võru	5 734	5 953	+ 219
Rahvalugemisel eriti arvestatust linnadesse kuuluvad	2 724	—	— 2724
Nombre de la population comptée à part se rapportant aux villes			
Kokku—Total	295 984	325 752	+ 29 768

*) Siin on aluseks võetud rahvalugemise harilik rahvaarv, millel iseloomult vastab aadresslaudade andmelle. Rahvalugemisel eraldi arvestatud 10 280 elanikku (sõdurid kasarmuis, raudteel arvestatud, vangid) on jaotatud proportsionaalselt linnade, alevite ja maa vahel, kuna võib oletada nende päritolu nii maalt, linnadest kui ka aleviist.

**) Arvestatud elanikkude arvu üldise kasvu alusel.

Rahvastiku kasv aleviis 1922—28 a.
Accroissement de la population en bourgs en 1922—28.

5.	Harilik elanikkude arv rahvalugemisel 28. XII. 22* Nombre de la population habituelle le 28. XII. 22 (Recensement)	Elanikkude arv aadresslaudade andmeil 1. I. 28 Nombre de la population le 1. I. 28	Vahe kasv (+) kahan. (—) 5 a. jooksul Accroissement ou diminution
Antsla	926	1 322	+ 396
Elva	1 303	1 601	+ 298
Jõgeva	857	1 130	+ 273
Jõhvi	1 097	1 732	+ 635
Kallaste	1 638	1 479	— 159
Killingi-Nõmme	1 084	1 464	+ 380
Keila	788	864	+ 76
Kunda	2 232	2 500	+ 268
Kärda	1 592	1 561	— 31
Mustla	679	866	+ 187
Mustvee	2 812	3 222	+ 410
Mõisaküla	1 068	2 406	+ 1338
N.-Jõesuu	2 336	3 414	+ 1078
Otepää	1 938	2 263	+ 325
Sindi	1 595	1 753	+ 158
S.-Jaani	960	1 126**)	+ 166
Võõpsu	481	494	+ 13
Rahvalugemisel eriti arvestatust aleviisse kuuluvad	216	—	— 216
Nombre de la population comptée à part se rapportant aux bourgs			
Kokku—Total	25 102	29 197	+ 4095

Linnade rahvastik on kasvanud viie aasta jooksul 29 768 in. võrra, mis välja teeb 10,1%. Aleviis on vastav arv 4 095 ehk kasv 16,8%. Üldse on seega linnade ja alevite rahvastik suurenenud 33 863 inimese võrra—10,5%. Sellevastu peame konstateerima tunduvat maa elanikkude arvu kahanemist. Rahvalugemisel oli maal ühes alevikudega 786 307 elanikku. Arvates rahvastiku üldarvust 1. I. 28. linnade ja alevite elanikkude maha, saame arvu 760 145, mis kahanemise annab 5 a. jooksul 26 162 inimest ehk 3,3% maa elanikkude üldarvust. Kuna üleriiklik rahvastiku kasv viie aasta jooksul kõigest 7 701 ehk 0,7%—siis võime konstateerida järjekindlat maa elanikkude arvu vähenemist—neist valgub linnadesse ja aleviisse iga aasta ümmarguselt kuue ja poole tuhande inimese võrra. Kuivõrd see maa elanikkude kahanemine just põllumajanduse tegustevad hulka puudutab, sellest võib täielist selgust saada alles järgmisel rahvalugemisel.

Eelleitud siseliiklemist põhjustavad tegurid on mitmesugused. Esiteks üldine põllumajanduse kriis, ilmnev mitte ainult Eestis vaid terves Euroopas, isegi kogu ilmas. Teiseks, põllumajanduse tehniliste abinõude rakendus inimestööjõu asemele, mille tagajärjel vallandub järk-järgult teatav hulk elanikke põllumajandusest. Edasi maalt pärit oleva intelligentsia kindel valgumine linna tegevuse otsimiseks. Ja üldine töötute ühiskondlikult soodustavam seisukord linnas.

Ühtlasi võime ära märkida igasuguste käsitööliste ja väikeettevõtjate koondumise tungi maalt, küladest keskkohadesse — linnadesse ja alevitesse, mis võimaldunud maareformi tagajärjel kruuntide soodustatud omamisega. Selle tagajärjel on kasvanud tunduvalt just alevikkude ja väikelinnade rahvastik.

Üksikuist linnadest esinevad suurema rahvastiku kasvuga Tartu, siis selle järele Nõmme, mille kasv aga kindlasti Tallinna arvele langeb. Öieti on mitte ainult Nõmme kasv, vaid terve rahvastik siduvuses Tallinnaga, nii nagu seda ilma suuremate linnade tütarlinnad. Järgmisena tuleb Valga üle neljatuhandega, siis Rakvere ja Viljandi. Märkida on ka Pärnu kasv. Teised linnad sisaldavad vähemat tõusu. Vähenenud

on elanikkude arv Narvas ja Kuressaares. Viimane linn on ainukene, kus rahvaarv võrreldes 1881 ja 1922 a. järjekindlat langust osutab. Paide püsib samal tasapinnal, mis rahvalugemiselgi. Toodud järjestus põhjeneb absoluut-arvudele, kuna suhteliseit iga linna kasv teise pildi annab. Kasvu % suuruselt on esikohal Nõmme 120,5%, millele järgnevad Petseri 75,5%, Türi 47,4%, Rakvere 45,3%, Valga 41,5%, Põltsamaa 35,5%, Tõrva 31,6% ja Viljandi 30,0%. Teised vähemal määral.

Aleveist on kasvanud kõige enam N.-Jõesuu, siis järjekorras: Mõisaküla, Mustvee, Antsla, Kilingi-Nõmme ja Otepää. Teised alla kolmesaja. Elanikkude arv on kahanenud ainult kahes alevis—Kallastes 159 ja Kärklas 31 võrra.

Alevite rahvastik 1927 a. — Population des bourgs en 1927.

6.	1. I. 1927												1. I. 1928																													
	K.-T.			M.-H.			N.-P.			Veebruar			Märts			Aprill			Mai			Juuni			Juuli			August			Septembris			Oktoober			November			Detsembris		
	K.-T.	M.-H.	N.-P.	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Septembris	Oktoober	November	Detsembris	K.-T.	M.-H.	N.-P.																									
Antsla	1 755	845	910	1 799	1 226	1 221	1 247	1 224	1 220	1 228	1 210	1 226	1 254	1 295	1 322	598	724																									
Elva	1 521	684	837	1 520	1 534	1 534	1 483	1 477	2 245	2 545	1 829	1 495	1 508	1 544	1 601	695	966																									
Jõgeva	1 134	550	584	1 124	1 114	1 067	1 068	1 078	1 086	1 079	1 076	1 087	1 103	1 111	1 130	508	622																									
Jõhvi	1 776	812	964	1 770	1 707	1 765	1 750	1 744	1 482	1 612	1 636	1 716	1 730	1 728	1 792	783	949																									
Kallaste	1 470	687	783	1 476	1 484	1 489	1 485	1 393	1 342	1 275	1 276	1 263	1 289	1 388	1 479	707	772																									
Keila	1 419	628	791	1 420	1 430	1 410	1 416	1 414	1 410	1 422	1 396	1 390	1 410	1 350	1 464	653	811																									
Kilingi-Nõmme	834	858	849	870	855	860	864	404	460																									
Kunda	2 337	1 133	1 204	2 342	2 347	2 362	2 366	2 405	2 437	2 468	2 490	2 495	2 500	2 496	2 500	1 228	1 272																									
Kärkla	1 577	639	938	1 574	1 570	1 564	1 555	1 533	1 558	1 605	1 561	1 568	1 547	1 553	1 561	614	947																									
Mustla	802	381	421	817	853	835	808	808	809	829	851	835	854	850	860	381	485																									
Mustvee	3 023	1 408	1 615	3 040	3 078	3 078	3 036	3 008	3 009	3 005	3 018	3 007	3 067	3 168	3 222	1 491	1 751																									
Mõisaküla	2 246	1 135	1 111	2 253	2 281	2 294	2 304	2 335	2 359	2 373	2 379	2 400	2 388	2 402	2 406	1 178	1 228																									
N.-Jõesuu	3 468	1 542	1 926	3 457	3 459	3 443	3 473	3 571	4 752	6 141	4 396	3 742	3 523	3 440	3 414	1 514	1 900																									
Otepää	2 230	972	1 258	2 322	2 388	2 465	2 317	2 180	2 068	2 059	2 075	2 101	2 143	2 187	2 263	973	1 290																									
Sindi	1 703	866	897	1 757	1 757	1 758	1 755	1 750	1 756	1 762	1 753	1 757	1 754	1 753	1 753	862	891																									
S.-Jaani																									
Võõpsu	475	217	258	475	472	471	465	468	470	486	485	490	488	487	494	230	264																									
Kokku—Total	29 996	12 499	14 497	27 161	26 755	26 756	26 528	26 416	28 836	30 749	28 247	27 453	27 413	27 624	28 071	12 819	15 252																									

Eelmise aastaga võrreldes on uusi alevide juure tulnud üks—Mustla, kuna linnade hulgas arvestatud uued linnad toodud tabelis enam ei esine. Keila alevil on võimaldunud poolest

aastast järjekorralist elanikkude arvu liikumise registratsiooni sisse seada, kuna S.-Jaani alevil senini seda veel korda läinud pole.

Rahvalükkemise kohta enim Keskbüroo väljaandis ilmuunud artiklid ja andmed:

- Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1926 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 74(1), 1928, lhk. 1—18.
 Sündivus, surevus, abielluvus ja abielulahutused 1925 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 64 (3), 1927 a. lhk. 97—133.
 Sündivus, surevus ja abielluvus 1924 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 47 (2) lisa, 1926 a.
 Rahvaarvu kasv Bestis, H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 55 (10), 1926 a., lhk. 5—8.
 Rahvalükkemine ülepiiri ja sisemaal 1925—26 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 68(7), 1927 a., lhk. 384—389.
 Rahva arv E. V. linnades ja tema liikumine 1921 a. teisel poolel, A. Tooms, Eesti Statistika Nr. 1—2, 1922 a. lhk. 42—55.
 Eritväljaane: Sündivus, surevus, abielluvus ja rahva liikumine 1921—23 a. seeria „Eesti Demograafia“ v. II, 1925 a.

RAHVALIHKLEMININE ÜLE PIIRI 1927 a.

MOUVEMENT de la POPULATION TRAVERSANT la FRONTIÈRE en 1927.

Andmeid liiklemisest üle Vabariigi piiri saavutab Keskküro kahel teel. Esiteks, välispassidega ülepiirirõõstajast saavutatakse teateid otsekohe piiripunktelt igapäevaste nimekirjade näol, mis sisaldavad kõigi ülepiirirõõstajate kohta riikkondsust ja sugu. Teiseks, sisepassidega ja isikutuonistustega ülepiiri käitajast (Eesti ja Läti kodanikest) samuti piiripunktelt, ent peamiselt piirivalvepunktelt, Politseiavalitsuse kaudu, kuuaruannetena. Sisepassidega liiklajaid pole võimalik jaotada soo järele, mispärast siin ja jooksvalt kuukirjades toodud andmed esinevad vaid üldarvudena.

Ülevaatliku pildi saamiseks rahva liiklemisest üle piiri viimastel aastail, toome allpool tabelis andmed 1920 aastast peale. Kuukirjas Nr. 74 (1) thk. 1 toodud 1927 a. eelkoostuvõtte arvud on parandatud ja esinevad siin lõplikul kujul.

Liiklemine üle piiri 1927—20 a.

Nombre des personnes passées les confins de la République en 1927—20.

1.	Sisse sõitnud Entrées	Välja sõitnud Sorties	Sisse- (+) ehk väljasõitjate(-) ülekaal Excédents des entrées ou des sorties
1927	192 690	194 441	- 1 751
1926	127 405	130 262	- 2 857
1925	35 994	39 219	- 3 225
1924	35 330	35 734	- 404
1923	39 719	38 068	+ 1 651
1922	35 879	30 336	+ 5 543
1921	46 554	30 288	+16 266
1920	19 476	193	+19 281

1921 aastast on kasutada andmed piiripolitsei läbisõitjate raamatust, kuna 1920 a. andmed vaid optantide liiklemist sisaldavad. Ülepiiriliiklemise järsk tõus 1926 a., mis 1927 a. veel tunduvalt suureneb, on põhjustatud Eesti-Läti vastastikuse kokku-

leppega 11. XI. 1925 a., millega kaotati välispasside nõutavus kahe riigi vahel. Peale sise- ja välispassidega liiklemise on maksusel Eesti-Läti vahel veel legitiimatsioonkaartega ülepiiriliiklemine, mis piiräärse maariba kuni—17 km. piirjoonest—elannikkude hõlbustuseks mõeldud. Seega kannab nimetatud liiklemine kohalist iseloomu, mis sisepassidega liikimise võimaluse saavutamisel endist tähtsust enam ei oma. Seda liiklemist pole arvestatud siin ega ka kuukirjades. Peale nimetatut on üldine liiklemise tõusu tendents tingitud veel mitme riigiga läbikäimise hõlbustamise viisade kaotamisega (1923 a. Itaaliaga, 1. VII. 27 a. Soomega) ja viisade maksusaja pikendusega ühe aastani, (1923 a. Inglismaaga ja Ameerika Ühisr. ühes viisamaksu kaotamisega; 1924 a. Austria, Prantsusmaga ja Hollandiga; 1. X. 27. Taaniga ja 29. XII. 27. Rootsisga). Peale selle pole nõuetavad viisad transiit- ja diplomaatilise passidega sõitjail Hollandisse 1924 aastast 1925 a. on kaotatud ka Čehhoslov. vahel diplom. viisad.

Vaadeldes ülepiiriliiklejate bilanssi 1927—20 a. jooksul, ilmneb nelja 1920—23 aasta sissesõitjate ülekaal kahanevas suunas. 1924 a. võiks pidada murrangaastaks, mil ülepiiriliiklemises väljasõitjate ülekaal muutub rahvaarvu kahanedavaks teguriks, mida rahva sündivuse ülekaal surevusest vaevalt tasa teha suudab. Kaudselt võiks väljasõitjate ülekaalu pidada väljarändajate arvu äramäärajaks, kuigi see tõelikult väljarännust väiksemaks osutub sisserändajate arvel üldist vahet vähendades. 1925 a. jõuame väljasõitjate ülekaaluga (0,3% rahvaarvust) kulminatsioonini. Siit peale algab langus, mis toimuda võib ka 1928 a., ent, kas see niivõrd tunduv on, et ennustada võiks ka 1928 a. sissesõitjate ülekaalu, on veel küsitav.

Piiridest ülesõitnute arv 1927 a. — Nombre des personnes passées les confins de la République en 1927.

2.	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Passées			Sisse sõitnud % Entrées			Välja sõitnud % Passées		
	M.-H.	N.-F.	K.-T.	M.	N.	K.	1927	1926	1925	1927	1926	1925
	Eesti sisepassidega—passeports ordinaires	99 072	98 998
Estoniens (välispassidega—passep. pour l'étr.)	6 792	4 168	10 960	7 731	5 156	12 887	57,11	45,1	34,5	57,54	46,0	38,1
Ameerika (Ühisr.)—Amérique	517	296	813	505	302	807	0,42	0,5	1,0	0,42	0,5	0,9
Austria—Autriche	141	29	170	150	27	177	0,09	0,1	0,4	0,09	0,1	0,3
Belgia—Belgique	38	8	46	43	10	53	0,02	0,02	0,2	0,03	0,02	0,1
Sveits—Suisse	129	43	172	136	44	180	0,09	0,1	0,4	0,09	0,1	0,4
Hollandi—Hollande	162	39	201	164	49	213	0,11	0,18	0,4	0,11	0,18	0,4
Inglise—Angleterre	579	160	739	583	147	730	0,38	0,7	2,4	0,38	0,7	2,2
Itaalia—Italie	92	36	128	96	28	124	0,07	0,1	0,4	0,07	0,1	0,3
Leedu—Lituanie	518	149	667	577	166	743	0,35	0,7	2,2	0,38	0,7	2,0
Läti sisepassidega—passeports ordinaires	58 881	58 842
Lettonie (välispassidega—passep. pour l'étranger)	3 265	1 252	4 547	3 194	1 341	4 535	32,92	41,4	17,0	32,34	40,1	14,9
N. S. V. L. (Vene)—U. R. S. S.	1 453	688	2 141	1 627	789	2 416	1,11	1,7	11,2	1,24	2,1	11,4
Poola—Pologne	542	222	764	564	218	782	0,40	0,4	1,7	0,40	0,5	1,7
Prantsuse—France	259	54	313	275	48	323	0,16	0,2	0,7	0,17	0,2	0,7
Rootsi—Suède	656	210	876	685	271	956	0,45	0,7	3,9	0,49	0,7	3,5
Saksa—Allemagne	2 476	884	3 360	2 546	911	3 457	1,74	2,8	8,9	1,78	2,8	8,6
Soomne—Finlande	4 127	2 642	6 769	4 154	2 398	6 552	3,51	3,6	10,2	3,37	3,4	9,4
Taani—Danemark	322	109	431	321	112	433	0,22	0,4	0,9	0,22	0,4	0,9
Čehhoslovakkia—Tchécoslovaquie	245	64	309	250	45	295	0,16	0,3	0,6	0,15	0,3	0,6
Ungari—Hongrie	145	48	193	138	52	190	0,10	0,1	0,2	0,10	0,1	0,2
Muud riigid—Autres pays	329	112	441	336	107	443	0,23	0,3	1,1	0,23	0,3	1,0
Riikkondsuseta—Sans sujétion	461	236	697	521	284	805	0,36	0,6	1,7	0,41	0,7	2,4
Kokku sisepassidega—passeports ordinaires	157 953	157 340
Total (välispassidega—passep. pour l'étranger)	23 258	11 479	34 737	24 596	12 505	37 101	—	—	—	—	—	—
Üldse—Grand total	192 690	194 441	100	100	100	100	100	100

Eelpool tõime tabeli 2 ülepiirilikkimisest tähtsamate riikide ja sooligitusega välispasididega sõitjaid. Sisepassididega liikijaid pole võimalik liigitada soo järele. Eelmiste aastate võrdluseks kõrvutame suhtarvud ka 1926—25 a. kohta.

Suurema osa 1927 a. liikijaid moodustavad sisepassididega—Eesti ja Läti kodanikud—ülepiirikäijad: kõigist sissesõitjast 72,0% ja väljasõitjast 70,9%. Võrreldes eestlaste ja lätlaste vahel, ilmneb nii sisse- kui väljasõitnute juures eestlaste tugev ülekaal: iga 100 sisepassiga ülepiirikäija lätlase kohta tuleb 169 eestlast. Nähtavasti on meie riigi lõuna piiril asuv elanikkond (domineeriv osa ülepiirikäimise toimub lõuna piirivalvepunkte kaudu) suuremas rippuvuses eluvajaduste rahulduses Lätist, kui seda lätlased Eestist.

Liikijate üldarvust moodustavad eestlased sissesõidus 57,1% ja väljasõidus 57,5%. Sellele järgnevad lätlased vastavalt 32,9 ja 32,3 protsendiga. Võrreldes eelmiste aastatega, on eestlaste liikimise suhteline osatähtsus tugevalt tõusnud ja seda just sisepassididega liikimise elavusest, kuna sellevastu lätlaste osatähtsus tunduvalt langenud. Järgmised hulgalt on soomlased, siis sakslased ja venelased. Kuuendal kohal asuvad rootslased, selle järele ameeriklased, poolakad, inglased ja leedulased.

Ülepiirilikkijate soolisest vahekorraest võimaldub andmeid tuua eelpool tähendatud põhjuseil vaid välispasididega sõitjaid.

Üldisest, nii sisse- kui väljasõitjaid moodustavad naised 1/3, mehed 2/3. Sellest kõrgema naise % annavad eeskätt eestlased, siis soomlased, riikondsusetud ja venelased, kuna muude

Piiridest ülesõitnute sugu % 1927 a.
Personnes passées la frontière d'après le sexe en 1927 (%)

3.	Sissesõitjad Entrées		Väljasõitjad Sorties	
	M.-H.	N.-F.	M.-H.	N.-F.
Eesti—Estonie	62,0	33,0	60,0	40,0
Läti—Lettonie	71,8	28,2	70,5	29,5
Soome—Finlande	61,0	39,0	63,4	36,6
Saksa—Allemagne	73,7	26,3	73,7	26,3
N.S.V.L.—U.R.S.S.	67,9	32,1	67,4	32,6
Muud riigid—Autres pays	74,8	25,2	74,8	25,2
Riikondsusetu—Sans sujétion	66,1	33,9	64,7	35,3
Kokku—Total	67,0	33,0	66,3	33,7

riikide kodanikel see % madalamaks osutub. Eesti, riikondsusetute ja Läti naiste väljasõidu % ületab märgatavalt sissesõidu oma, kuna Soome, vastupidi, kõrgema sissesõitjate naise % omab.

Piiripunkttest läbikäigult suuremana osutub lõunapiiril asuv Valga raudteesõlm, mille kaudu toimub mandriine liikimine välisriikega. Järgmisena tuleb Tallinn, sadama linnana vee-teelise liikimise tähtsaima punktina. Välispasididega reisijate arvu poolest on Tallinn koguni esimesel kohal riigis, kuna Valga punktis peaaegu pool sisepassididega liikijaid koosnes. Kolmanda koha omab Mõisaküla, suure sisepassididega liikijate arvuga, jättes puht välispasididega läbisõidupunkti—Narva—mille tagamaana peaaegu ainuüksi Venemaa—neljandale kohale. Teiste piiripunktide kaudu sünnib liikimine vähemal määral. Enamjao läbikäitjaid piiripunkttest annavad sisepassididega korduvalt liikijad. Selles ilmneb Eesti-Läti konventsiooniga saavutatud läbikäimise hõlbustuse suur vajalikkus ja otstarbekohasus.

Piiridest ülesõitnud piiripunktide järele 1927 a.
Nombre des personnes passées la frontière de la République d'après les cordons de la frontière en 1927.

4.	Sisse sõitnud — Entrées			Välja sõitnud — Sorties		
	Sisepassididega Passeports ordinaires	Välispasididega Passeports pour l'étranger	Kokku—Total	Sisepassididega Passeports ordinaires	Välispasididega Passeports pour l'étranger	Kokku—Total
Tallinn	45	16 985	17 030	25	16 969	16 994
Valga	11 632	11 552	23 184	11 543	13 439	24 982
Narva	—	3 581	3 581	—	4 104	4 104
Mõisaküla	4 423	668	5 086	4 394	687	5 081
Koikküla	1 634	6	1 640	2 454	6	2 460
Mõniste	973	8	981	1 080	9	1 089
Haapsalu	—	385	385	—	330	330
Pärnu	276	79	355	249	79	328
Kuressaare (ühes Ruhnoga)	750	208	958	701	177	878
Paldiski	—	35	35	—	27	27
N.-Jõesuu	—	46	46	—	68	68
Irbooska	—	—	—	—	4	4
Piirivalvepunktid—Cordons de la frontière	138 220	1 194	139 414	136 894	1 207	138 101
Kokku—Total	157 953	34 737	192 690	157 340	37 101	194 441

Liikimine üksikuil kuudel (tab. 5) osutab—nagu eelmisilgi aastail—nii sisse- kui väljasõidus suvesooi (juuni, juuli, augusti kuude) suurt elavust huvi- ja õppereislaste näol. Maksimumi omab juunikuu, kuna miinimumi liikimises kor-

duvalt veebruar näitab. Eriti suur on liikimine suvel Tallinna piiripunktis Soome ja Eesti huvi-reisijate tõttu. Tallinna kolme suve kuu läbikäik moodustab aasta jooksul sissesõitnuist 60,9% ja väljasõitnuist 60,9%, kuna ülejäänud 9 kuud

Käesolevad arvud on toodud politseipeavälitsuse andmeil, mis saavutatud salaja ülepiirikäimiste ja piirimääruste rikkumiste kohta tehtud protokollist. Jookvalt kuukirjades pole salaja ülepiirikäijaid arvestatud, kuna piiripunktelt saadud nimekirjad neid ei sisalda. Ülepiiritulnute hulgas on arvestatud suurem osa salaja ülepiirimineku õnnestunud juhte (mis avalikuks tulnud vastavate isikute tagasitulekul) kui

ka Eesti ja välisriikide kodanikkude esmakordsed tulekud. Viimased on enamikult karistuse ärakandmisel tagasi saadetud. Üldine piirimääruste rikkumiste arv 1927 a. võrreldes 1926 a. on vähenenud ligi poole võrra, kuna see eelmisel aastal veel palju suurem oli. Eelpool toodut võime märkida kui sammu normaaloalukorra poole.

Rahvaliklemise kohta enim Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid ja andmed:

Väljaränd 1927 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 77 (4), lhk. 233—235.

Väljaränd Eestist 1926 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 66(5), 1927 a., lhk. 290—291.

Väljaränd Eestist, H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 57(12), 1926 a., lhk. 1—5.

Rahvaliklemine ülepiiri ja sisemaal 1925—26 a., H. Reiman, Eesti Statistika Nr. 68(7), 1927 a., lhk. 384—389.

Välja- ja sisserränd ilmas 1920—24 a., A. Tooms, Eesti Statistika Nr. 57(12), lhk. 5—10.

H. Reiman.

ALKOHOLI TOODANG ja TARVITAMINE 1920—27 a.

PRODUCTION et CONSOMMATION des BOISSONS ALCOOLIQUES de 1920—27.

Järgnevad andmed käsitlevad legaalselt alkoholi toodangut ja tarvitamist Aktsiisi Peavalitsuselt saadud andmeil. Salaviina valmistamine ja kauplemine oma iseloomu tõttu ei ole ka ligikaudseltki arvestatav. Suur oli see igatahes ainult sõjaajal ja esimesel rahuastal; kuid järkjärgult laienev legaalne viinamüügi korraldus on salaviina valmistuse tunduvalt alla rõhunud nii kui seda näitab ka salaviina valmistamise pärast tehtud protokollide arvu järjekindel langus: 1920 a. 1271 pealt 1926 a. 7 peale. Sedasama võib oletada ka väljamaa piirituse sala sisseveo kohta, silmaspidades salakaubavedajatelt tabatud väljamaa piirituse hulga langust viimaseil aastail: 1923 a. tabati 39 798 liitrit (kõrgeim arv), 1924 a. —200 200 ltr., 1925 a. 24 650 l., 1926 a. 9 998 l. ja 1927 a. ainult 4 784 liitrit.

Nii kui iga muu kauba, nii ka joovastavate jookide tootmine kohandub turu nõuetele. Kuna sisetürg on enamvähem kindlamahuline, siis eeskätt on sellele tootvate likööri- ja napsi, veini- ja õlletehaste arv võrdlemisi püsivaks kujunenud; piiritusetööstus on aga vahepeal püüdnud turgu võita välismaal, kuid lühikese eduga, mispärast tehaste arv kuni 1924 a. kestnud tõusu järele tunduvalt on langenud.

Alkoholiste jookide valmistamistehased — Distilleries et fabrication des boissons alcooliques.

1.	Piiritusevabrikud Distilleries	Piirituse puhast. vabr. Entreprises de rectification	Likööri- ja napsivabrikud Distilleries des liqueurs et de l'eau-de-vie	Marja ja puuvilja jookide tehas. Fabriec. des boissons alcool. aux baies et fruits	Õlletehased Brasseries	Kokku—Total
1927	153	6	7	19	7	192
1926	165	5	8	17	8	203
1925	187	5	7	16	9	224
1924	201	5	7	15	9	237
1923	199	5	7	15	9	235
1922	177	5	8	17	8	215
1921	195	5	7	10	5	182
1209	77	3	5	1	—	86

Tab. 1 esitatud tehaste toodangust vastavatel aastatel näitavad tab. 2 arvud. Meil alkoholi arvestamisel tarvitusel olevad piirituse kraadid, samuti viinade- ja veinide toobid on välis-

maade nõuete kohaselt ümber arvatud liitrimõõtudeks. Õlleteodang on arvatud aktsiisivalitsuse poolt arvestatava virre andmetest.

Piirituse ja alkoholiste jookide toodang 1000 liitrites.

Production de l'alcool et des boissons alcooliques d'après les années en 1000 litres.

2.	Toores piiritus ¹⁾ Esprit-de-vin brut		Puhastatud piiritus Esprit-de-vin pur	Liköörid ja napsid Liqueurs et eaux-de vie	Marja- ja puuvilja veinid Vins	Õlu ²⁾ —Bière
		1927				8 870
1926/27	5 130	1926	4 515	196	128	8 843
1925/26	4 104	1925	3 879	188	139	12 119
1924/25	4 162	1924	3 471	157	276	11 600
1923/24	5 254	1923	3 988	131	101	10 600
1922/23	5 458	1922	7 114	102	82	6 500
1921/22	8 301	1921	6 901	158	78	2 200
1920/21	6 348	1920	5 378	131	26	—
1919/20	3 412	1919	3 383	9	3	—
1918/19	363		237	—	—	—

¹⁾ Piiritus liitrites tähendab järgnevalt igalpool puhast alkoholi ja on saavutatud kraadidest ümberarvutuse teel vahekorras: 1 liit. puhast piiritust=7,724^o.

²⁾ Õlleteodangu arvutamisel on võetud 1 toobi virde kohta 0,989 ltr. õlut.

Piiritustoodangut iseloomustavad peamiselt toorepiirituse andmed; puhastatud piirituse andmetel on vaid kõrvaline tootmistehniline tähtsus. Toorepiirituse valmistus tõusis esimesil rahuaastail väga kiiresti, nii kui mainitud, välis- turgi silmaspidades, hiljem aga on see jällegi tunduvalt langenud; 1926/27 a. tõus on tingitud peamiselt siseturu nõuete kasvamisest, kuigi selle juures ka väljavedu jälle väikest tõusu osutab. Likööride ja napside valmistamise tõus esimesil rahuaastail on ka tingitud osalt väljaveo võimalustest, ent siiski peamiselt siseturu tarvete kasvust. Veinide valmistus on järjest kasvanud pikemat aega, osutades langust vaid viimasel kahel aastal—jällegi siseturu nõuete kohaselt: need on viimaseil aastail järjest langenud.

Missuguse kasutuse on leidnud valmistatud

piiritus, seda näitab tab. 3. Joogiks on piiritust müüdnud osalt viinana, osalt aga piiritusena — viimasena 1927 a. 3,5% määral. Muuks otstarbeks müüdnud piiritusest on läinud suurem osa apteekidele ja arstlikuks otstarbeks, samuti likööri- tehastele ja tehniliseks otstarbeks.

Välja veetud on piiritust kahel kujul: era- piiritusena—1927 a. 97,8% määral ja riigilt väljaveoks ostetud—2,2%; viimane on läinud laevade varustuseks. Piirituse jäätiste ja denaturaadi laht ris toodud arvudes esineb tähtsamaina denaturaat—1927 a. 96,3% määral.

Piirituse väljaveos esinevad eriti suured arvud 1922 ja 1923 a.; selle järele langeb väljavedu järsku, esinedes 1925 a. äärmiselt väikese arvuga; ent ka viimane 1927 a. on võimaldanud väljavedada vaid 11,0% kogu müügist.

Piirituse müük (pubta alkoholi 1900 liitrites) — *Vente de l'alcool (alcool pur en 1000 litres)*.

3.	Joogiks <i>Alcool aux boissons</i>	Mitmesuguseks muuks otstarbeks <i>Alcool aux usages divers</i>	Piirituse jäätised ja denatur. piirit. <i>Restes de l'alcool et dénaturate</i>	Väljaveetud <i>Exportation de l'alcool</i>	Kokku — Total
1927	3 459	325	388	516	4 687
1926	3 262	298	342	199	4 101
1925	2 913	289	289	47	3 538
1924	3 016	431	236	605	4 288
1923	3 852	410	169	2 070	7 101
1922	3 813	419	127	2 140	6 499
1921	4 020	276	52	893	5 241
1920	1 338	440	50	1 443	3 271
1919	—	103	23	106	232

Piirituse legaalne sissevedu on olnud äärmiselt juhuslik ja väikene: näit. 1927 a. 17 brutto *kg.*, 1926 a. 40 *kg.*, 1925 a. 10 *kg.*, 1924 a. mitte sugugi.

Muude alkoholiste jookide sisse- ja välja- veost annab ülevaate tab. 4 bruttokilogram- mides väliskaubanduse andmeil.

Alkoholiste jookide sisse- ja väljavedu brutto 1000 kilogr.*).
Importation et exportation des boissons alcooliques en kg. brutes.

4.	Sissevedu — <i>Importation</i>			Väljavedu — <i>Exportation</i>			
	Liköörid ja napsid <i>Liqueurs et eaux-de-vie</i>	Puuvilja- ja vahuveinid <i>Vins</i>	Kokku—Total	Liköörid ja napsid <i>Liqueurs et eaux-de-vie</i>	Puuvilja ja vahuveinid <i>Vins</i>	Õlu— <i>Bière</i>	Kokku—Total
1927	10	12	22	3	2	2	7
1926	9	20	29	5	—	0,0	5
1925	14	36	52	5	—	3	8
1924	20	55	75	13	—	—	13
1923	49	79	128	16	—	0,2	16
1922	26	58	84	8	0	—	8
1921	9	21	30	7	—	—	7

Väljaveos etendavad teatavat osa, kuigi üldiselt väikest, liköörid ja napsid; veinide ja õlle väljavedu on olnud aga juhuslik ja väikene. Sisseveos esinevad soliidsete arvudega nii liköörid ja napsid (ühes arvatud konjak, rumm ja muud kanged joogid) kui veinid; õlut pole sisseveetud sugugi. Tähelepanu väärrib viimastel aastatel alkoholiste jookide sisseveo suur langus, mis on tingitud erilaadilisest muutusest alkoholi tarvitamise alal.

Nii kui näitab tab. 5, osutub piiritusviina tarvitamises peale langust 1924 ja 1925 a. uuesti tõus; samuti osutub tõusvaks likööride ja napside tarvitamine, mis sarnaste jookide sisseveo vähenemise juures tähendab üleminekut kodumaa saaduste tarvitamisele. Veinide tarvitamine aga on peale 1925 a. tublisti langenud, millest on tingitud nii toodangu, kui sisseveo langus. Samuti on vähenenud võrreldes 1923—25 a., ka õlle tarvitamine.

*.) Järgneva tabeli 5 koostamisel on sisse- ja väljaveo andmete liitriteks ümberarvutamisel taraks võetud pudelites kauba juures 0,4 bruttost, vaatlides — 0,2 ja teadmatusel 0,3; jookide erikaalu pole arvestatud, vaid on võetud 1 kgr. igasugust jooki = 1 liitritele.

Alkoholi tarvitamine — *Consommation des boissons alcooliques.*

5.	40° piiritusviin <i>Eau-de-vie de 40°</i>	Liköörid ja napsid <i>Liqueurs et eaux-de-vie</i>	Veinid — Vins	Õlu — Bière	Kokku—Total
	Üldse (1000 liitrites) — Total (en 1000 litres).				
1927	8 645	201	185	8 869	17 850
1926	8 155	191	154	8 843	17 343
1925	7 283	163	303	12 118	19 867
1924	7 539	149	142	11 600	19 430
1923	9 631	167	126	10 600	20 524
1922	9 531	148	83	6 500	16 262
1921	10 050	121	31	2 200	12 402
1920	3 345	5	0,00	—	3 350
1 elaniku kohta (liitrites) — par 1 habitant. (en litres)					
1927	7,75	0,18	0,12	7,95	16,00
1926	7,30	0,17	0,14	7,92	15,53
1925	6,52	0,15	0,27	10,85	17,79
1924	6,76	0,13	0,13	10,40	17,42
1923	8,67	0,15	0,11	9,54	18,48
1922	8,65	0,13	0,07	5,90	14,75
1921	9,24	0,11	0,03	2,02	11,41
1920	3,13	0,004	0,00	—	3,14

See kõik näitab, et tarvitajad, oma tarveid rahuldavad eeskätt kangemate ja odavamate jookidega. Eriti paljuraakivad on ses suhtes andmed üksikute alk. jookide tarvitamisest ühe isiku kohta. Nii osutub viimasel vaatusaastal piiritusviina tarvitamine hinge kohta (ühes arvatud ka naised ja lapsed) ligikaudu võrdsena õlle tarvitamisele, mis näitab, et õlle tarvitamine uuesti tagasi astub piiritusviina ees, mida ta hakkas asetama 1923—25 a. paiku.

Arvata tavalisteks alkoholi tarvitajateks suurema osa täiskasvanuid (20 a. ja vanemad) mehi, ja oletusel, et alkoholi tarvitajate naiste arv umbes võrdub alkoholi mittetarvitajate meeste arvule, saaksime tavaliste alkoh. tarvitajate arvu ümmarguselt 385 tuh. isikut. Iga sarnase „normaalse tarvitaja“ kohta langeks näit. 1927 a. piiritusviina 26,6 ltr, likööre ja napse 0,6 ltr., veine 0,4 ltr. ja õlut 27,3 ltr, kokku 54,9 liitrit.

Puhta alkoholi tarvitamine liitrites ¹⁾
Consommation de l'esprit-de-vin pur en litres.

6.	Üldse Total (1000 liitrit.)	1 elaniku kohta Par 1 habitant	% 1922=100
1927	3 844	3,45	92,99
1926	3 646	3,26	87,87
1925	3 412	3,05	82,21
1924	3 471	3,11	83,83
1923	4 283	3,86	104,04
1922	4 095	3,71	100,00
1921	4 144	3,81	102,69
1920	1 340	1,26	33,96

Arvatult 1 elaniku kohta, on puhta alkoholi tarvitamine püsinud ühtlaselt 6 a. kestes 3 ja 4 liitri vahel, kõikudes 1/3 liitri piirides. Kõrgeim oli alkoholi tarvitamine a. a. 1921—1923, sellele järgnes ühes majand. kriisiga ka langus alko-

holi tarvitamises; kuid viimaste aastate uut tõusu ei saa tõlgitseda jõukuse kasvuna—on ülemindud vaid odavamate ja kangemate jookide—piiritusviina ja kodumaa napside tarvitamisele.

Meie alkoholi tarvitamise määra hinnanguks toome võrdlevad andmed teistest riikidest.

Puhta alkoholi tarvitamine 1 elan. kohta—liitrites 1919—1922 a.
Consommation de l'esprit-de-vin par 1 habit. en litres en 1919—1922

Prantsusmaal	17,99	Ungaris	5,73
Hispaanias	15,88	Rootsis	3,03
Itaalias	13,77	Hollandis	3,00
Helveetsias	11,99	Taanis	2,89
Belgias	9,01	Saksas	2,74
Inglismaal	6,17	Norras	1,95
Austrias	5,75		

Võrreldes sõjajärelsete aastatega, on eeltoodud arvud kõik madalamad—kohati tunduvalt. Kahjuks pole käepärast andmeid esitatud riikidest viimaseil aastail. Ent ka toodud tuges võime väita, et Eestis alkoholi tarvitamine võrdlemisi kõrgeks osutub vaid põhjamaa riikidega võrreldes, kuna veinitööstuse riigid Eestist rohkem alkoholi tarvitavad.

Ka võrreldes lõunanaabri—Lätiga Eesti tarvitab alkoholi rohkem—nii kui seda võib otsustada piirituse ja alkoholiste jookide produktsiooni järele. Läti produtseeris 1921/22—1925/26 hooaegadel piiritust keskmiselt aastas 3 326 tuh. ltr. ja 1922—1926 a. keskmiselt: likööre 401 tuh. ltr., puuvilja veine 590 tuh. ltr. ja õlut 12 491 tuh. ltr. Kõik see kokku annab puhas alkoholi 1 elaniku kohta keskmiselt vaid 2,3 liitrit.

Sellest arvates maha meil osutunud vahetorkades muuks otstarbeks tarvitatud piirituse ja väljaveetud alk. jookide osa, jääks Lätis joogiks tarvitamiseks puhas alkoholi keskmiselt vähe alla 2 liitri elaniku kohta.

¹⁾ Alkoholi sisalduseks on võetud keskmiselt: liköörides ja napsides 40°, veinides 13° ja õlles 3,25°.

Kreenholmi puuvilla vabrikus, kus 2825 töölistest streikisid ainult 26, nõudsid töölised töönormi vähendamist. Töölised viidi üle teise tööruumi, kus endiseil tingimusil asusid tööle.

Ettetulnud streikide puhul rahuldati streikijate nõudmised täielikult ehk osaliselt neil juhtudel (3), kus streiginõudena oli teenitud töötasu väljamaksu nõudmine, kuna töönormide vähendamise ja töötingimuste parandamise nõudmised (hädabaitöö) jäeti rahuldamata.

Keskbüroo väljaandeks streikide kohta ennem ilmunud ülevaated:

1. Streigid tööstuses 1927 a. I poolel. R. Sõrmus, E. Stat. Nr. 70 (9), 1927, lk. 523.
2. Streigid tööstuses 1926 a., R. Sõrmus, E. Stat. Nr. 67 (9), lk. 354—356.
3. Streigid Eesti tööstuses 1921—25 a., H. Reiman, E. Stat. Nr. 54 (9), lk. 7—13.
4. Streigid tööstusettevõtetes 1922 a., E. Stat. Nr. 15 (4), lk. 51—53.

H. Kuusk.

LOOMADE HINNAD LAATADEL 1927 a. PRIX FORAINS du BÉTAIL en 1927.

Sisu: Andmete saavutamiskord, lk. 295. 1) Hiudade liikumine, lk. 295. 2) Loomade arv laatadel, lk. 297.

Andmete saavutamiskord.

Caractère des données.

laatu peetakse maal, hinnades

Elusloomade hindade liikumise näitajaks osutuvad loomalaadad, missuguseid meil üle riigi aastast peetakse ligi 648. Suurem osa

Elusloomade hindade süstemaatilisele kogumisele laatadelt asus Statistika Keskbüroo 1923 a. lõpul. Andmete kogumist teostavad kohtadel omavalitsused, kelle valdkonnas tähendatud laatu peetakse. Tegelikult andmete kogujateks on pea erandita omavalitsuste ametnikud. Andmeid kogutakse järgmistele loomaliikide kohta: tööhobused (head, keskmised), lüpsilehmad (head, keskmised), lihloomad (härjad-pullid, lehmad, mullikad), vasikad, lambad, põrsad (kuni 3 nädalised, 6 kuni 10 nädalised) ja sead (elusad, nuumamata 2½—4 kuul. ja tapetud, nuumatud 5—10 poodas.). Iga loomaliigi kohta märgitakse hinna alam- ja ülemmäär ning kõige sagedamini nõutud hind (tüki kohta). Härjade-pullide, lehmade, mullikate, põrsaste ja sigade kohta kogutakse tüki hinna kõrval ka andmeid elusnaela kohta laatadelt kus rööbastikku tüki hinnaga ka elusnaela müügi viisil tarvitusel. Andmete sisuliseks hindamiseks ning laatadel müügil olnud loomade arvu selgitamiseks kogutakse ühtlasi ka teateid loomade ligikaudse arvu üle loomaliikide järele.

1. Hindade liikumine.

Mouvement des prix.

Hobuste ja kariloomade hinnad avaldasid 1927 a. laatadel tunduvalt langu.

Eriti langesid lüpsilehmade, lihloomade ja põrsaste hinnad, hobuste hinnad langesid vähemal määral ja lammaste hinnad veel vähemal määral. Nii oli lüpsilehmade hind 1927 a. keskmiselt üle riigi langenud 25% võrra, lihloomade (härjad-pullid, mullikad) hind 22%, põrsaste hind

Streigi tähtsust määrates streikijate arvu kestuse ning kaotsiläänud tööaja ja -tasu järele, esineb läinud aastal esimesel kohal Räpina paberivabrikus 16 veebruaril puhkenud streik. See kestis kuni 5 aprillini, kus juures ettevõtte seisis 39 tööpäeva. Töölisel aga läks kaduma 2847 tööpäeva ja töötasuna 338 tuh. mk.

Üldse läks streikide tõttu kaduma 3067 tööpäeva, kuna saamata jäänud arvatav töötasu oli 388 tuh. mk.

24%, hobuste hind 18% ja lammaste hind 8% võrra eelmise aasta hindadega võrreldes. Hinnad langesid erandita kõigis maades, peale lammaste hindade, millised Harju-, Viljandi-, Pärnu- ja Põlva maakondades jäid püsima eelmise aasta hindade kõrgusele. Muudes maades langesid lammaste hinnad samuti. Hobuste hinnad langesid märksa suuremal määral Põlva-, Harju-, Järva-, Viru- ja Tartumaal, lüpsilehmade hinnad — Järva-, Lääne-, Harju-, Saare- ja Võrumaal, lihloomade hinnad — eriti Järva-, Harju- ja Põlva maakondades. Lammaste hinnad langesid iseäranis Järva-, Lääne- ning Võrumaal, põrsaste hinnad — Harju-, Saare- ja Võrumaal.

Hindade avaldus langemise tendents juba aasta esimesel poolel, kuid vähesel määral; langus võttis maad eriti aasta teisel poolel. Eriti tunduvalt langesid aasta teisel poolel ka põrsaste hinnad, olles selle juures juba aasta esimesel poolel suhteliselt teiste loomade hindadega langenud märksa suuremal määral. Lammaste hinnad langesid erandina aasta esimesel ja teisel poolel enam-vähem ühtlaselt. Eelmise aasta loomade (peale lammaste) odavamajaga—1926 a. II poolega—võrreldes langesid põrsaste hinnad 1927 a. II poolel 37% võrra, lüpsilehmade hinnad 20%, lihloomade ning hobuste hinnad 18% ja lammaste hinnad 15%. Tuleb silmas pidada, et põrsaste hinnad 1926 a. II poolel langesid vähe, kuna lüpsilehmade

Hobuste ja kariloomade hinnad laatadel 1927 a. (hinnad tüki kohta 1000 mk).
 Prix forains du bétail en 1927 (en 1000 de marks).

1.	Tõhobused Chevaux de fatigue				Lüpsilehmad Vaches laitières				Lihaloomad Bétail de boucherie				Lambad Moutons		Põrsad Porcs de lait			
	head de haute qualité		keskm. de moyenne qualité		head de haute qualité		keskm. de moyenne qualité		härjad-pull. boeufs et taureaux		mullikad genisses				kuni 6 näd. moins de 6 semaines		6-10 nädal. de 6-10 semaines	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1) Laatade arv — Nombre de foires																		
2) Keskmine hind — Prix moyen																		
	Maade järele—D'après les arrond.																	
Viromaa	12	23,8	27	17,1	5	11,4	19	10,3	7	11,7	4	6,5	3	1,2	29	1,1	21	1,5
Narva	—	—	4	17,5	—	—	3	11,8	1	17	1	6	—	—	3	0,9	4	1,6
Rakvere	—	—	6	23,2	—	—	5	12,9	—	—	—	—	—	—	6	1,0	6	1,5
Maa	12	23,8	17	14,8	5	11,4	11	8,7	6	10,8	3	6,7	3	1,2	20	1,1	11	1,4
Järvamaa	14	21,1	14	14	12	11,8	18	8,8	8	10	2	5,5	3	1,1	17	1,1	7	1,5
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maa	14	21,1	14	14	12	11,8	18	8,8	8	10	2	5,5	3	1,1	17	1,1	7	1,5
Harjumaa	25	22,2	28	14	30	12,6	34	8,8	13	12,5	12	5,2	1	1,2	26	1,2	10	1,5
Tallinn	—	—	1	15	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2
Maa	25	22,2	27	14	30	12,6	33	8,7	13	12,5	12	5,2	1	1,2	25	1,2	9	1,4
Läänemaa	22	21	23	13,4	15	11,1	27	8,4	11	10,3	7	5,9	11	0,8	23	1,2	13	1,7
Haapsalu	6	22,8	6	14,7	3	13	4	8,6	2	12,3	2	4,8	3	1,1	5	1,2	5	2
Maa	10	20,2	17	12,9	12	10,7	23	8,3	9	9,8	5	6,4	8	0,7	18	1,1	8	1,5
Saaremaa	16	18,5	22	12,8	13	8,7	22	6,4	17	10,6	14	4,6	12	0,8	25	0,7	2	1,1
Kuressaare	7	18,9	8	14,4	6	9,2	8	6,6	8	12	7	5,3	5	0,7	7	0,6	—	—
Maa	9	18,2	14	11,9	7	8,2	14	6,3	9	9,4	7	3,9	7	0,8	18	0,7	2	1,1
Pärnumaa	14	21,2	23	13,9	22	11,4	34	8,7	23	10,5	14	5,3	16	1,1	22	1,1	15	1,8
Pärnu	3	24	2	12,5	1	14	2	9,5	—	—	—	—	3	1,3	2	1,3	2	2,3
Maa	11	20,5	21	14	21	11,2	32	8,6	23	10,5	14	5,3	13	1	20	1,1	13	1,8
Viljandimaa	22	23,8	32	15,4	21	12,9	32	9,3	18	11,7	10	5,5	17	1,2	18	1,1	12	1,8
Viljandi	6	24,3	6	18,8	2	16,5	3	12,7	2	11	—	—	1	1,3	3	1,2	3	2,1
Maa	16	23,6	26	14,6	19	12,5	29	8,9	16	11,8	10	5,5	16	1,2	15	1,1	9	1,6
Tartumaa	31	21,1	39	13,6	36	12,3	49	8,8	36	12,3	27	5,3	30	1,1	50	0,9	33	1,4
Tartu	6	21,3	6	14,8	5	15,6	6	10,7	6	15	6	5,9	4	1,5	6	0,9	6	1,4
Maa	25	21	33	13,3	31	11,8	43	8,5	30	11,7	21	5,1	26	1,1	44	0,9	27	1,4
Valgamaa	16	26,7	18	16,8	14	11,8	19	8,0	10	9,8	8	4,9	14	1,2	16	0,9	16	1,4
Valga	9	30,2	10	18,2	7	12,4	8	8,8	10	9,8	3	5	7	1,3	8	0,8	10	1,2
Maa	7	22,1	8	15,1	7	11,1	11	7,3	—	—	5	4,8	7	1,1	8	1,1	6	1,9
Võrumaa	12	23,3	13	13,4	21	9,7	28	7,6	17	9,8	14	5,2	19	1,1	19	0,9	19	1,4
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maa	12	23,3	13	13,4	21	9,7	28	7,6	17	9,8	14	5,2	19	1,1	19	0,9	19	1,4
Petsrimaa	24	23,8	24	16,3	13	8,5	28	6,4	12	9,3	17	5,3	27	1,2	45	1,0	35	1,3
Petseri	24	23,8	24	16,3	12	8,5	15	6,4	—	—	—	—	15	1,1	24	0,9	22	1,2
Maa	—	—	—	—	1	8,5	13	6,3	12	9,3	17	5,3	12	1,4	21	1	13	1,6
	Kuude järele—D'après les mois.																	
Jaanuar—Janvier	31	28	31	17	—	—	—	—	—	—	1	5,2	1	1,1	2	1,1	1	1,5
Febbruar—Février	23	24,7	21	17,3	6	14,6	14	9,8	2	15	3	5,7	3	1,4	15	1,4	7	1,7
Märts—Mars	25	25,5	39	14,9	10	13,5	29	9,1	5	12,5	3	4,9	2	1,4	28	1,3	15	1,8
Aprill—Avril	26	24,3	37	15,9	21	13,8	39	9,8	17	12,7	7	5,9	6	1,1	41	1,3	19	1,7
Mai—Mai	19	25,3	24	15,3	22	12,7	30	9,5	12	13,8	14	5,9	9	1,1	32	1,0	17	1,7
Juuni—Juin	12	24,2	12	15,8	10	12,5	15	9,4	11	12,5	4	6,8	8	1,2	14	1,2	13	1,8
Juuli—Juillet	10	24,9	10	15,5	8	12,3	10	8,6	8	12,2	6	6,1	8	1,1	10	1,1	10	1,5
August—Août	10	23,1	14	14,1	12	10,8	20	8,1	14	11,3	11	5,4	12	1,2	15	0,8	15	1,4
September—Sept.	24	19,8	29	13,6	45	10,4	53	7,3	49	10,0	31	4,8	34	1,1	44	0,8	28	1,5
Oktoober—Octobre	25	19,1	38	13,0	48	9,7	64	7,5	38	9,5	36	4,7	43	1,0	55	0,8	35	1,2
November—Novem.	17	17,9	18	11,9	15	10,8	24	7,5	10	10,3	10	5,8	19	1,1	20	0,7	13	1,0
Detsember—Decem.	14	21,7	18	13,5	7	10,7	12	8,0	6	12,0	3	4,8	8	1,2	14	0,8	10	1,2
Kokku ja keskmiselt	208	23,2	263	14,8	202	11,9	310	8,6	172	11,9	129	5,5	153	1,2	290	1,0	183	1,5
Total et moyenne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kesk. aasta II pool	—	21,1	—	13,6	—	10,8	—	7,8	—	10,3	—	5,3	—	1,1	—	0,8	—	1,3
I	—	25,3	—	16,0	—	13,4	—	9,5	—	13,3	—	5,7	—	1,2	—	1,2	—	1,7
Kesk.—Moyen 1926	—	27,7	—	18,3	—	15,6	—	11,6	—	14,6	—	7,4	—	1,3	—	1,3	—	2,0

hinnad (nähtavasti ka sel ajal aset leidnud karjasaaduste— või — ebasoodsahindade konjunktuuri tõttu ilmaturul) 1926 a. teisel poolel langesid ligi 25% (esimese poole hindadega võrreldes).

Siseturu hindadega võrreldes langesid põrsaste ja lammaste hinnad laatadel sea- ja lambaliha siseturuhindadega pea võrdselt; veiste hinnad langesid siseturu loomaliha hindadest märksa rohkem. Keskmiselt linnades väikemüügil ja Tallinnas suurmüügil langes sealiha hind 1927 a. 21 ja 23%, lambaliha hind — 9%

(keskm. linnades). Umbes sama palju, nagu eespool nägime, langesid ka põrsaste (24%) ja lammaste (8%) hinnad laatadel. Loomaliha hind langes keskmiselt linnades ja Tallinnas suurmüügil 16% võrra, veiste hinnad laatadel aga 22—25%. Hindade langemise peateguriteks 1927 a. osutusid halb sööda saak ja liha hindade langemine ilmaturul. Ebasoodsa odra, kaera ja segavilja saagi tõttu osutus puudulikuks eriti põhu saak ning tuli paratamata asuda loomade arvu vähendamisele.*) Ilmaturul langes 1927 a.

*) Sõõdasaaagi kohta vaata „VIIjade kasvupind ja saak 1927 a.“, „E. St.“ 1926 a. Nr. 79(3).

ÕPETAJATE SEMINARID 1923—27 a.

ÉCOLES NORMALES d'INSTITUTEURS (séminaires) de 1923—27.

Sisur: Märkmeid, lhk. 298. 1) Klasside arv ja õpilaste demograafiline koosseis, lhk. 298. 2) Seminaride õpilaste koosseisu moodustumine, kooliskäimise korralikkus ja edasijõudmine, lhk. 299. 3) Seminaride õpetajate koosseis, lhk. 300. 4) Seminaride majandus, lhk. 301.

Märkmeid. Õpetajate seminar on 1923 a. õpetajate seminaride seaduse järele algkooli õpetajaid ettevalmistav 6 klassiline keskkool. Niikui keskkoolil—gümnaasiumil—töötavad seminari kaks esimest klassi gümnaasiumi alama astme ühise õppekava järele, III ja IV klass jätkavad peaaesjalikult õpilaste üldist haridust ja pakuvad tulevasile õpetajale tarvilikke oskusi; kaks viimast klassi omavad üldharidusliku töö jätkamisega kõrvuti pädagoogilise erilaadi, kusjuures viimases klassis erilist rõhku pannakse õpilaste praktilisele õpetusandmisele.

Õpetajate seminarid võivad töötada ka gümnaasiumide juures pädagoogiliste harudena. Pädagoogika haru on olemas meil katsena ainult Saaremaa ühisgümnaasiumi juures. 1927 a. kevadel lasti nimetatud gümnaasium välja I lennu—arvult 12 algkooli õpetajat. Üldiselt aga, kui mitte ajutiselt pädagoogilist kursuseid arvestada, sünnib algkooli õpetajate ettevalmistamine õpetajate seminaride kaudu. Eestis töötab praegu üldse 5 eesti õppekeelga seminari: Tallinnas, Tartus, Rakveres, Võrus (samanimelised) ja Uuemõisas Haapsalu lähedal (Läänemaa seminar).

Vanemaks Eestis, kui ka esimeseks Baltimail, on Tartu seminar, mis asutatud 100 aastat tagasi—1828. Rakvere seminar arvab oma algust 1912 aastast. 3 seminari on asutatud Eestis

iseseisvuse kolmel esimesel aastal: Tallinna 1919, Läänemaa 1920 ja Võru 1921 a.

Seminari sisseastujalt nõutakse 6 klassilise algkooli, ühtluskooli esimese järgu, eelharidust. Seminarid on kõik 6 klassilised klassikursus võetakse läbi normaalselt ühe õ/aasta jooksul.

Seminari lõpetaja omab gümnaasiumi lõpetaja ja algkooli õpetaja kandidaadi õigused. Õpetaja kutsetunnistus antakse lõpetajale pärast üheaastast koolipraktikat ja sellele järgnevaid kursusi seminari juures.

Märgime muu seas et Tallinna seminari, mida kavatsetakse ümbermoodustada 2 a. pädagoogiliseks instituudiks, kuhu sisse peaseks ainult tüüliku keskkooli eelharidusega, puuduvad praegu esimesed kolm alamast—I, II, III—klassi. Klasside—alates I—järgjärgulise likvideerimine algas 1925/26 õ/a. ja seminar kui niisugune, lõpetab oma olemasolu arvatavasti hiljemalt 1930/31 õ/a.

Oleme eelmisel aastal vaadeldud õpetajate seminare, kui keskkooli, ühiselt keskkooliga.

Pädagoogiliste õppeasutuste koondamise kavatsused on välja kutsunud vajaduse vulgustada üksikajalisemalt olemasolevate seminaride tegevust, mille tõttu annamegi järgnevalt omamette—eraldi keskkoolist—statistilise ülevaate meie seminaride õppe- ja majandustegevuse kohta viimase nelja aasta jooksul.

Üldandmed seminaride kohta 1923/24—1926/27 õ/a. — Renseignements généraux sur les séminaires d'instituteurs pour les années scolaires 1923/24—1926/27.

1.	Koolide arv—Nombre d'écoles Klasside arv—Nombre de classes		Õpilaste arv 31 detsembril—Nombre d'élèves au 31 décembre																		Õpetajate arv—Nombre d'instituteurs	Õpilasi tuli klassi peale—Nombre d'élèves par classe	Koolide ülapidamiseks kulutatud summa (1000 mk.)—Sommes dépensées pour l'entretien des écoles (en 1000 mk.)	Ühe õpilase peale kulutatud keskmiselt (1000 mk.)—Moyenne des dépenses par élève (en 1000 mk.)					
			I kl.—cl.			II kl.			III kl.			IV kl.			V kl.			VI kl.							Kokku Total				
			P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.					P.	T.	K.		
1926/27 . . .	5	29	61	84	145	59	67	126	77	95	172	62	84	146	67	71	138	46	86	132	372	487	859	114	30	33	371	21,9	
Sellest:																													
Tallinn . . .	1	5	—	—	—	—	—	—	22	32	54	12	19	31	9	21	30	10	20	30	53	92	145	27	29	7	19	25,3	
Tartu . . .	1	6	24	16	40	22	13	35	15	14	29	14	19	33	18	7	25	14	23	37	107	92	199	21	33	6	947	20,1	
Rakvere . . .	1	6	12	26	35	14	23	37	15	23	37	13	22	35	11	21	32	9	23	32	74	137	211	19	36	7	104	18,9	
Võru . . .	1	6	12	20	32	13	12	25	11	17	28	11	14	25	15	9	24	9	10	19	71	82	153	21	26	4	727	15,1	
Läänemaa . . .	1	6	13	22	35	10	19	25	14	10	24	12	10	22	14	13	27	4	10	14	67	84	151	23	25	7	359	35,7	
1925/26 . . .	31	71	71	142	87	102	169	75	93	168	74	64	138	52	87	139	68	81	149	427	498	925	123	30	33	911	21,2		
1924/25 . . .	34	107	101	208	83	91	177	84	78	162	54	83	143	64	78	142	59	104	163	451	514	995	113	29	31	318	18,0		
1923/24 . . .	5	33	90	96	186	86	91	177	65	100	165	78	72	150	55	99	154	31	82	113	405	540	945	113	29	30	911	19,3	

1. Klasside arv ja õpilaste demograafiline koosseis.

NOMBRE DE CLASSES ET COMPOSITION DÉMOGRAPHIQUE DES ÉLÈVES.

Klasside ja õpilaste arv. Ühenduses õpilaste arvu kahanemisega (86 õpil.—9,1%) on viimase 4 õ/a. jooksul vähenenud ka seminaride klasside arv (4 kl.—12,1%): 1923/24 õ/a. oli kõigis seminaris 33 klassi (100%) 945 õpilasega (100%), 1926/27 õ/a. —29 klassi (87,9%) 859 õpilasega (90,9%). Õpilaste arv seminari klassides ei tohi seaduse järele

tõusta üle 35. Keskmiselt tuli õpilasi kahel viimasel õ/a. 1 klassi peale 30. Muidugi oli see arv, üksikute seminaride järele vaadeldes, lahkumisev: 1926/27 õ/a. töötas maksimaalse koormatusega—35 õpil. klassi peale ainult 1 —Rakvere seminar, kuna näiteks Läänemaa ja Võru seminarides samal ajal 25—26 õpilast klassi kohta tuli.

*) Kulusumma leidmiseks ühe õpilase peale on, ühise majanduse tõttu, seminaride õpilastele harjutuskoolide õpilased juure arvatud.

Õpilaste sugu. *Sexe des élèves*
Õpilaste sugude vahekord on püsitud 4 a. jooksul üldiselt pea muutusetä:

1923/24 õ/a. mehi 405 (42,9%), naisi 540 (57,1%).
1926/27 " " 372 (43,9%) " 487 (56,7%)

Vaadeldes üksikuid seminäre viimasel 1926/27 õ/a., näeme et naisõpilased on ülekaalus kõigis seminaries, väljaarvatud Tartu:

	M.	N.	M.	N.
Tartu	107	92	53,8%	46,2%
Tallinna	53	92	36,6%	63,4%
Rakvere	74	137	35,1%	64,9%

Võru 71 82 46,4% 53,6%
Läänemaa 67 84 44,4% 55,6%

Õpilaste vanus. *Age des élèves.* Seminaride õpilaste normaalvanus kõigub 15—20 a. vahel.

Õpilased vanuses alla 15 ja üle 20 a. moodustasid 1926/27 õ/a. ligikaudu 1/5 õpilaste arvust, neli aastat tagasi—1923/24 õ/a.—oli see arv veelgi vähem:

	alla 15 a.	15—20 a.	21 a. ja üle
1926/27 õ/a.	7,8%	79,4%	12,8%
1923/24 "	4,7%	83,8%	11,5%

Seminaride õpilaste arv vanuse järele 31 detsembril 1923—1926 a.
Nombre des séminaristes d'après l'âge au 31 décembre de 1923—1926.

2.	12—14 a.			15 a.			16 a.			17 a.			18 a.			19 a.			20 a.			21 ja üle et plus			Kokku—Total		
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
1926/27	25	42	67	50	53	103	50	72	122	48	71	119	57	58	115	52	57	109	54	60	114	36	74	110	372	487	859
1925/26	24	29	53	45	58	103	59	68	127	60	66	126	60	80	120	70	69	139	45	64	109	64	84	148	427	498	925
1924/25	35	39	74	48	48	96	59	63	122	64	75	139	85	103	188	59	75	134	39	48	87	62	93	155	451	544	995
1923/24	22	22	44	37	33	70	55	68	123	76	97	173	73	82	155	59	102	161	41	69	110	42	67	109	405	540	945

%

1926/27	6,7	8,6	7,8	13,4	10,9	12,0	13,5	14,8	14,2	12,9	14,6	13,8	15,3	11,9	13,4	14,0	11,7	12,7	14,5	12,3	13,3	9,7	15,2	12,8	100,0	100,0	100,0
1925/26	5,6	5,8	5,7	10,5	11,6	11,1	13,8	13,7	13,8	14,1	13,3	13,6	14,1	12,0	13,0	16,4	13,8	15,0	10,5	12,9	11,8	15,0	16,9	16,0	100,0	100,0	100,0
1924/25	7,6	7,2	7,4	10,6	8,9	9,6	13,1	11,6	12,3	14,2	13,8	14,0	18,9	18,9	18,9	13,1	13,8	13,5	8,6	8,8	8,7	13,7	17,1	15,6	100,0	100,0	100,0
1923/24	5,4	4,1	4,7	9,1	6,1	7,4	13,6	12,6	13,0	18,3	17,9	18,3	18,0	15,2	16,4	14,6	18,9	17,1	10,1	12,8	11,6	10,4	12,4	11,5	100,0	100,0	100,0

Õpilaste rahvus. *Nationalité des élèves.* Rahvuselt on seminari õpilaste viimasel 1926/27 õ/a. k õik eestlased. Seminaride õpilaste hulgas oli üksikuid muulasi: 1925/26 õ/a. 3 venelast ja 3 rootslast, 1924/25 õ/a. 2 venelast ja 5 rootslast ja 1923/24 õ/a. 1 rootslane.

2. Seminaride õpilaste koosseisu moodustumine, kooliskäimise korralikkus ja edasijõudmine.—
COMPOSITION DE L'EFFECTIF DES SÉMINARISTES RÉGULARITÉ DE LA FRÉQUENTATION DES ÉTUDES ET PROGRÈS DES ÉLÈVES.

Koosseis ja kooliskäimise korralikkus. *Effectif et régularité de la fréquentation de l'école.* Seminaride õpilaste koosseisu kuulusid 1925/26 õ/a. (sulgudes 1923/24 õ/a. andmed):

Eelmisest aastast pärit õpilased 78,3% (78,0), neist eelmisest klassist üleviidud 77,3% (77,2) ja

uuesti sisseastunud õpilased 21,5% (22,0), neist teistist koolest 19,6% (21,4). Võrdluseks tähendame, et üldharidusl. keskkooles oli 1926/27 õ/a. eelmisest klassist üleviidud 67,4%, teistist koolest sisseastunud 25,5%.

Seminaride õpilaste koosseisu moodustumine 1923/24 — 1926/27 õ/a.
Composition de l'effectif des élèves des séminaires d'instituteurs en 1923/24—1926/27.

3.	Eelmisest aastast pärit õpilased <i>Élèves restés à l'école depuis l'année passée</i>															Uuesti sisseastunud õpilased — <i>Élèves entrés à l'école</i>															Aasta jooksul koolis olnud õpilaste arv <i>Total des élèves au cours de l'année scolaire</i>
	Eelmisest klassist üleviidud <i>Élèves passés d'une classe à l'autre</i>			Sama klassi jäänud <i>Élèves restés en même classe</i>			Teistist koolest <i>Élèves venant d'autres écoles</i>			Neist eelm. õppeaastal algkooli 6 kl. lõpetanud ¹⁾			Kodust—Venant de chez leurs parents			Kokku Total			P.	T.	K.										
	P.	T.	K.	G.	F.	T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.				P.	T.	K.							
													Varemalt algk. 6 kl. lõpet ²⁾			Koduse ettevalmistusega ³⁾															
1926/27 õ/a.	299	367	666	2	8	10	70	90	169	48	51	99	2	14	16	—	—	—	72	113	185	378	488	861							
1925/26 "	323	379	702	15	18	33	96	109	202	69	71	140	2	1	3	—	—	—	98	107	205	436	504	940							
1924/25 "	330	399	729	1	8	9	122	138	260	108	100	208	—	—	—	—	—	—	1	122	130	261	453	546	999						
1923/24 "	308	434	742	4	4	8	95	110	205	50	54	104	2	4	6	—	—	—	97	114	211	409	552	961							

%

1926/27 õ/a.	80,2	75,2	77,3	0,5	1,6	1,2	18,9	20,3	19,8	68,5	51,5	58,6	0,5	2,9	1,9	—	—	—	19,3	23,2	21,5	100,0	100,0	100,0		
1925/26 "	74,1	75,2	74,7	3,4	3,6	3,5	22,0	21,0	21,5	71,9	67,0	60,3	0,5	0,2	0,3	—	—	—	22,5	21,2	21,8	100,0	100,0	100,0		
1924/25 "	72,9	73,0	73,0	0,2	1,5	0,9	26,0	25,3	26,0	88,3	72,5	80,0	—	—	—	—	—	—	0,2	0,1	26,9	25,5	26,1	100,0	100,0	100,0
1923/24 "	75,3	78,6	77,2	1,0	0,7	0,8	23,2	20,0	21,4	62,6	49,1	50,7	0,5	0,7	0,6	—	—	—	23,7	20,7	22,0	100,0	100,0	100,0		

¹⁾ Dont ayant passé en l'année scolaire précéd. le cours de 6 cl. de l'école primaire. ²⁾ Ayant passé le cours de 6 cl. de l'école primaire. ³⁾ Élevés à la maison.

1926/27 õ/a. õppetegevuse algul ei ilmunud kooli (sulgudus 1923/24 õ/a. arvud) 9 õpilast ehk 1,4% (11 õp.=1,5%) õpilaste üldarvust, enne õppetegevuse lõppu jäid koolist ära 18 õpil.= 2,7% (25 õpil.=3,5%).

Puudumistundide arv 1 õpilase peale on nelja viimase aasta jooksul kahanenud 17,8% võrra (sulgudes üldharidusl. keskkoolide õpilaste keskmine puudumistundide arv):

1926/27 õ/a. 37 tundi (58)=82,2% (92,1)
1923/24 „ 45 „ (63)=100% (100)

Õpilaste edasijõudmine. Seminaride õpilaste edasijõudmine õppimises on võrreldes 1923/24 õ/a.,

tublisti paranenud (sulgudes 1923/24 õ/a. arvud): 1926/27 õ/a. lõpetas klassikursuse 83,5% (74,9) õpilaste üldarvust õ/a. lõpul, jäi teiseks aastaks 3,6% (5,0), määrati järelekatset 12,9% (20,1).

Seminaride õpilaste edasijõudmine õppimises 1923/24—1926/27 õ/a. (õpilaste üldarv õ/a. lõpul = 100).
Progrès des séminaristes en 1923/24—1926/27.

4.	I kl.—cl.			II kl.			III kl.			IV kl.			V kl.			VI kl.			Kokku—Total		
	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud	<i>Élèves ayant passé le cours de la classe</i>	<i>Restés en même classe</i>	<i>Examens supplémentaires</i>	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud	Klassikursuse lõpetanud õpilased	Teiseks aastaks klassi jäetud	Järelekatset määratud
	Poisid — Garçons																				
1926/27	75,0	8,9	16,1	86,0	—	14,0	78,1	2,7	19,2	80,0	3,3	16,7	77,0	—	22,9	97,7	2,3	—	81,5	2,8	15,7
1925/26	64,6	13,8	21,6	69,0	1,1	29,9	69,0	4,3	26,5	80,0	4,3	15,7	68,0	11,8	19,0	97,1	—	2,9	74,8	5,3	19,9
1924/25	69,7	10,1	20,2	75,9	5,1	19,0	68,7	7,3	24,1	71,7	8,7	19,6	73,1	7,3	14,1	84,7	8,5	6,6	74,2	7,9	17,9
1923/24	75,8	6,6	17,6	65,9	1,2	32,9	66,1	6,2	27,7	74,6	6,7	18,7	72,7	3,6	23,7	90,3	—	9,7	72,6	4,5	22,9
	Tüdrukud — Filles																				
1926/27	75,0	7,5	17,5	76,9	3,1	20,0	86,2	2,2	9,6	79,5	12,1	8,4	91,3	—	8,7	96,6	—	2,4	85,1	4,2	10,7
1925/26	72,3	7,7	20,0	84,0	3,0	13,0	81,6	—	18,4	76,9	3,1	20,0	70,9	5,8	23,3	95,0	1,2	3,8	80,5	3,3	16,2
1924/25	81,9	5,5	13,2	70,9	6,5	22,6	67,1	10,5	22,4	78,8	7,1	14,1	68,5	4,1	27,4	92,2	2,9	4,9	77,9	6,0	16,7
1923/24	78,5	2,2	19,3	62,2	12,2	25,6	74,2	7,2	18,0	68,4	9,2	22,4	78,8	2,0	19,2	97,5	—	2,5	76,5	5,4	18,1
	Kokku — Total																				
1926/27	75,0	8,1	16,9	81,2	1,6	17,2	83,7	2,4	13,9	79,7	8,4	11,9	84,6	—	15,4	97,7	0,8	1,5	83,5	3,6	12,9
1925/26	68,5	10,8	20,7	77,0	2,1	20,9	75,9	1,9	22,9	78,5	3,7	17,8	70,1	8,0	21,9	95,9	0,7	3,4	77,9	4,2	17,9
1924/25	75,3	7,9	16,8	73,3	5,8	20,9	67,9	8,8	23,3	76,4	7,6	16,0	73,0	5,8	21,2	89,5	4,9	5,6	75,9	6,8	17,3
1923/24	77,2	4,3	18,5	64,0	6,9	29,1	71,0	6,8	22,2	71,6	7,9	20,5	76,6	2,6	20,8	95,5	—	4,5	74,9	5,0	20,1

Üldharidusl. keskkoolis on edasijõudmine üldiselt palju nõrgem, kui seminaris: 1926/27 õ/a. lõpetas klassikursuse keskmiselt 68,2%, jäi teiseks aastaks 7,8%, määrati järelekatset—24,0%.

Üksikute klasside järele kõigub klassikursuse lõpetanute arv seminaris 1926/27 õ/a. 75,0% (I kl.) kuni 97,7% (VI kl.).

3. Seminaride õpetajate koosseis. — PERSONNEL ENSEIGNANT DANS LES SÉMINAIRES DES INSTITUTEURS.

Seminaride õpetajate arv 1923/24—1926/27 õ/a.
Nombre du personnel enseignant dans les séminaires d'instituteurs en 1923/24—1926/27.

Viimase kahe—1925/26, 1926/27—õ/a. jooksul on seminaride õpetajate koosseisus vähenenud kutsega ja suurenenud kutseta õpetajate arv nii absoluutselt kui ka suhteliselt (sulgudes andmed üldharid. keskkoolide kohta): 1926/27 õ/a. oli kutsega õpetajaid 66,7% (59,0), kutseta 33,3% (41,0), 1925/26 õ/a. oli kutsega — 73,2 (56,8) kutseta 26,8 (43,2).

Arvult pole õpetajate koosseis nelja aasta jooksul, vaatamata sellele et klasside arv 12% võrra vähenenud, mitte muutunud: 1926/27 õ/a. oli õpetajaid 114, 1923/24 õ/a.—113.

5.

	Õpetajate arv ¹⁾ —Nombre du personnel enseignant								
	Kutsega Ayant diplôme d'instituteur			Kutseta Sans diplôme d'instituteur			Kokku—Total		
	M.	N.	K.	H.	F.	T.	M.	N.	K.
1926/27 õ/a. . .	53	23	76	22	16	38	75	39	114
1925/26 „ . . .	64	26	90	19	14	33	83	40	123
1924/25 „ . . .	55	18	73	27	13	40	82	31	113
1923/24 „ . . .	57	17	74	27	12	39	84	29	113
	% %								
1926/27 „ . . .	70,7	59,0	66,7	29,3	41,0	33,3	100,0	100,0	100,0
1925/26 „ . . .	77,1	65,0	73,2	22,9	35,0	26,8	100,0	100,0	100,0
1924/25 „ . . .	67,1	58,1	64,6	32,9	41,9	35,4	100,0	100,0	100,0
1923/24 „ . . .	67,9	58,6	65,6	32,1	41,4	34,5	100,0	100,0	100,0

¹⁾ 1926/27 ja 1925/26 õ/a.—31 detš.; 1924/25 ja 1923/24 õ/a.—õppeaasta lõpul.

4. Seminaride majandus. — ENTRETIEN DES SÉMINAIRES DES INSTITUTEURS.

Seminaride ülalpidamise kulud katab riik. Öppemaksu seminaris ei ole. Anderikkamad kehvemad õpilased saavad ülalpidamiseks ning õpetarvete muretsemiseks seminarilt rahalist toetust. Õpilaste toetussumma 5 seminaris kokku on kõikunud viimase 4 aasta jooksul 2 miljoni marga ümber aastas (umbes 6,4% kulude üldsummast).

Tartu seminaris . 2,1=123,5%
Läänemaa „ . 2,6=152,9 „
Tallinna „ . 3,3=194,1 „

Keskmiselt langes üleriigi 1 seminari õpilase peale toetust (tuh. mk.) 1926/27 õ/a. 2,3.

Toetust sai keskmiselt (tuh. mk.) 1 õpilane 1926/27 õ/a.:

Võru seminaris . 1,7=100 %
Rakvere „ . 1,8=105,9 „

Seminaride üldkulusumma kahel viimasel—1926/27, 1925/26—õppeaastal on pea muutusetu, koguni veidi vähenenud (tuh. mk.: 33371, 33911) Suhteliselt näitavad küll suurenemist õpetajate ja teenijate palgad 4,9% võrra, kuid vastavalt on vähenenud majapidamiskulud (üür, kütte, valgustus) ja inventari muretsemine (1,7%).

Seminaride kulud (tuhandis markades) 1923—1926 kal. a. (ühes harjutuskooliga).
Dépenses des séminaires d'instituteurs (en 1000 marks) en 1923—1926 (an. cal.)

	Koolide arv Nombre d'écoles	Palkadeks jubata- lale ja õpetajale Salaire d'élève- teur et du person- nel enseignant	Palkadeks ametol- kele ja teenijale Salaires des emp- loyés et du service	Majanduskuludeks (üür, kütte, valgust) Dépenses économi- ques (loyer, chauffage, éclairage)	Kantslei kuludeks Frais de bureau	Õppevahendite mu- retsemiseks ja ra- matukogude täiend Achat de moyens d'enseignement et d'ouvrages pour les bibliothèques	Õpilaste toetuseks Secours aux élèves	Inventari muretse- miseks Achat d'inventaire	Majade parandam. Réconstruction	Mitteinguseks muuks oistarbeks Autres dépenses	Kõik kulud kokku Total des dépenses
1926	5	21 844	2 524	3 574	163	971	1 040	848	369	1 118	33 371
Tallinna	1	5 042	377	457	30	200	485	331	20	252	7 194
Tartu	1	4 814	559	446	44	185	425	130	299	105	6 947
Rakvere	1	4 427	589	960	28	193	371	128	23	365	7 104
Võru	1	3 306	323	244	28	193	264	140	80	149	4 727
Läänemaa	1	4 255	676	1 467	33	200	395	119	27	227	7 399
1925	5	20 662	2 429	4 577	194	936	2 010	1 491	381	1 231	33 911
1924	5	18 456	2 516	3 036	155	2 003	2 053	1 427	688	984	31 318
1923	5	16 321	2 180	2 643	142	1 967	2 284	3 367	446	661	30 011
						% %					
1926	—	65,4	7,6	10,7	0,5	2,9	5,8	2,5	1,2	3,4	100,0
Tallinna	—	70,1	5,1	6,4	0,4	2,8	6,8	4,6	0,3	3,5	100,0
Tartu	—	69,3	8,1	6,4	0,6	2,7	6,1	1,9	3,4	1,5	100,0
Rakvere	—	62,4	8,3	13,5	0,4	2,7	5,2	1,8	0,3	5,4	100,0
Võru	—	69,0	6,8	5,2	0,6	4,1	5,0	3,0	1,7	3,1	100,0
Läänemaa	—	57,5	9,2	19,8	0,4	2,7	5,3	1,6	0,4	3,1	100,0
1925	—	60,9	7,2	13,5	0,6	2,8	5,9	4,4	1,1	3,6	100,0
1924	—	58,9	8,0	9,7	0,5	6,4	6,6	4,6	2,2	3,1	100,0
1923	—	54,4	7,3	8,8	0,5	6,5	7,6	11,2	1,5	2,2	100,0

Pädagoogiliste põhimõtete teostamiseks, eriti aga eeskujulikkude õppeviisidega tutvustamiseks, on igal seminaril oma algkool, n. n. harjutuskool, millel ühine majandus seminariga. Kulusumma leidmiseks 1 seminari õpilase peale on, ühise majanduse tõttu, tab. 1 seminari õpilastele harjutuskooli õpilased juure arvatud.

Rakvere seminaris . 18,9=125,9%
Tartu „ . 20,1=138,3%
Tallinna „ . 25,3=167,5%
Läänemaa „ . 35,7=236,4%

1 õpilase peale—seminar ühes harjutuskooliga—langes 1926/27 õ/a. (tuh. mk.):

Võru seminaris . 15,1=100 %

Seminaride ja nende juures töötavate harjutuskoolide õpilaste arv, millest oleneb eeskätt 1 õpilase peale langev kulusumma suurus, on viimase 4 õppeaasta jooksul muutunud järgmiselt (1923/24 õ/a. = 100).

7.	1926/27 õ/a.			1923/24 õ/a.		
	Seminaris õpilasi Élèves des sémi- naires d'instit.	Harjutuskooli õpilasi Élèves des écoles modèles	Kokku—Total	Seminaris õpilasi Élèves des sémi- naires d'instit.	Harjutuskooli õpilasi Élèves des écoles modèles	Kokku—Total
Tallinna seminar	145	139	284	252	133	385
Tartu „	199	146	345	245	124	369
Rakvere „	211	104	315	174	116	290
Võru „	153	100	313	142	160	302
Läänemaa „	151	56	207	132	80	212
Kokku—Total	859	665	1524	945	613	1558
			% %			
Tallinna seminar	57,5	104,5	73,8	100	100	100
Tartu „	81,2	117,7	93,5	100	100	100
Rakvere „	121,3	141,4	129,3	100	100	100
Võru „	107,7	100,0	103,6	100	100	100
Läänemaa „	114,4	70,0	97,6	100	100	100
Kokku—Total	90,9	108,5	98,1	100	100	100

Et kätte saada,—arvestades sellega, et seminari õpetajate palkadeks läheb rohkem kui harjutuskoolis, ja et seminari õpilased ka rahalist toetust saavad,—palju maksab tegelikult 1 seminari õpilane, selleks on vaja eraldada seminari algkooli—harjutuskooli õpilaste peale langevad kulusummad seminari õpilaste peale kulutatud summadest.

1926/27 õ/a. (sulgudes 1925/26 õ/a. arvud) langevad linnades, kus töötavad seminarid, hariliku algkooli 1 õpilase peale (tuh. mk): Võrus 9,4 (7,9), Rakveres 7,1 (7,1), Tartus 7,7 (6,9), Tallinnas 6,9 (6,4), Haapsalus (Läänemaa sem.) 8,7 (7,9).

Arvates seminari juures töötava harjutuskooli 1 õpilase peale kulutatud summa võrdseks kohaliku — seminari asukoha järele — algkooli 1 õpilase peale kulutatud keskmisele, tuleb kahel viimasel õ/a. tegelikult 1 seminaristi peale kuludid (tuh. mk):

	1926/27 õ/a.	1925/26 õ/a.
Võru seminaris	. 21,1=100 %	29,0=100 %
Rakvere „	. 28,1=133,2 „	28,1= 96,9 „
Tartu „	. 29,3=138,9 „	27,4= 94,5 „
Tallinna „	. 43,0=203,3 „	31,8=109,7 „
Läänemaa „	. 45,8=217,1 „	43,9=151,4 „

Eriti kõrge on 1 õpilase peale langev tegelik kulusumma Läänemaa seminaris. Põhjuseks on eeskätt suured majapidamiskulud (1926/27 õ/a.

küte, valgustus 19,8% üldkuludest, Võrus 5,2%, Tallinnas 6,4%) ja äärmiselt väike harjutuskooli õpilaste arv (1926/27 õ/a. 56, Võrus sama arvu seminari õpilaste juures 160).

Samuti on erakorraliselt kõrgeks tõusnud kulu 1 seminari õpilase peale viimaseil aastail Tallinnas. 1924/25 õ/a. oli Tallinna seminar suure õpilaste arvu tõttu, võrreldes teiste seminaridega, üks odavamatest. 1925/26 õ/a. suleti Tallinna seminari I ja 1926/27 õ/a. II klass ja ühenduses sellega vähenes ka seminari õpilaste arv terveilt 43,4% võrra (256 pealt 1924/25 õ/a. 145 peale 1926/27 õ/a.). Kuna seminari õpetajate personali kokku ei tõmmatud ja seminari üldkulusumma endiseks jäi, koguni suurenes veidi, pidid õpilaste arvu suure kahanemise tõttu kulud 1 õpilase peale loomulikult kasvama:

1 Tallinna sem. õpilase peale langes (tuh. mk.): 1924/25 õ/a. 22,0, 1925/26 — 31,8, 1926/27 õ/a. — 43,0.

Keskmiselt tuli üleriigi 1 seminari õpilase peale kuludid viimase nelja õ/a. jooksul (tuh. mk., 1923/24 õ/a. = 100):

1926/27 õ/a.	32,8 = 116,3%
1925/26 „	31,8 = 112,1%
1924/25 „	27,8 = 96,8%
1923/24 „	28,2 = 100,0%

Keskbüroo väljaandeks ennem ilmunud artiklid ja andmed:

Õppeasutised 1922—27 a., A. Lepp „Eesti Statistika“ Nr. 67(3), lhk. 200—210.
Merikoolid 1923—27, A. Lepp „Eesti Statistika“, Nr. 74(1), lhk. 30—34.
Alg- ja keskkoolid 1925/26 õ. a., „Eesti Statistika“ Nr. 72(11) lhk. 611—628.
„ „ „ 1924/25 „ „ „ „ 60(15) „ 1—20.
„ „ „ 1923-24 „ „ „ „ 43(10) „ 1—54 (lisa).

MAKSUBILANSS 1927 a. BALANCE des PAIEMENTS en 1927.

Sisu: Täpsed andmed, lhk. 363. 2) Ligikaudsed andmed, lhk. 305. 3) Umbkaudsed andmed, lhk. 306. 4) Arvestuste täpsus, lhk. 309. 5) Maksubilansi tulemus, lhk. 309.

Esmakordselt maksubilansse koostades 1924—26 a. kohta (v. E. Stat. Nr. 66(5) 1927 a.) olime arvamisel, et mitmete alade kohta, kus siis olime sunnitud tegema ligikaudseid arvestusi, juba järgnevas aastaks läheb korda koguda täpsed andmeid. On ju meie väikses riigis täiesti mõeldav andmed laevamise sissetulekute, välismailt saadud kapitalide, sinna makstud % ja dividendide, kaubakrediitide jne. kohta täiel ulatusel koguda. Seda peaks aga tegema vastavate ringkondade usaldusametis — Kaub.-tööstuskoda. Kuid ka käesoleval aastal pole Koda nende andmete kogumist võimalikuks pidanud.

Sellepärast oleme pidanud ka käesolevas kokkuvõttes 1927 a. kohta piirduma eriti neil aladel ligikaudsete arvestusiga. Muide, ka enamjaos teisis riikes omavad need andmed seni veel väga ligikaudset iseloomu.

1924—26 a. kokkuvõtete alal on vahepeal selgunud mõned uued arvud, mõnede seal tarvitatud eelkokkuvõtete asemel on nüüd saadud täpsed arvud jne. Kuna aga need arvud üldiselt väga väikseid muutusi üldpilti toovad, ei hakka me nende aastate arvusi enam muutma, seda enam, et neid välismail ja eriti Rahvasteliidu poolt sarnasel kujul kasutatakse.*)

Käesolevalt ei peatu me enam pikemalt bilansi kokkuseadmise meetodeil, mida tegime koos 1924—26 a. andmestiku avaldamisega.

Andmete koostamisel on arvesse võetud kõik Rahvasteliidu sellekohased näpunäited ja andmed ise on kokkuvõtetabelis paigutatud Rahvasteliidu nomenklatuuri järele.

Andmed liigitame: täpseks

ligikaudseiks (võimaliku veaga kuni 10%)
umbkaudseiks (võimaliku veaga üle 10%)

1. Täpsed andmed Järgnevad andmed võimaldasid täpselt kindlaksmäärani, kas vastavate asutiste raamatupidamise andmeid või praegusel ajal parimat täpsust kindlustavail meetodeil.

Väliskaubanduse andmed, millised maksubilansi jaoks kasutatud, käivad sisse- ja väljaveetud kaupade eif ja fob väärtuse kohta, olenematu tegelikest maksmisist nende eest, mis võisid sündida varem ehk hiljem. Kaubakrediitid ja välja- ning sisseveo krediititingimuste erinevus on samuti arvesse võtmata.

Ona kaubalaevastiku sissetulek prahtidest, sissetulekud transiidist ja kaupade täiendavast ümbertöötamisest ning välisriikide laevadele müüdü varustus ja nende kulutused meie sadamais on arvestatud eraldi.

Samuti eraldi on arvestatud mitmesugused riigiostud välismaalt.

Väliskaubanduse avatavate andmetele on siin lisatud aasta kestel välismaalt ostetud ja välismaile müüdü laevale väärtus.

Nagu mujalgi, pole meie väliskaubanduses arvestatud reisi- jate pagas, ametlikud pakid, kaubaproovid, tühi pakis, merel hukkunud või osaliselt päästetud varandused, rikutud kaubad jne. (Pikemalt v. E. Stat. Nr. 66, lhk. 240—242.)

Kõik märgitud iseärasused on aga omased ka peaaegu kõikide teiste riikide maksubilansi arvustile, nii et järgnevaid arvusi selles mõttes täpseks võtme pidada.

Väliskaubandus maksubilansi seisukohalt.

	1927	1926	1925
Väljavedu (saadud summad — tuh. kr.):			
1. a) Väljavedu kalendriaastal — fob — ühes arvatud postpakid; riigi müügid (peale allp. main.); kingitused — ilma allpool loetletu	105 776	96 236	96 646
b) Müügid laevade eest saadud (seni avaldamata arvud)	264	188	215
c) Välja veetud hõbedat	—	108	54
Kokku väljavedu	106 040	96 585	96 916
Peale selle: kulla väljavedu (v. p. 4 tab. 1)	—	53	1
Välisriikide laevadele müüdü varustus jne. (tab. 1 p. 18) umbes	400	400	450
Sissetulekud transiidist ja kaupade täiendavast ümbertöötamisest v.p.19 (tab.1)			
Sissevedu (makstud summad tuh. kr.):			
2. a) Sissevedu — erikaubandus kalendriaastal — eif — (ühes arvatud postpakid, riigi ostud (peale allp. nimet.); kingitused; kallismetallid — ilma allpool loetletu	96 417	95 419	96 458
b) Ostetud laevade eest makstud (seni avaldamata arvud)	930	171	267
Kokku sissevedu	97 347	95 590	96 725
Meie laevade kulutused välissadamais v. p. 46 (tab. 1).			

Transiidist saadud summa on, peale suurenemist 1926 a., jälle langenud:

1927 a. 276,9 tuh. kr.

1926 a. 703,9 „ „

1925 a. 79,1 „ „

See summa on täiesti tähtsusetu suurus meie

raudteede sissetulekuis, milliseist ta moodustab vaid 2,6%.

Välisvõla d. Rahvasteliidu soovi kohaselt ei tule siin arvestada laenuna saadud kapitale, mis otseteed riigist riiki antud; kuulub arvestamisele ainult võlgade ja protsentide tasumine.

*) Meie arvestused ühes täiendavate seletustega on ilmunud „Mémorandum sur le commerce international et sur les balances des paiements 1912—26“ (Rahvasteliidu väljaanne) lhk. 86—91.

Sellepärast ei esine siin meie panga- ja rahareformi laen (4 miljoni dollarit ja 700 tuhat naelsterlingi), küll aga selle eest tasutud %

ja kustutamiseks läinud summad. 1927 a. on meil järgmised väljaminekud olnud välisvõlgade tasumise alal (Riigikassa andmeil):

Välisvõlad (Riigikassa andmeil)

	1927			1926			1925		
	Vastavas valutas			Ekr.			Ekr.		
Riigi ja omavalitsuse välisvõlgade tasumine tuhandes									
Prantsuse valitsusele (Fr.)	—	—	—	3 553	—	—	—	—	566,9
Inglise valitsusele (£)	6,3	6,0	—	2,5	114,5	109,6	—	—	46,2
Ameerika-Ühisriikide valitsusele (\$)	—	—	—	1,4	—	—	—	—	5,4
Inglise firma „Power Securities Corporation“ Ltd. (£)	—	—	—	100	—	—	—	—	1 820,0
Laen Londonist raudteematerjalide ostmiseks (£)	13,0	—	—	—	236,8	—	—	—	—
Laen Rootsi valitsuselt (kaubakrediit). (Rkr.)	78,1	—	—	—	78,7	—	—	—	—
Panga- ja rahareformi laenu:									
Am.-Ühisriikele (\$)	11,0	—	—	—	41,2	—	—	—	—
Inglismaale ja Hollandile (£)	1,9	—	—	—	34,6	—	—	—	—
Kokku	—	—	—	—	505,8	109,6	—	—	2 438,5
Riigi ja omavalitsuste poolt tegelikult tasutud võlaprotsendid									
Prantsuse valitsusele (Fr.)	—	—	—	148,2	—	—	—	—	24,7
Inglise valitsusele (£)	48,8	49,0	—	12,5	888,6	893,4	—	—	228,2
Ameerika-Ühisriikide valitsusele (\$)	160,0	100,0	—	—	562,0	375,0	—	—	—
Rootsi valitsusele (Rkr.)	49,6	52,9	—	35,8	50,0	53,0	—	—	35,7
Inglise firma „Power Securities Corporation“ Ltd. (£)	—	—	—	38	—	—	—	—	68,2
Laen Londonist raudteematerjalide ostmiseks (£)	6,3 ^{a)}	2,5	—	—	114,4 ^{a)}	45,5	—	—	—
Panga- ja rahareformi laenu:									
A.-Ühisriikele (\$)	139,6	—	—	—	528,1	—	—	—	—
Inglismaale ja Hollandile (£)	26,4	—	—	—	481,8	—	—	—	—
Kokku	—	—	—	—	2 619,9	1 366,9	—	—	356,8

Panga- ja rahareformi laenu seis 1. I. 28. oli järgmine:

A.-Ühisriikes \$	3 989 000	—	Ekr. (1000)	14 946,4
Ingl.- ja Hollandis £	698 100	—	„ (1000)	12 717,6

Kokku Ekr. (1000) 27 664,0

Posti jne. vahekorra kohta välisriikidega kasutame 1927/28 a. andmeid, kuna kalendri-aasta kohta kokkuvõtte puudub.

Rahaline vahekorral välisriikidega posti-telegraafi-telefoni ja raadio alal 1927/28 a.

1000 Kr.	Välismaalt saadud	Neile makstud
Posttransferid ja hinnalised rahakaardid	1 246,1	361,7
Postpakside saatmiskulud	104,0	0,0
Rahvusvahelised vastuskupongid	0,0	0,0
Postivedu	2,3	7,3
Ajalehtede postilabonemendid	5,5	24,1
Kahjutasu kaotsiläänud, rikutud ehk varastatud saadetiste eest		
	0,2	—
Välitelegrammid	23,5	71,7
Laevadega vahetatud raadiogrammid	4,8	0,9
Telefoni kaugekõned	6,3	0,7
Kirjaposti rahvusvahelis. transiitmaksud	—	30,9
Kokku	1 392,7	497,3

Raudteede rahaline vahekorral välisriikide raudteedega (ilma transiidita, Raudteevalitsuse andmeil):

	1927		1926		1925	
	Saada	Maksta	Saada	Maksta	Saada	Maksta
1000 krooni.						
Relsijate vedu.						
Läti raudteed	53,8	80,5	45,3	68,0	26,3	47,2
Leedu „	1,0	10,8	1,2	13,6	1,2	8,5
Saksa „	—	0,4	—	0,7	—	0,4
N.S.V. Liidu „	10,1	25,9	10,1	30,4	13,9	32,3
Kokku	64,9	117,6	56,6	112,7	41,4	88,4
Pagasivedu.						
Läti raudteed	18,1	10,8	14,5	11,1	9,2	11,8
Leedu „	1,0	1,7	1,8	2,3	1,2	2,3
Saksa „	0,8	0,1	0,5	0,0	0,3	0,0
N.S.V. Liidu „	0,5	3,5	1,0	5,3	1,1	5,5
Kokku	20,4	16,1	17,8	18,7	11,8	19,6
Kaubavedu.						
Läti raudteed	6,0	13,9	2,6	9,5	—	4,4
Leedu „	0,0	5,9	0,3	3,8	0,2	2,1
Saksa „	1,8	6,3	0,8	5,2	0,3	1,7
N.S.V. Liidu „	1,5	—	1,2	—	—	—
Kokku	9,3	26,1	4,9	18,5	0,5	8,2
Peale selle:						
Pärnu-Tallina raudtee	*)	*)	1,6	9,6	0,4	1,8
Üldse	94,6	15,8	80,9	159,5	54,1	108,0

Komisjonid ja preemiad. 1926 a. kohta ligikaudseid oletusi tehes, arvasime sellel aastal välismaale minevate summade ülekaalu umbes 200 tuh. kr. peale (1925 a. oli vastav summa 268 tuh. kr.) Üksikud suured kindlustuskahjud, eriti tulekahjud, on aga 1926 a. tulemuse vastu-

1) Sellest raudteed 15,8 tuh. kr. 2) ilma p. 14 — sans p. 14 du crédit. 3) Oletatud andmed. Tegelikult kujuneks vastu-pidine seiskord.
*) Sellest 0,1 tuh. £ (1913 kr.) lisaprotsendina komisjoni.

pidistanud; lõpükud kokkuvõtte selle aasta kohta näitavad aktiivsust meie kasuks üle 28 tuh. kr.

	1926	1925
Väljamaa kindlustusseltsidele makstud:		<i>Elkr.</i>
Kahjud vastuvõetud edasikindlustusist	948 660	363 150
Edasikindlustuspreemiad	1 054 460	1 547 350
Makstud komisjonid	154 390	89 500
Kokku	2 157 450	2 000 000
Väljamaa kindlustusseltsidelt saadud:		
Edasikindlustusseltside kahjude osa	1 256 050	940 230
Edasikindlustuspreemiad	533 010	457 000
Saadud komisjonid	391 620	395 240
Kokku	2 180 680	1 732 470
Rohkem makstud	—	267 530
Rohkem saadud	28 230	—

1927 a. andmed pole veel saadud, kuid et ka sel aastal võrdlemisi palju kõrgekahjulisi tulekahje oli, siis võiks vast oodata, et ka sellel aastal meil suuremaid ülemakse välismaile ei tule ja et summad vastastikku umbes tasakaalustuvad.

Kulud välisesindustes peale on viimisel aastal vähenenud. Ka 1926 a. kohta olid kulusummad vähemad, kui me siis ligikaudselt arvasime. 1927 a. kulusid võiks arvata võrdunvaiks 1926/27 a. omile.

Välisesindustes peale kulutatud (1926—27) a. summa . 575,5 tuh. kr.
Sellest tulumaksuna tagasi saadud ca 3,5 " "
Tegelik kulu 572,0 " "

Sellele peame juure arvama esinduskulud, välismaalised ametsoidud ja ümberpaigutused, samuti konverentsid ja erakorralised esindused ning välisinformatsiooni. Need kulud võrdusid 1926/27 a. 96,7 tuh. kr.

Siia arvame ka muude asutuste poolt välismaile komandeerimiste teel tehtud kulud, mille juures pikemaajalistel komandeerimistel (õppimiseks jne.) ka palk tuleb lugeda välismaal kulutatuks. Sarnaseid kulutusi võiksime 1927 a. arvata umbes 170 tuh. kr. peale.

Rahvusvahelised maksud on 1927 a. olnud järgmised (tuh. kr.)

Üleilmikkude posti- ja telegraafiliitude rahvusvaheliste büroode liikmemaks	3,8
Telefoni kaugühenduste pidamise rahvusvahelise nõuandva komitee sekretariaadi maks	—
Parlamentidevahelise Ühingu liikmemaks	7,5
Muud rahvusvahelised maksud (Rahvasteliidu liikmemaks jne.)	52,9

Eesti kodanikkude võõrsilt koju toomiseks nende viletsusse langemise puhul kulus 1927 a. 14,9 tuh. kr.

„Muude“ all on arvestatud rida vähemaid tuluid, millele kohta korda läks saada kindlaid andmeid. Nii esinevad siin toetused ja annetused mis Punane Rist, Noortemeeste ja -naiste ühingud, usulahkude kogudused jne. välismailt saanud. Need olid 1927 a. ligi 50 tuh. kr.

2. Ligikaudsed andmed (võimalik viga alla 10%) *Données approximatives (erreur possible moins de 10%)*

Kaubalaevastiku teenistuse kohta välisvetes ei ole laevaomanikkude enamus

ka sellel aastal teadete varustamist võimalikuks pidanud. Eelmiste aastate arvutusis peatusime pikemalt selle ala andmete kindlakstegemise viisel ja arvestasime meie laevastiku teenistust umbes Skandinaavia riikide ja Läti arvudele vastavalt.

1927 a. olid praigid ligikaudu sama kõrged kui 1926 a. Tunnustatuim prahtide indeks, Economist'i oma, näitas järgmist käiku (1918=100):

1927	109,6
1926	110,5
1925	102,2
1924	113,4

Selle indeksi järele 1924 a. arvusid vähenedes, saaksime 1927 a. keskmise teenistusena tonnilt 203 kr. (1924 a. 210 kr.) Norras, kus hilisemad andmed avaldatud, oli see 1926 a. 216 kr., Rootsis 1924—25 a. 219—233 kr., Lätis 1925 a. 211 kr.

Meie kaubalaevastiku redutseeritud ja ilma rannasoituda auriktonnaaz võrdus 1. I. 27, umbes 16,3 tuh. tonnile.

Kogusissetulekut võiks selle järele arvata umbes 3 420 tuh. kr. Arvates sellest 50% kulutusiks välisvetes (küte, toiduained, laadimise, parandused, kinnitus jne.), oleks nende kulutuste summa umbes 1 710 tuh. kr. Samasuur oleks ka puhas sissetulek laevamisest, millest on kaetud ka omis sadamais ja üldse siseriigis tehtud kulutused ja meeskonnale makstud palk.

Maksud välisriikide laevadelt Eesti sadamais (tonnaazi-, tuletorni-, vee-, lootsi-, jää-, päästejaama-, tervishoiu-, mere-meestekodu- jne. Ladu- ja kaalumaks siia ei kuulu).

Arvestamisel välisriikide ja Eesti laevade vahel seni vahet pole tehtud. Kuna peaaegu igal maksul on eriline arvestusviis, tuleks muidugi välisriikide maksude eraldamiseks kõik maksud üksikasjaliselt uuesti arvestada, mis aga nõuab erilist tööd.

Siiski, nagu praksis näitab, saame täiesti õiged tulemused, kui oletame kõigi maksude proportsionaalsust suurematega, millised on tonnaazi- ja tuletornimaksud. Nad annavad 2/3 kogu maksudest. Neid aga võetakse laadimata registertoni pealt 25% võrra vähem kui laaditud.

Sarnast vahekorda oletades ja aluseks võttes tegelikke arve laaditud ja laadimata tonnaazi kohta, saame 513 tuh. kr. laevamaksude üldsumma juures, 443 tuh. kr. (ümmarguselt 440 tuh. kr.)

*) ühes teiste raudteedega.

Võõraste laevade muid kulusid arvasime mitmesuguste kaalutluste põhjal umbes võrdseiks sadamamaksele, sest välisriikide andmete järele on kulud võõrais sadamais proviandi, süte jne. peale 5—7 korda suuremad kui sadamamaksud. Ostude kohta on 270 tuh. *kr.* peale igatahes olemas ka andmedki. Juurearvates ligi 60000 välisriigi meremehe kohta kes aastas meie sadamaid läbistavad, keskmiselt ainult 1 *kr.* kulu isiku pealt, saame ligi 60 tuh. *kr.*

Nii ületavad võõraste laevade muud kulutused meie sadamais kindlasti meie poolt ettevaatlikult võetud 500 tuh. *kr.*

3. Umbkaudsed andmed (võimalik viga üle 10%) *Evaluations (erreurs possible plus de 10%).*

Reisijate kulutused välismail, samuti kui välismaalaste kulutuste kohta Eestis ei ole läinud korda mingisuguseid uusi täiendavaid andmeid koguda. Oleme sellepärast eelmiste aastate ligikaudseid arvestusi aluseks võttes*) 1927 a. omad võtnud proportsionaalselt: eesti kodanikkude kulutused välismail — välispassidega väljasõitnute arvu vahekorra järele 1926 ja 1927 a. ja välismaalaste kulutused Eestis peatuslubade ja registreerimismaksu suhte järele samail aastail.

Välismail meie poolt kulutatud summad oleksid sarnaselt umbes 3 miljoni krooni, välismaalaste poolt siin kulutatud — ligi 4,3 milj. *kr.*

Väljaränd. Väljarännanute arv vähenes 1927 a. veelgi, eelmiste aastatega võrreldes:

1927 a.	2822
1926 a.	2426
1925 a.	2676

Kuna 1927 a. väljarännanuid 72% olid tööliised ja teenijad, siis ei saa midugi rääkida suurest kapitali väljaviimisest, vaid tuleb arvestada peamiselt sõidu ning maandumisrahaga, mille paljud ka laenuna saavad. Ülatoodud arvust moodustavad lapsed ligi 1/3.

Mitmesuguste kaalutluste põhjal, arvesse võttes sõiduraha maksumust jne., oleme ka nüüd nagu eelmiselgi aastal, tarvitanud järgmisi ligikaudseid keskmisi ühe väljarändaja kohta:

Austraalia	100 t. mk.
Kaanada ja Ühisriigid	50 " "
Brasillia	30 " "
Mujale keskmiselt	20 " "

Muidugi läheb sõit mitmele palju kallimaks, näit. Austraaliasse maksab sõit keskmiselt 65 tuh. *mk.*, maandumisraha 73 tuh. *mk.*, kokku ligi 140 tuh. *mk.*, kuid ülalmainitud asjaolude tõttu on keskmine summa vaevalt kõrgem.

Nende ligikaudsete keskmiste kohaselt oleks 1927 a. väljarännu läbi väljaviidud summa umbes 1100 tuh. *kr.* (eelmiseil aastail arvasime seda 500—600 tuh. *kr.*) Suurem tõus on tingitud Austraaliasse rändajate suuremast arvust 1927 a. — neid oli sel aastal ligi 650 isikut.

Välisriikide esinduste kulutuste kohta Eestis pole uusi andmeid kogutud. Eelmiseil aastail kogutud andmete ja arvestuste alusel võiksime neid kulutusi 1927 a. hinnata umbes 1300 tuh. *kr.* peale.

Kinofilimide eest välismaile läinud summa hindame umbkaudsetl 400 tuh. *kr.* peale (v. eelmiste aastate arvestusi), mis teeb keskmiselt 1000 *kr.* ühe programmi pealt (draama, naljapilt või muu lisapala) üle Eesti. Keskmiselt maksakse filmi eest küll rohkem, kuid osa makstud summadest jääb siiski Eestis.

Kui Balti riikide maksuvalitsused omavahele kontakti astuks andmete vahetamise asjus, oleks võimalik ka siin täpseid arvusi anda, mis arvatavasti kõrgemad.

Väliskapitali investeerimised Eestis pole täpselt teada. Umbkaudsetl arvatakse et need investeerimised 1927 a. tõusid kuni 200 tuh. naelsterlingini. See summa on võetud ka kokkuvõttes, millise avaldanud pank, mis enamjaole investeerimisest huvitatud ringkonnile ligidal seisab, (v. Scheeli p. Review Nr. 1(8) 1928.) Ettevaatlikkuse ja ümmardamise mõttes võtame selle summana 3500 tuh. *kr.* (Eelmisel aastail pole me vastavaid summasid arvestanud.)

Väliskapitali protsentide tasumisel väljaläänud summe arvab sama pank 1927 a. 7290 tuh. *kr.* peale (£ 400 000). Sellest maha arvates riigivõla ja % tasumisi (3125 tuh. *kr.*), jääb umbes 4160 tuh. *kr.* eravõlgade ja % tasumiseks. Arvame need tasumised ümmarguselt 4000 tuh. *kr.* peale.

Punktid, mille kohta meil andmed puuduvad, kuid milliseil kahtlemata ka meie maksuabilansis suurem-vähem koht, oleks:

Kreediti alal:

- 1) Pankade poolt välismailt saadud % ja komisjonid.
- 2) Salakaubana sisestoodud teenitud summad.
- 3) Sisserännanuid ja Eestis peatuma jäänud isikute ühes- toodud väärtused ja raha.
- 4) Eesti kunstnikkude, näitlejate jne. poolt välismailt Eesti toodud raha.
- 5) Eesti kirjanduse, ajakirjanduse ning raamatute tellimised välismailt.

Deebet alal:

- 1) Pankade % ja komisjonid.
- 2) Salakaubana sisestoodud kauba eest väljaläänud summad.
- 3) Välismaalt tellitud kirjandus ja ajakirjandus.
- 4) Teadete puundumisel arvestamata jäänud väike osa riigioste välismailt.

(v. järg. lhk. 309).

*) V. E. Stat. Nr. 66(5) lhk. 249; siin viibitud välismaalase keskmine kulutus päevas oli arvatud 500 mk.; kulud välismaal— 700 mk. päev isiku pealt.

EESTI MAKSUBILANSI TÄHTSAMAD ELEMENDID 1925—27 (1000 kroonides).
EVALUATION DE LA BALANCE DES PAIEMENTS DE L'ESTONIE 1925—27 (1000 couronnes).

Täpsed arvud on antud 1 kümnendikmärgiga; ligikaudsed — ilma selteta.
 Les données exactes sont désignées avec un nombre décimal; les estimations en chiffres ronds. Chiffres indiqués sont des chiffres bruts.

1.	1927	1926	1925	MOUVEMENT DES ENTRÉES OU DU CRÉDIT. (Exportations).
A. KREEDIT (saadud summad).				I. MARCHANDISES.
I. Kaubad.				1. a) Exportation de marchandises.
1. a) Väljavedu kalendriaastal — fob — ühes arvatud postpakid; riigi müügid (peale alp. main.); kingitused — ilma alpool loetletud	105 775,7	96 236,0	96 646,2	b) Navires vendus (chiffres non publiés).
b) Müüdnud laevade eest saadud (seni avalda- mata arvul)	263,8	188,2	214,7	c) Exportation de l'argent.
c) Välja veetud hõbedat	...	108,2	54,3	Total de l'exportation.
Kokku väljavedu	106 039,5	96 532,4	96 915,2	
Peale selle: kulla väljavedu (v. p. 4), töötasu transiitkaubade täitendava ümber- töötamise eest (v. p. 19), välisriikide lae- vadele müüdnud varustus [ne. ja nende ku- lutused sadamais (v. p. 18), sissetulekud transiidist (v. p. 19).				2. Correction au chiffre indiqué en p. 1 pour obtenir la valeur commerciale f. o. b.
2. Kauba fob väärtuse väljaarvamiseks teha p. 1 antud arvus vastav parandus	—	—	—	3. Contrebande.
3. Salakaup	+...	+...	+...	
II. Kulla ja raha väljavedu.				II. LINGOTS, ESPÈCES & BILLETS.
4. Kulda (müntimata ja münditud) väljamaale viidud	—	52,8	0,8	4. Lingots & espèces d'or exportés.
5. Muust metallist rahade väljavedu	—	—	—	5. Espèces (autres qu'en or) exportées.
6. Paberraha väljavedu	—	—	—	6. Billets n. t. a.
7. Kauba fob väärtuse väljaarvamiseks teha p. 4 ja 5 antud arvudes vastavad parandused	—	—	—	7. Correction pour obtenir la valeur com- merciale f. o. b.
III. Kapitalide liikumine.				III. MOUVEMENT DES CAPITAUX.
8. Välisriikide ja nende omavalitsuste poolt tasatud võlad	—	—	240,0	8. Rentrées afférentes à l'amortissement d'em- prunts contractés par les gouvernements étrangers.
9. Muude võlgade kustutus	—	—	—	9. Rentrées afférentes à l'amortissement d'au- tres emprunts.
10. Välismaale müüdnud siseväärtuspaberid (juba väljaanud)	—	—	—	10. Titres d'emprunts intérieurs (déjà existants) vendus à l'étranger.
11. Välisväärtuspaberite tagasimüük välismaale	—	—	—	11. Titres étrangers revendus à l'étranger.
12. a) Välisriikidelt Valitsuse vastutusel saadud laenud	— ¹⁾	2 317,8	—	12. a) Emprunts contractés sans responsabilité du Gouvernement.
b) Välisriikidelt Valitsuse vastutusel saadud kaubakrediidid	— ¹⁾	190,8	387,3	b) Crédit commercial contracté par le Gou- vernement.
13. Sisemaal asuvad liikumata varadused, mis välismaalastele müüdnud	...	365,6	...	13. Biens immeubles sis au pays et vendus à des étrangers.
14. Muud Eestisse paigutatud väliskapitalid	3 500	+...	+...	14. Autres capitaux étrangers placés en Estonie.
IV. Protsendid ja dividendid.				IV. INTÉRÊTS ET DIVIDENDES.
15. Välisriikide ehk nende omavalitsuste võl- gade (tegelikult tasatud) protsendid	—	—	—	15. Intérêts afférents à des emprunts émis par des municipalités ou des gouvernements étrangers et effectivement perçus.
16. Välismaale paigutatud kapitalidelt saadud protsendid ja dividendid	—	—	—	16. Autres intérêts et dividendes afférents à des capitaux placés à l'étranger et effectivement perçus.
V. Muud.				V. DIVERS.
17. Prahid, aja peale üüritud laevade tsu, reis- ijate veoraha ja t. s. oma laevade sisse- tulekud meretranspordi ja väliskaubanduse alal ²⁾	3 420	4 540	3 460	17. Frets¹⁾, loyer des navires loués par char- terie, frais de transport des voyageurs et recettes similaires, réalisés par des navires nationaux dans toutes opérations de com- merce extérieur.
18. Välisriikide laevade poolt Eesti sadamais				18. Dépenses des navires étrangers dans les ports nationaux:
a) Makstud sadamamaksud	440	360	400	a) Droits de port acquittés.
b) Muud laevade ja nende meeskonna poolt leitud kulutused	500	400	450	b) Provisions, matériel et autres dépenses des navires étrangers et de leur person- nel dans les ports nationaux.
19. Saadud				19. a) Transport des marchandises transit. par chemins de fer.
a) Transiitkaupade transporteerimisest raud- teel	276,9	703,9	79,1	b) Transbordement; entrepôts et le perfection- nement ni des march. transit.
b) Transiitkaupade laadimine, lossimine, at- tade ja elevaatori kordaseadmine ja Vene kaupade täiendav ümbertöötamine jne.	400	420	430	20. Commissions, primes d'assurance, courtage et recettes similaires n. t. a.
20. Komisjonid, kindlustus-preemiad, kurtaaz ja muud sarnased sissetulekud:				a) Sociétés d'assurance.
a) Kindlustusseltside komisjonid, preemiad ja kahjude tasumine	2 150	1 750 ²⁾	1 732,5	b) Loyers divers.
b) Ruumide üür välisorganisatsioonidele	100	100	100	c) Commissions diverses.
c) Mitmesugused muud komisjonid	+...	+...	+...	21. Recettes postales, télégraphiques et télépho- niques, et celles des chemins de fer n. t. a.
21. Saadud välisriikelt posti-, telegraafi- ja te- lefonioperatsioonide eest, postiga saadud rahasaadetised ja raudteede rahalise vahe- korra õendamisel	1 487,3 ²⁾	900,0	416,4	22. Fonds importés par des immigrants et par des émigrants revenus dans le pays.
22. Sisserändajate ja tagasi tulnud väljarända- jate poolt sissetoodud summad	+...	+...	+...	

¹⁾ Panga- ja rahareformi laen arvestamata (v. eelpool). ²⁾ Oletatud andmed. Tegelikult kujunes vastupäraselt seisukord.

²⁾ Sellest raudteed 94,6 tuh. kr.

	1927	1926	1925	
23. Väljarünnanute poolt Eesti saadetud summad ja Eesti tulud rahalisel kingitused				23. Sommes envoyées par les émigrants et dons en espèces provenant de l'étranger n. i. a.
24. Välismaaliste reisijate ja turistide poolt Eestis tehtud kulutused	4 300	4 500	5 000	24. Sommes dépensées par les touristes et voyageurs étrangers.
25. Välisriikide poolt tehtud kulutused diplomaat- ja konsulaarainduste peale Eestis; ametisõidud, ümberpaigutused, konverentsid ja erakorralised esindused	1 300	1 310	1 380	25. Dépenses des agents diplomatiques, consulaires et autres en Estonie.
26. Välismaail astuvale „iskulite“ Eestis äles- näidatud teenete eest saadud tasu	—	—	—	26. Rémunération des services rendus en Estonie à des „personnes“ domiciliées à l'étranger, n. i. a.
27. Viisade, passide ja lubade eest maksu saadud (Eestis välismaalaste käest ja konsulaatide ja saatkondade poolt välismaail)	106,4	63,0	101,9	27. Sommes perçues par le Gouvernement à l'étranger r. n. i. a.
28. Muud jooksvad tulud	50	70	98,0	28. Autres articles courants.
Kokku	124 070,1	114 605,7¹⁾	111 220,3¹⁾	TOTAL GÉNÉRAL.
B. DEBET (makstud summad).				MOUVEMENT DES SORTIES OU DU DÉBIT (Importations).
I. Kaubad.				I. MARCHANDISES.
29. a) Sissevedu — erikaubandus kalendriaasta- l — cif — (ühes arvatud postpakid, riigi ostud (peale allp. nimet.); kingitused; kallismetallid — ilma allpool loetletu	96 417,2	95 418,6	96 458,0	29. a) Importations de marchandises (y compris les lingots d'argent sans les navires acquérés).
b) Ostetud laevade eest makstud (parandatud arvud)	929,9	171,5	268,8	b) Navires achetés à l'étranger (chiffres corrigés).
Kokku sissevedu	97 347,1	95 590,1	96 726,8	Totale de l'importation.
Meie laevade kulutused välissadamais (v. p. 46)	—	—	—	30. Correction pour obtenir la valeur commerciale c. i. f.
30. Kauba cif väärtuse väljaarvamiseks teha p. 29. antud arvus vastav parandus	—	—	—	31. Contrebande.
31. Salakaup	—	—	—	II. LINGOTS, ESPÈCES & BILLETS.
II. Kulla ja raha sissevedu.				II. LINGOTS, ESPÈCES & BILLETS.
32. Sisseveetud müntimata ja münditud kuld arvestatud p. 29	—	—	—	32. Lingots et espèces d'or importés (v. p. 29).
33. Sisseveetud münditud hõbe ja muud metallid arvestatud p. 29	—	—	—	33. Espèces (autres qu'en or) importés (v. p. 29).
34. Paberraha mujal nimetatamata	—	—	—	34. Billets n. i. a.
35. Kauba cif väärtuse väljaarvamiseks teha p. 32 ja 33 antud arvudes vastavad parandused	—	—	—	35. Correction pour obtenir la valeur commerciale c. i. f.
III. Kapitalide liikumine.				III. MOUVEMENT DES CAPITAUX.
36. Riigi ja omavalitsuste poolt välisriikidele tasutud võlad	505,8	109,0	618,5	36. Versements effectués pour l'amortissement de dettes contractées à l'étranger par l'État et par les municipalités.
37. Välisriikidele Valitsuse vastutusel saadud laenude tasumine	—	—	1 820,0	37. Versements effectués pour l'amortissement d'autres emprunts émis à l'étranger (dettes contractées sous respons. du Gouvernement).
38. Siseväärtpaperite tagasiosid välismaailt	—	—	—	38. Rachat de titres d'emprunts intérieurs décaus précédemment à l'étranger.
39. Välismaail väljaantud väärtpaperite ost	—	—	—	39. Achat de titres étrangers émis à l'étranger.
40. Une emissiooni väärtpaperite ost välismaailt saadud laenude puhul	—	—	—	40. Souscription à de nouvelles émissions étrangères de capital.
41. Välismaailt ostetud liikumata varandus	—	—	—	41. Biens immeubles achetés à l'étranger.
42. Muud välismaile paigutatud kapitalid	—	—	—	42. Autres capitaux placés à l'étranger.
IV. Protsendid ja dividendid.				IV. INTÉRÊTS ET DIVIDENDES.
43. Riigi ja omavalitsuste välisvõlgade tegelikult tasutud %	2 619,0	1 366,9	356,8	43. Intérêts afférents aux emprunts émis par l'État ou par les municipalités à l'étranger et effectivement versés.
44. Eestisse paigutatud väliskapitalidelt tegelikult tasutud protsendid ja dividendid	4 000	3 000	2 750	44. Intérêts et dividendes afférents aux capitaux étrangers placés en Estonie et effectivement versés.
V. Muud.				V. DIVERS.
45. Prahirahad, reisijate veo tasu ja muud sarnased tulud, mis välismaade laevad saanud (arvestatud väliskaubanduses)	—	—	—	45. Frais, loyer des navires loués par chartepartie, frais de transport des voyageurs et recettes similaires, réalisées par des navires étrangers dans toutes opérations du commerce intérieur et extérieur, autres que les importations (les march. sont indiquées cfr.).
46. Sadamamaksud ja muud meie laevade poolt tehtud kulutused (kütte-, sõõgi- jne. materjalid, parandused jne.) võõrais sadamais	1 710	1 820	1 380	46. Droits de port et autres dépenses (d'approvisionnement en combustibles etc.) des navires nationaux dans les ports étrangers.
47. Välismaade transpordiaagentidele makstud transporditasu	—	—	—	47. Frais de transport payés à des agents de transport étrangers, n. i. a.

¹⁾ ilma p. 14 — sans p. 14 du crédit.

	1927	1926	1925	
48. Komisjonid, kindlustuspreemiad, kurtaaz ja muud sarnased väljaminekud: a) Kindlustusseltside komisjonid, preemiad ja kahjude tasumine	2 150	1 950 ^{a)}	2 000,0	48. Commissions, primes d'assurances, courtage et paiements similaires, n. i. a.
49. Makstud välisriikide posti-, telegraafi-, telefoni- ja raadiooperatsioonide eest posti kaudu saadetud raha ja raudteede rahalise vahetorra üendamisele	513,1 ^{b)}	450,0	156,0	49. Redevances postales, télégraphiques et téléphoniques, et celles des chemins de fer n. i. a.
50. Väljarändajate ja väljasõitnud immigrantide poolt väljaviidud summad	1 100	500	600	50. Fonds exportés par des émigrants ou par des immigrants retournant dans leur pays.
51. Immigrantide poolt välismaile saadetud summad ja välismaile saadetud rahalsed kingitused		arvestatud p. 49.		51. Sommes transférées à l'étranger par des immigrants et dons en espèces envoyés à l'étranger, n. i. a.
52. Reisijate ja turistide pooli väljamaal tehtud kulutused	3 000	3 200	3 550	52. Dépenses effectuées à l'étranger par les touristes et les voyageurs nationaux.
53. Välismaal tehtud kulutused: a) Eesti välisesinduste ülalpidamiseks	572,0	606,7	656,1	53. Dépenses effectuées à l'étranger par les agents diplomatiques, consulaires, etc.
b) Ametsõidud, ümberpaigutused, konverentsid ja erakorralised osiõndused välismaal	201,7	282,3	249,0	54. Rémunération des services rendus dans des pays étrangers à des «personnes» domiciliées en Estonie, n. i. a.
54. Tasu välismaal asuvalle isikule ülesmääditud teenete eest	—	—	—	55. Sommes dépensées par le Gouvernement à l'étranger, n. i. a. a) Dépenses pour les émigr. retournant dans l'Estonie. b) Droits internationaux. c) Différentes acquisitions non comprises dans l'importation.
55. Muud Valitsuse poolt välismaal tehtud kulutused, mis mujal nimetatamata: a) Eesti kodanikkude võõrsilt kojutoomine	14,9	14,7	15,3	56. Autres articles couvrants. a) Films cinématographiques. Divers.
b) Rahvusvahelised maksud	64,2	65,2	55,5	
c) Mitmesugused väliskaubanduses arvestamata ostad	527,3	735,0	1 058,0	
56. Muud kulud: a) Kinofilmide üürimine väljamaalt	400	380	360	
b) Muud mitmesugused kulud	20	20	20	
Kokku	114 811,0	110 090,5	112 370,0	TOTAL GÉNÉRAL.
MAKSUBILANSI TULEMUS	+9 259	+4 515 ^{b)}	-1 150 ^{c)}	DIFFÉRENCE (BALANCE DES PAIEMENTS).
Peale selle välismaalt aasta jooksul saadud komisjonid ja kasu salakaubandusest	+...	+...	+...	En plus les commissions perçues de l'étranger et contrebande.
Siin arvestamata raha- ja pangareformi laen Rahvasteliidu toetusel	+27 740	—	—	En plus l'emprunt pour la réforme monétaire et bancaire, émis sous les auspices de la Société des Nations (non compris ici).

(järg. lk. 300).

Need punktid ei moodusta igatahes kuigi tähelepanuväärset osa. Mitmesuguste tunnuste järele otsustades peaks nad lõppkokkuvõtte meie kasuks andma.

4. Arvestuste täpsus Tab. 2 oleme arvanud *Degré de l'exactitude des chiffres publiés.* välja ka arvestuste täpsuse. Iga punkti kohta on seal märgitud oletatav täpsuse % ja piirid, üle milliste arvude kõikumised mitte ei peaks tõusma.

Nagu sellest selgub, on meie arvestused, milliseist mõned kaunis umbkaudsed, kokkuvõttes annud kaunis täpse tagajärje. See on ka arusaadav: väliskaubanduse andmed, milliseid oleme õigustatud lugema täpseiks, moodustavad juba 85% üldsummast. Teisi alasid, kust täpsed andmed saadud, ühes arvates, saame 88,8% krediti ja 91,1% deebetis täpseina. Kui oletaksime, et ülejäänud osa kõikumus ületab isegi 20% üles-alla, ka siis oleks üldsumma võimalik väga ainult:

kreditis . . . 2,2%
deebetis . . . 1,8%

Tõepoolest omavad aga mitmed meie kasutatud ligikaudsed arvud suurema täpsuse. Näi-

teks, kui kaubalaevastiku teenistusena oleme arvanud 3 420 tuh. kr., oletades võimalikku kõikumust 3 078 — 3 762 tuh. kr. vahel, siis neis suuris piires tõeline arv küll peaks asuma.

Üldist meie arvestuste kõikumust võiks sellepärast arvestada 1,2% peale. See on sarnaseis arvutuseis väga täpne tulemus, kuna 10% kõikumusega arvutused loetakse esimesejärju täpsuseks. *)

5. Maksubilansi tulemus Kui eelmisel aastail *Balance finale.* võis rääkida ligikaudse tasakaalu saavutamiseist meie kohustusis välisriikide vastu, siis 1927 a. maksubilanss näitab kindlat ja võrdlemisi suurt ülekaalu meie kasuks. 114,8 milj. kr. (113,5—116,1 milj. kr.) deebetile on vastu asetatud 124,1 milj. kr. (122,0—125,6) krediti, nii et üldine aktiivsus ulatub 9,3 milj. kr. (9,1—9,4).

Et see umbes ka nii on, näitab see, et Eesti Panga välisvaluuta tagavarad umbes vastavalt on tõusnud.

Kui siia juure arvata veel meie raha- ja pangareformi laenusadud (27 740 tuh. kr.) mis bilansis arvestamata, saaksime üldise välisvaluuta juurevooluna meie kasuks üle 37 miljoni krooni.

*) Muidugi on need vaid teoreetilised arutlused teiste riikide andmete iseloomuga võrdlemiseks.

Maksubilansi üksikute osade osatähendus ja arvestuse täpsus 1927 a.

Importance relative de différents postes de la balance des paiements et le degré de la précision des calculs en 1927.

2.	Saadud ja makstud summad (1000 kr.) Sommes (1000 cour.)	%	Täpsuse	Kõikumise
			umbkaudne % (0 lähend. „täpne“) % de la précision (0 signifie- don. exactes)	
A. KREEDIT.				
Kaubad (väljavedu)	106 039,5	85,5	0	—
Välismaalaste reisijate ja turistide poolt Eestis tehtud kulutused	4 300	3,5	± 15	3 655—4 945
Eesti paigutatud era väliskapitalid	3 500	2,8	± 10	3 150—3 850
Laevade sissetulekud meritranspordist ja välis-kaubandusest	3 420	2,8	± 10	3 078—3 762
Komisjonid, kindlustuspreemiad jne.	2 250	1,8	0	—
Saadud välisriikidelt p.-t. telef. operatsioonide eest, postiga saadud rahasaadetised ja raudtee rahalise vahekorra õendamisel	1 487,3	1,2	0	—
Välisriikide kulutused diplomaat ja konsulaar esinduse peale Eestis	1 300	1,0	± 5	1 235—1 365
Välisriikide laevade poolt makstud sadama- maksud ja tehtud kulutused	940	0,8	± 5	893— 987
Saadud transpordist ja Vene kaupade täienda- vast ümberõõtamisest	876,9	0,8	± 5	643—711
Viisade, passide ja lubade eest tasu saadud	106,4	0,1	0	—
Muud jooksvad tulud	50	0,0	0	—
Kokku	124 070,1	100,0	± 1,2	122 587—125 553
Täpsed andmed	109 933,2	88,6	0	—
Võimaliku veaga kuni 10%	9 937	7,9	0,7	—
„ „ üle 10%	4 300	3,5	3,5	—
ÜLDINE TÄPSUS			± 1,2	
B. DEEBET.				
Kaubad (sissevedu)	97 347,1	84,8	0	—
Tasutud eraväliskapitali %	4 000	3,5	± 10	3 600—4 400
Riigi ja omavalitsuste välisvõlgade tegelik. tasutud %	2 619,9	2,3	0	—
Reisijate ja turistide poolt tehtud kulutused välismaal	3 000	2,6	± 15	2 550—3 450
Komisjonid, kindlustuspreemiad jne.	2 150	1,9	0	—
Sadamamaksud ja muud mele laevade kulutu- sed võõral sadamais	1 710	1,5	± 10	1 539—1 881
Väljarendajate ja väljasõitnud immigrandide poolt väljavõetud summad	1 100	1,0	± 20	880—1 320
Eesti välisesinduse ülalpidamiseks, ametisõidud, konverentsid, erakorralised esindused jne.	838,7	0,7	0	—
Muud valitsuse poolt tehtud kulutused välis- mail, mis mujal nimetatamata	606,4	0,5	0	—
Välisriikidele p.-t. telef. ja raadiooperatsioonide eest, posti kaudu saadetud raha ja raudtee rahalise vahekorra õendamisel	513,1	0,4	0	—
Välisvõlgade tasumine	505,8	0,4	0	—
Kinofilmide hürimine väljamaalt	400	0,3	± 20	320—480
Muud jooksvad kulud	20	0,0	0	—
Kokku	114 811	100,0	± 1,15	113 490—116 132
Täpsed andmed	104 601,0	91,1	0	—
Võimaliku veaga kuni 10%	5 710	5,0	0,5	—
„ „ üle 10%	4 500	3,9	0,65	—
ÜLDINE TÄPSUS			± 1,15	

Maksubilansi suure aktiivsuse põhjustas esi-
joones väliskaubanduse enneolemata suur aktiiv-
sus 1927 a. Muidugi toetasid seda ka teised alad,
kuid nende osatähendus ja mõju on võrdlemisi
väike (v. nende osatähendus tab.)

	Kredit	Deebet	+ —
Väliskaubandus	106 039,5	97 347,1	+ 8 692,4
Võlgade, võla % tasumine ja investeerimised	3 500	7 125,7	— 3 625,7
Muud osad	14 530,6	10 338,2	+ 4 192,4
Kokku	124 070,1	114 811,0	+ 9 259,1

Kui me eelmisel aastail konstateerisime vae-
valt otsade kokkuviimist suurte kitsenduste ja
jõupingutuste arvel, siis 1927 a. on meie
rahvamajandus kahtlemata rikas-
tunud—tootetud ja välisurule saadetud kauba,
laevade teenistuse, reisijate liikumise läbi ja
teisil teil on meile sisse voolanud hulk välis-
raha, mis oma mõju ei jäta avaldamata 1928 a.
majanduskonjunktuurile.

Maksubilansi kohta enim Keskküroo väljaandels ilmunud andmed:

Eesti maksubilans 1924—26, A. Tooms, Eesti Statistika Nr. 66 (5), 1927, lhk. 239—256.

LINNADE ja ALEVITE TULUD ja KULUD 1926 a. RECETTES et DÉPENSES des VILLES et des BOURGS en 1926.

Sisu: 1) Linnade ja alevite korrallised ja erakorralised büdžetid, lhk 311. 2) Linnade ja alevite erakorralised büdžetid lhk. 312. 3) Linnade korrallised kulud, lhk. 313. 4) Linnade korrallised tulud, lhk. 317. 5) Linnade võetud, lhk. 318. 6) Alevite korrallised kulud, lhk. 319. 7) Alevite korrallised tulud, lhk. 322.

1. Linnade ja alevite korrallised ja erakorralised büdžetid

(Tab. 1)
Budgets des villes et des bourgs en général.

Esimese tabeli andmeist järgneb nagu oleks linnade ja alevite seisund majanduslikult märksa edenenud, sest büdžetid

suurenesid linnadel 26,2%, alevitel 11,2%, kokku 25,5% võrra. Üksikute omavalitsuste aruandeaasta büdžetide võrdlust eelmise—1925 aastaga võimaldab järgmine andmestik:

Kulude suurenemine osutus vahekorras:

Haapsalu linnal	264,5:100	Kilingi Nõmmeal	140,2:100
Tartu "	225,0:100	Kärda alevil	129,0:100
Pärnu "	135,5:100	Suure-Jaani al.	125,6:100
Võru "	125,5:100	Mõisaküla alevil	124,9:100
Viljandi "	125,2:100	Kallaste "	124,5:100
Rakvere "	114,7:100	Elva "	124,3:100
Valga "	112,1:100	Narva-Jõesuu al.	117,3:100
Tallinna "	106,1:100	Sindi alevil	116,7:100
Nõmme alevil	167,3:100	Mustvee "	108,9:100
Keila "	154,7:100	Kunda "	108,2:100
Otepää ja Jõhvi al.	151,8:100		

Tab. 1. Linnade ja alevite büdžetid 1926 a. — Budgets des villes et des bourgs en 1926.

	Korrallised — Ordinaires		Erakorralised — Extraordinaires		Kokku — Total		Erakorraliste kulude % üldkuludest Dépenses extraordinaires en % au total des dépenses
	Tulud Recettes	Kulud Dépenses	Tulud Recettes	Kulud Dépenses	Tulud Recettes	Kulud Dépenses	
Linnad — Villes							
Tallinn	4 015 551	3 794 619	971 771	1 179 501	4 987 322	4 974 114	29,7
Tartu	1 162 901	1 128 458	1 515 241	1 515 241	2 678 142	2 648 694	57,3
Narva	488 092	454 224	55 800	138 682	541 892	592 906	28,4
Pärnu	556 120	560 464	203 084	203 988	759 204	760 452	26,8
Valga	107 986	167 655	25 544	25 545	133 530	193 190	13,2
Viljandi	250 970	227 206	44 985	67 466	295 955	294 672	22,9
Rakvere	198 265	153 752	36 730	44 008	234 995	197 760	22,3
Võru	143 680	143 016	32 072	32 072	176 752	175 688	18,3
Haapsalu	96 727	96 727	107 874	107 874	204 601	204 601	52,7
Kuressaare	71 600	75 574	31 526	27 452	103 126	103 020	26,6
Paide	80 593	76 529	3 760	3 955	84 353	80 484	4,9
Petseri	70 733	71 010	16 000	18 641	86 733	89 651	20,8
Paldiski	21 783	21 599	—	—	21 783	21 599	—
Kokku — Total 1926	7 323 001	6 967 422	3 044 367	3 364 415	10 367 368	10 331 837	32,6
1925	6 598 490	6 183 580	1 938 980	2 001 530	8 537 470	8 185 110	24,5
Alevid — Bourgs							
Nõmme	93 733	65 445	—	18 696	93 739	84 140	22,2
Mustvee	20 829	18 340	4 500	6 545	25 329	24 865	26,3
Türi	27 573	24 867	—	1 702	27 573	26 569	6,4
Tapu	29 473	23 923	10 073	14 437	39 546	38 360	37,6
Narva-Jõesuu	27 133	26 759	—	—	27 133	26 759	0,0
Põltsamaa	26 313	25 489	—	—	26 313	25 489	0,0
Kunda	23 148	17 593	—	—	23 148	17 593	0,0
Tõeva	28 692	20 401	—	8 291	28 692	28 692	28,9
Otepää	14 385	13 515	—	500	14 385	14 015	3,6
Mõisaküla	21 130	19 448	1 250	2 250	22 380	21 698	10,4
Sindi	5 932	5 932	—	—	5 932	5 932	0,0
Kallaste	6 340	6 340	—	—	6 340	6 340	0,0
Jõhvi	29 067	23 437	11 550	17 071	40 637	40 508	42,1
Kärda	8 438	7 212	—	1 226	8 438	8 438	14,5
Elva	23 083	22 793	—	—	23 083	22 793	0,0
Antsla	19 209	16 620	—	2 422	19 209	19 042	12,7
Kilingi-Nõmme	15 699	11 785	—	2 584	15 699	14 369	18,0
Suure-Jaani	12 184	10 678	—	—	12 184	10 678	0,0
Jõgeva	13 696	13 200	—	—	13 696	13 200	0,0
Võõbsu	4 765	4 717	—	—	4 765	4 717	0,0
Keila	7 765	7 765	—	—	7 765	7 765	0,0
Kokku — Total 1926	458 563	386 169	27 373	75 723	485 936	461 892	16,4
1925	393 580	358 040	38 100	57 150	431 680	415 190	13,8
Üldse — Gr. total 1926							
1926	7 781 564	7 353 591	3 071 740	3 440 138	10 853 324	10 793 729	31,9
1925	6 992 070	6 541 620	1 977 080	2 058 680	8 969 150	8 600 300	23,0

Samal ajal väljendus kulude vähenemine:

Paide linnal	73,7:100	Tapa alevil	64,4:100
Paldiski „	89,0:100	Türi „	66,9:100
Petseri „	91,5:100	Võõpsu „	85,1:100
Narva „	95,5:100	Tõrva „	97,8:100

Nagu neist andmeist näha muutusid üksikute omavalitsuste büdžetid mitmesuguses ulatuses: mõnedel väljendus kulude tõus üle 50 ja isegi 60%, teistel ulatus see umbes 20 ja vähema protsendini, kuna kulude maksimaalne alanemine kujunes välja 35,6 protsendiliseks (Tapal).

Ühtlase puudus arenemisel oleneb peamiselt üksikute omavalitsuste ülesannete erinevusest, näiteks Tartul ja Haapsalul tähtsamate kinnisvarade omandamisest aruande aasta kestel, kuna Tapal ja Türiil teostati kulude kokkutõmbamist büdžeti tasakaalustamiseks, tuluallikate puudusel, kõrvale jättes mõnede ülesannete täitmist.

Kõrvutades üldtulusid ja kulusid linnadel viie ja aleviil kolme aasta eest krooni kursi järele neid kroonidesse ümberarvestades ja võttes 1922 ja 1924 a. büdžetti 100, saame järgmised arenemise read:

Linnadel alates 1922 aastast . . .	tulud	100—156—193—203—246
	kulud	100—160—197—201—254
aleviil 1924 aastast alates . . .	tulud	100—99—112
	kulud	100—91—101

ja teiseks büdžettide ülejäägid:

1922 a.	145 251 kr.	— kr.
1923 a.	97 676 „	— „
1924 a.	99 672 „	— 19 800 „
1925 a.	55 286 „	+ 16 490 „
1926 a.	95 551 „	+ 24 014 „

Need tulemused tõendavad linnade ja alevite büdžettide progressiivset arenemist. Väärrib tähelepanu, et Tallinnale ja Tartule kuulub üle 71% kõigist linnade ja alevite kuludest.

2. Linnade ja alevite erakorralis. büdžetid.
Budgets extraordinaires des villes et des bourgs.

1926 a. kujunes linnade erakorraliste kulude protsent üldsummast märksa suuremaks, kui eelmisel aastal (32,6%—1926 a.; 24,5%—1925 a.) ja osutus suuremal osal linnadest umbes 25 protsendiliseks; Tartul ja Haapsalul ületasid erakorralised kulud isegi 57 ja 52% üldsummast. Keskmiselt koosnesid linnade kulud enam-vähem ühtlaselt 75% korralistest ja 25% erakorralistest, mis on seletatav ülesannete ühetaolise lahendamise: kõik linnad püüavad eeskätt korraldada ja laiendada omi ettevõtteid, siis edendada koolimajade ehitamist ning tarvilikkude kinnisvarade omandamist jne.

Seda tõestavad järgmised andmed erakorraliselt teostatud kavatsustest:

Tallinnas: elektrijaama, gaasitehase, veevärgi ja trammilaiendamiseks	177 861 kr.
Filteervevärgi ehitamiseks	473 009 „

Uute elumajade ehitamiseks ja kinnisvarade omandamiseks	340 129 kr.
Tartus: Ulla elektrijaama ja turbatööluse omandamiseks	1 244 032 „
Algkoolimaja ehitamiseks ja tööstuskoolile kinnisvara omandamiseks	113 709 „
Vanade varjupaiga ja lastekodu ehitamiseks „Vabaduse silla“ ehitamise lõpetamiseks ja jõekalda tugimüüri püstitamiseks	35 132 „
Narvas: Uue koolimaja ehitamiseks	117 643 „
Elektrivõrgu laiendamiseks	8 459 „
Pärnus: Supelusasutuse ehitamiseks	58 367 „
Pärnu-Eidapere raudtee ehitamiseks	106 647 „
Koolimaja ehitamiseks	3 200 „
Linnamajade ja tänavate ümberehitamiseks ning kinnisvarade ostmiseks	29 347 „
Valga: Vanadekodu ümberehitamiseks	13 527 „
Elektrijaama korraldamiseks	9 008 „
Viljandis: Linnamajade ehitamiseks	27 466 „
Algkoolimaja ehitamiseks	40 000 „
Rakveres: Uute hoonete ehitamiseks ja ettevõtete laiendamiseks	36 508 „
Võrus: Vanadekodu ümberehitamiseks	7 500 „
Lasteala ehituse lõpule viimiseks	24 885 „
6 487 „	
Haapsalus: Elektrivõrgu ümberkorraldamine	9 000 „
Ühisapteegi asutamiseks	5 000 „
Linnalaenude kustutamiseks Besti pangale	33 500 „
Petseri: Koolimaja ehitamiseks	10 562 „
Elektrijaama laiendamiseks	5 000 „
Kuresaare: Uue elektrijaama ja satna ehitamiseks	23 525 „

Loetletud kulude katteks tarvitati eeskätt olemas olevaid linnade kapitale s. o. uuendusfonde, tagavara summasid kui ka korralise eelarve ülejääke; neile lisaks pikaajalisi laenusid Eesti ja erapankadest üle 1½ milj. krooni, toetustena ministeeriumitelt kui ka laenuna koolimajade ehitusfondist umbes ½ milj. krooni. Peale selle sai Tallinn filterveevärgi ehitamiseks Inglise firmalt „Power Securities Corporation“ — Eesti panga kaudu 473 009 kr. ning kinnisvarade müügist Haapsalu 52 373 kr., Kuresaare 30 825 kr. ja Pärnu 106 647 kr.

Kahestkümnestühest alevist oli ainult ühelteistkümmel erakorralisi kulusid, mille protsent üldkuludest võnkus laiemais piirides. Näiteks Jõhvil, 42,1%, Otepääl aga 3,6%. Viiel suuremal alevil väljendus keskmine protsent 30 ümber, teistel aga alla 20-ne. Nõmmel, Tapal ja Jõhvil tõusid kulude absoluutsed summad üle 10 tuhande krooni, muil—kaheksal—tunduvalt alla nimetatud määra, Otepääl isegi kuni 500 krooni.

Nagu linnadel oli ka aleviil erakorraliste kulude eesmärgiks peamiselt kinnisvarade soetamine ja koolimajade ehitamine (Mustvees, Türis, Tõrvas, Otepäas, Mõisakülas, Kärklas, Antslas ja Kilingi-Nõmmel) ning elektrijaamade ehitamine ehk võrgu laiendamine (Nõmmel, Tapal ja Jõhvis). Nimetatud erakorralised kulud kattusid enamalt jaolt korraliste eelarvete ülejääkest ja tagavara summadest, väljaarvatud Tapa ja Jõhvi alevid, kus selleks ka laenusid Besti- ja erapankadest kasutati.

Tab. 2. Linnade korrallised kulud — Dépenses ordinaires des villes.

	Täidesaatvad organid <i>Organes exécutifs</i>	%	Sotsiaalsed asutised, tööbõrs, vaestelaste- kohus, juriidiline büroo jms. <i>Institutions sociales: bours. du travail, tribu- nal des orphelins, bureau juridique etc.</i>	%	Riiklised asuti- sed, korteriko- hustus, vangii- majad jms. <i>Institutions du Gouvernement, obligation loca- lité, prisons etc.</i>	%	Heakord ja tuletõrje <i>Services publics et pompiers</i>	%
Tallinn	124 985	3,3	34 977	0,9	32 264	0,9	755 291	19,9
Tartu	66 624	5,9	21 853	1,9	1 349	0,1	275 189	24,4
Narva	25 494	5,6	3 909	0,9	1 512	0,3	57 762	12,7
Pärnu	32 579	5,9	1 249	0,2	3 652	0,7	155 967	28,0
Valga	18 466	11,0	1 145	0,7	79	0,1	18 829	11,2
Viljandi	21 009	9,2	1 231	0,5	593	0,3	58 602	25,8
Rakvere	18 201	11,7	772	0,5	196	0,1	26 236	17,0
Võru	18 038	12,6	1 527	1,1	2 660	1,8	24 252	16,9
Haapsalu	14 013	14,5	1 060	1,0	105	0,1	19 492	20,2
Kuressaare	16 053	21,2	—	—	65	0,1	14 184	18,8
Paide	9 431	12,3	—	—	95	0,1	11 227	14,7
Petseri	17 961	25,3	380	0,5	—	—	30 654	42,3
Paldiski	3 599	16,7	30	0,1	—	—	1 730	8,0
Kokku—Total 1926	386 453	5,6	68 073	1,0	42 576	0,6	1 448 795	20,8
Ühe elaniku kohta	1,31	—	0,23	—	0,15	—	4,92	—
1925	382 130	6,2	31 330	0,5	60 400	1,0	1 250 950	20,2
Ühe elaniku kohta	1,31	—	0,10	—	0,21	—	4,28	—

	Haridus <i>Instruction publique</i>	%	Hoolekanne, pensionid ja tervishoid <i>Assistance pub- lique, pensions et hygiène</i>	%	Rahandus- operatsioo- nid <i>Opérations financières</i>	%	Mitmesugu- sed kulud <i>Dépenses diverses</i>	%	Kokku Total	Ühe elaniku kohta <i>Par 1 habitant</i>	1926	1925
Tallinn	761 457	20,0	1 395 327	35,2	700 600	18,5	49 712	1,3	3 794 613	30,22	26,12	
Tartu	278 616	24,7	387 717	34,4	85 963	7,6	11 142	1,0	1 128 453	18,55	16,12	
Narva	152 650	33,6	182 897	40,3	24 428	5,4	5 572	1,2	454 221	17,09	15,10	
Pärnu	199 616	25,1	148 558	26,7	43 789	7,9	31 104	5,5	556 464	25,76	23,99	
Valga	61 480	36,7	48 929	29,2	12 706	7,6	6 021	3,5	167 655	11,48	11,50	
Viljandi	52 181	23,0	69 751	30,7	21 559	9,5	2 280	1,0	227 208	19,21	22,11	
Rakvere	47 898	31,2	42 553	27,9	14 159	9,2	3 737	2,4	153 732	13,41	15,22	
Võru	35 364	24,6	43 189	30,1	16 029	11,2	2 551	1,7	143 616	24,21	22,29	
Haapsalu	14 298	14,8	13 739	14,2	31 854	32,9	2 226	2,3	96 727	21,62	18,52	
Kuressaare	11 809	15,6	22 403	29,6	9 432	12,5	1 628	2,2	75 574	21,51	17,46	
Paide	20 573	26,9	25 094	32,8	8 045	10,5	2 064	2,7	76 529	21,88	22,23	
Petseri	12 465	17,6	6 195	8,7	390	0,5	3 585	5,1	71 010	21,66	18,30	
Paldiski	9 011	41,7	2 958	13,6	1 924	8,9	2 347	11,0	21 599	17,14	18,91	
Kokku—Total 1926	1 597 418	22,9	2 329 310	33,4	970 828	13,9	123 969	1,8	6 967 422	23,67	—	
Ühe elaniku kohta	5,43	—	7,91	—	3,30	—	0,42	—	23,67	—	—	
1925	1 603 150	25,9	1 992 110	33,2	784 030	12,7	89 330	1,3	6 183 530	—	21,20	
Ühe elaniku kohta	5,49	—	6,33	—	2,68	—	0,30	—	21,20	—	—	

3. Linnade korrallised kulud (Tab. 2—3).

Budgets ordinaires des villes.

harilikkude aasta-aastalt korduvate ülesannete lahendamisel. Kui võrrelda korralliste kulude summasid, arvates neid ümber kroonidesse, siis saame järgmised suhtarvud:

1922 a.	1923 a.	1924 a.	1925 a.	1926 a.
100	119	163	169	190

Nagu näha, suurenes linna omavalitsuste ülesannete ulatus pidevalt ja 1926 a. lõpuni kasvas pea kahekordseks, milline tõus viie-aastase ajavahengu vältel tõendab tunduvalt majanduslikku edu.

Kulude muutmist näitab järgmine võrdlusandmestik, võttes 1925 a. kulu saajaks:

Tallinn	114	Võru	113
Tartu	120	Haapsalu	137
Narva	111	Kuressaare	95
Pärnu	109	Paide	102
Valga	102	Petseri	118
Viljandi	97	Paldiski	89
Rakvere	102		

Üksikasjalikust kulude vaatlusest selgub, et täidesaatvate organide kulu protsent on endiseks jäänud; suurenesid: sotsiaalsete asutiste (+ 0,13 võrra), heakorra (+ 0,6), hoolekande ja tervishoiu (+ 1,2), rahandusoperatsioonid (+ 0,02) ja mitmesuguste kulude (+ 0,12%); veidi vähenesid ainult riikliste asutiste kulud (— 0,4% võrra).

Väärrib tähelepanu järgmine kulude tõus eelmise aastaga võrreldes üksikute linnadel, eriti hoolekande ja tervishoiu aladel, nimelt: Tallinnal 2,1, Narval 3,6, Valgal 1,3, Viljandil 3,7, Rakverel 1,9, Kuressaarel 1,1, Petseril 1,3 ja Paldiskil 5,4% võrra. Keskmise kulude suurenemine sel alal, viieaastaselt vahemikul, 1922 aastast alates, oli: 30,9—31,0—30,4—32,2—33,4% s. o. linnade kõrmatas kasvab aasta-aastalt, ületades 1926 aastal juba ühte kolmandikku büdjetist, Narval isegi 40,3%. Absoluutselt kasvas kulu seks otstarbeks 1 131 978 kroonist kuni 2 329 310 kroonini, teise sõnaga, tõusis rohkem kui kahekordseks. Peamiselt on märgata kulude pinevust vanadekodude, vaestemajade ja lastekodude ülalpidam-

misel ning tunduvalt lahtise hoolekande teostamisel (ümmarguselt 100 000 kr. ehk 4,4% võrra rohkem eelmisest aastast). Samuti on tõusnud ka haiglate ülalpidamise kulud (170 000 kr. võrra).

Kasutades eelmist võrdluse viisi heakorralduse kulude kõrvutamiseks, saame järgmise rea viie aasta eest:

1922 a.	1923 a.	1924 a.	1925 a.	1926 a.
100	118	188	178	206

Tab. 4. Tulude jaotus liikidesse — Répartition des recettes.

	Maksud <i>Impôts</i>	Varanduste kasutamine <i>Exploitation des propriétés municipales</i>	Ettevõtted <i>Entreprises</i>	Mitmesugused tulud (ka rahandusoperatsioonidest) <i>Recettes diverses (incl. des opérations financières)</i>	Kokku — Total
Tallinn	2 060 972	179 397	436 026	1 339 156	4 015 551
Tartu	772 177	60 230	110 260	220 231	1 162 901
Narva	276 631	48 945	45 709	114 307	456 032
Pärnu	226 409	168 217	14 235	147 259	556 120
Valga	120 296	21 987	13 647	155 930	167 986
Viljandi	160 747	25 733	7 400	193 880	250 970
Rakvere	115 698	18 577	35 004	167 279	198 265
Võru	80 103	2 131	12 589	48 857	143 680
Haapsalu	43 112	12 810	2 208	38 597	96 727
Kuressaare	35 949	6 186	23 376	6 089	71 600
Paide	43 826	7 137	6 069	20 561	80 593
Petseri	56 109	9 860	-2 144	6 908	70 733
Paldiski	11 079	5 204	804	4 696	21 783
Kokku—Total 1926	4 006 108	566 414	703 183	2 047 296	7 323 001
1925	3 908 170	607 770	413 510	1 069 110	6 598 490

Tab. 2. Maksud — Impôts

	Varanduslikust seisukorrast olenevad <i>Impôt sur les biens</i>	Tööstus-kaubanduslikud <i>Taxes industrielles et commerciales</i>	Tarvitusõiguslikud <i>Taxes sur les droits d'usage</i>	Mitmesugused maksustused <i>Taxes et droits divers</i>	Kokku—Total
Tallinn	1 215 684	558 586	132 165	154 537	2 060 972
Tartu	452 558	223 042	45 330	51 247	772 177
Narva	134 652	108 446	12 241	23 202	276 631
Pärnu	101 757	69 841	31 051	23 760	226 409
Valga	61 949	40 177	4 136	14 034	120 296
Viljandi	94 384	51 924	6 181	8 258	160 747
Rakvere	48 682	47 908	6 380	12 728	115 698
Võru	40 026	31 351	2 108	6 618	80 103
Haapsalu	15 619	21 040	2 650	3 803	43 112
Kuressaare	12 810	15 582	3 560	3 997	35 949
Paide	20 081	20 787	1 232	4 726	46 626
Petseri	6 855	31 414	10 628	7 212	56 109
Paldiski	5 455	2 818	510	2 296	11 079
Kokku—Total 1926	2 210 512	1 220 916	258 172	316 508	4 006 108
1925	2 139 420	1 262 480	237 780	268 490	3 908 170

Tab. 6. Varanduslikust seisukorrast olenevad maksud — Impôts sur les biens.

	Kinnisvara ja tühjade kruntilde maks <i>Impôts immobiliers et fonciers</i>	Tulu- ja puhaskasumaks <i>Impôt sur le revenu et le bénéfice net</i>	Savitismaks <i>Droit bahéatre</i>	Kokku — Total
Tallinn	868 243	347 441	—	1 215 684
Tartu	310 760	141 798	—	452 558
Narva	73 870	61 232	—	134 652
Pärnu	56 956	45 401	—	101 757
Valga	36 747	25 202	—	61 949
Viljandi	69 558	24 826	—	94 384
Rakvere	28 289	20 393	—	48 682
Võru	29 913	10 113	—	40 026
Haapsalu	5 873	7 736	2 460	15 619
Kuressaare	3 453	6 958	2 404	12 810
Paide	12 080	8 001	—	20 081
Petseri	2 697	4 158	—	6 855
Paldiski	2 925	2 530	—	5 455
Kokku—Total 1926	1 499 764	705 884	4 864	2 210 512
%	67,8	31,9	0,3	100
1925	1 530 110	604 600	4 710	2 139 420
%	71,5	28,2	0,3	100

Tab. 7. Tööstus-kaubanduslikud maksud — Taxes industrielles et commerciales.

	Aritumistasu- maks Patentes des industriels et commerciaux	Trahteri- maks Restaurants	Lõbustus- maks Jouissances pittoresques	Sildid, kuulutus- maks Enseignes, annonces et publicité	Maks kät- meeselt Charrriage	Maks lehe- müüjalt Vente des journaux	Maks saapa- pulaasta- jailt Cerveurs de bottes	Maks laeda- ja turkaup- lejailt Marchands forains	Maks kala- püüjalt Pêcheurs	Õllelaude maks Vente de la bière	Piljardi- maks Billard	Mitmesugu- sed maksud Diverses	Kokku Total
Tallinn	93 561	252 523	126 353	12 563	519	1 000	220	69 567	—	—	—	—	558 586
Tartu	30 513	120 516	38 950	1 951	—	2 609	—	28 473	—	—	—	—	223 042
Narva	11 465	60 990	10 509	3 541	3	—	—	11 240	8 635	—	—	—	106 446
Pärnu	14 177	40 053	10 894	1 612	—	1 125	10	1 970	—	—	—	—	69 841
Valga	6 692	19 932	7 023	1 480	—	200	—	4 600	—	250	—	—	40 177
Viljandi	8 204	32 423	4 621	1 472	—	796	—	5 384	44	—	30	—	51 924
Rakvere	7 470	23 208	4 429	1 567	—	—	—	10 774	—	400	—	—	47 908
Võru	5 347	13 702	2 615	398	—	—	—	8 899	—	990	—	—	31 351
Haapsalu	2 918	14 468	463	294	10	107	—	2 801	60	330	60	69	21 040
Kuressaare	2 592	8 390	560	187	15	—	—	3 636	22	—	—	—	15 582
Paide	2 500	10 842	1 682	568	—	350	—	5 495	—	—	—	—	20 787
Petseri	4 373	12 365	1 963	795	—	—	—	12 713	—	—	180	—	31 414
Paldiski	580	2 160	34	20	—	—	—	24	—	—	—	—	2 818
Kokku — Total	190 397	611 852	210 536	25 351	547	6 187	230	164 755	8 761	1 960	270	69	1 220 916
%	15,6	50,1	17,2	2,1	0,1	0,5	0,0	13,5	0,7	0,2	0,0	0,0	100
1925	201 680	672 166	199 384	26 466	580	6 900	290	151 686	624	2 380	11	220	1 262 480
%	16,0	53,2	15,8	2,1	0,1	0,5	0,0	12,0	0,1	0,2	0,	0,0	100

Tab. 8. Maksud tarvilisuste pealt — Impôts et taxes sur les droits d'usage.

	Hobuste ja sõdurisade pealt ning voori- aristid Chevaux, véhi- cules et camion- nage	Koerte pealt Chiens	Omnibusid, autode ja mo- toraatide pealt Omnibus, automobiles et motocycles	Mootorpaatide, laevade, jahtide ja paatide pealt ja Bateaux à moteur, yachts et embarcations	Jalgtraste pealt Vélosipèdes	Jahi- ja laske- riistade ning jalutubade pealt Armes à feu, sur les bateaux, flottage	Silla- ja palgi- parvetusmaks Droit de quai	Suuremüüsa ja muuõnise tarvitamiseks Musiques pour la saison d'été et place de l'avant-tennis	Merenüüsa ja merevee tarvitusest Exploita- tion de la boue et des eaux de mer	Sadama- ja puudamaks Taxes par pouds	Kokku Total
Tallinn	27 576	28 026	61 147	173	12 342	1 788	—	—	—	6 113	132 165
Tartu	11 841	7 109	11 486	3 498	2 985	740	—	—	—	7 671	45 930
Narva	3 293	1 888	1 723	—	1 196	212	4 929	—	—	—	12 241
Pärnu	580	662	2 096	340	1 427	324	25 622	—	—	—	31 051
Valga	1 446	944	—	—	1 660	77	—	—	—	—	4 186
Viljandi	1 262	761	3 106	—	872	160	—	—	—	—	6 181
Rakvere	1 300	1 300	1 431	10	913	68	—	—	—	—	6 380
Võru	819	276	1 400	518	570	53	—	—	—	—	2 108
Haapsalu	933	248	306	30	681	45	22	—	—	—	2 650
Kuressaare	570	458	1 371	—	570	50	465	—	—	—	3 560
Paide	298	196	626	—	120	50	—	—	—	—	1 232
Petseri	413	34	849	—	180	59	—	—	—	—	1 028
Paldiski	198	135	—	79	84	14	—	—	—	9 643	510
Kokku — Total	51 907	37 039	83 041	4 648	23 494	3 795	30 978	—	—	23 427	258 172
%	20,1	14,3	32,2	1,8	9,1	1,4	12,9	—	—	9,1	100
1925	64 260	40 090	71 580	4 610	20 770	3 980	23 250	—	—	6 650	237 780
%	27,0	16,9	30,1	1,9	8,7	1,7	9,5	—	—	2,7	100

Kõrvutades neid andmeid eelpool toodud sarnase reaga korraliste kulude kohta (100—119—163—169—190) võib otsusele jõuda, et omavalitsused eriti viimasel kahel aastal rohkem tähelepanu on hakkanud pöörama heakorra arendamisele, mis on seletatav peamiselt riigi poolt toetussummade andmisega teede ja tänavate korraldamiseks, näiteks: Tartule 10 840, Pärnule 20 000, Viljandile 20 000 ja Petserile 5 000 krooni.

Hariduslikud kulud on absoluutselt peaaegu endisteks jäänud, üksikutel linnadel kas veidi suurenedes või vastupidiselt, nõrgalt langedes mõnesuguste muudatuste tagajärjel koolivõrgus ja ülalpidamise ulatuses.

Teist pilti näitavad rahandusoperatsioonide kulud, mis üldse tõusnud 186 000 *kr.* võrra eelmise 1925. a. võrreldes. Ainult Viljandil ja Rakverel on need kulud vähenenud ja Petseril muutmata jäänud. Rahandusoperatsioonide kulud koosnesid peamiselt laenude ja nende protsentide tasumisest niihästi rahaasutisile, omakapitalidele, kui ka obligatsioonide ja hüpoteegi võlgade kustutamisest. Linnade väljaminekud seks otstarbeks nõuavad suurt jõupingutust, eriti neilt omavalitsusilt, milliste büdžetitist kulu-tatakse üle 10%. Ses suhtes on raskemas olukorras: Tallinn, milline kulutab 18,5%, Võru—11,2 ja Kuresaare—12,5. Haapsalu linna rahandusoperatsioonide kulud osutusid protsentiliselt suurimateks (32,9%), mille tõttu linna majandus sattus väärnisse seisukorda. Selle sunnil on leitud väljapääs, müües ühte linna majadest Kohtuminiستيرiumile 55 000 *kr.* eest; suurema osa saadud summast (33 500 *kr.*) tarvitas linn laenude kustutamiseks Eesti pangale.

4. Linnade korralised tulud. (Tab. 4).

Recettes ordinaires des villes.

Üldiselt on tulud suurenenud eelmise aasta-ga võrreldes 724 500 *kr.* võrra ehk 10,9% ja seda kõigis linnades, välja-arvatud Paldiski, kus tulude kogusumma vähenes 6,8% võrra. Tõusu on märgata maksudes, ettevõtete puhaskasus, kui ka rahandusoperatsioonides ja mitmesugustes sissetulekutes, kuna varanduste kasutamisest 7% võrra eelmisest aastast vähem sisse tuli.

Need muutused näitavad, nagu puuduks linnadel kindel majanduskava oma tuluallikate arendamiseks. Ainult sissetulekud maksude suurenevad nähtavasti korrapäraselt, sest et nende rida viie aasta eest kujunes välja järgmisena—100—134—164—164—167, kuna teiste sissetulekute liikide read omasid väljendusi: varanduste kasutamine 100—128—183—223—204, ettevõtted: 100—65—57—76—130, mitmesugused tulud: 100—135—199—233—286, nendest kolme viimase aasta eest: rahandusoperatsioonid 83—93—113, toetu-

sed valitsuselt ja maavalitsuselt 23—36—47. Are-nemise võnked tuludes varanduste kasutamisel olenevad peamiselt kehvaest saagiaastatest. Näi-teks Tartus (tab. 10) mõisadest saadud 38 044 *kr.* kuna 1925 a.—63 100, Narvas 10 138 ja 47 720; Pärnus 15 844 ja 23 060 *kr.* jne. Mis puutub ettevõtetesse, siis paistab nagu puuduks mitme aasta vältel üldse hool ettevõtete puhaskasu tõsta isegi 1922.a. kõrguseni. See nähtus on seletatav osalt ebatäpse tegevuse kalkulatsiooniga, mille tõttu mõned ettevõtted kahju toovad (näiteks tapamajad: Viljandis 2 580, Võrus 411 *kr.*, ehk turbatööstus Tallinnas 18 480, Võrus 809, Pärnus 575 *kr.* jne.), teiseks, ettevõtete väikse tegevuse ulatusega, kui ka nende veel kustuta-mata laenukoormaga, näiteks elektriijaam Haap-salus. Mitmesuguste tulude reast kolme viimase aasta andmetest kõrvaldades vastavaid arvusid rahandusoperatsioonide ja toetuste kohta, saame uue reana 93—104—126, mis iseloomustab mitmesuguste sissetulekute kasvu viimasel kolmel aastal. Selgub, et siin on küllalt korrapäraselt toimitud, arendades tuluallikaid vastavalt kulu-de tõusule. Kuigi toetused valitsuselt suurenesid kolme viimase aastaajavahel rohkem kui kaks korda (23 kuni 47) on samal ajal omavalitsused sunnitud olnud tõstma ka oma rahandusoperat-sioonid 30% võrra (83 kuni 113).

Nagu eelmisilgi aastail, lõviosa sissetulekuist langeb maksudele, mis andsid 54,7% üldtuludest, mõnes linnas isegi kuni 66,4% (Tartus). Varandus-likust seisukorrast olenevad maksud, mis esine-vad teiste hulgast tähtsamatena, muutusid vähe-tunduvalt, andes juurekasvu ainult 3,8% eelmi-sest aastast. See nähtus on seletatav esiteks, kinnisvaramaksu vähenemisega Tallinnas, kus hindamise võtteid muudeti omanikkude kasuks, aga teistel linnadel see maks kas veidi suurenes või jäi endiseks, teiseks tulu- ja puhtakasumaksu tõusuga 16,7% võrra; absoluutselt suurenes tulu ja puhtakasumaks Tallinnas 49 300 *kr.*, Tartus—30 660, Valgas—7 200, Rakveres—5 340 *kr.*, teistel linnadel on märgata kas väike tõus, või vähene-mine (Narvas, Viljandis ja Võrus). (v. tab. 6).

Ka tööstus-kaubanduslike maksude võrd-lemisest selgub nende kahanemine: eriti ärimak-sul üle 10 tuhande krooni ja trahterimaksul 61 000 krooni (Tallinnal üksi 56 600 *kr.*). Veidi suurenesid lõbustumaks ja maks laada ja turu-kauplejailt. Silmapaistev langus äri- ja trahteri maksudes on olnud nähtavasti viimasil aastail elluviidud muutusist majanduspoliitikas, mis mui-dugi oma mõju avaldamata ei jätnud, kutsudes esile kaubandus-tööstus ettevõtete tüüpide ümberkorraldamist ja koondamist (v. tab. 7).

Mitte ainult äriiline tegevus ei too kaasa muudatusi linnade büdžetidesse, vaid ka üldine areng kõigis eluavalduis sunnib mõningaid tuluallikaid kahanema teiste allikate arvel. Näi-

Tab. 9. Mitmesugused muud maksustused — *Autres droits et taxes diverses.*

	Viivitus trahvid <i>Amendes sur pay- ments arriérés</i>	Kantselet- maks <i>Taxes de bureau</i>	Plaanide läbi- vaatamise ja registreerimise- maks <i>Vérification et enregistrement des plans</i>	Maks oksjo- nite pealt <i>Ventes publiques</i>	Maks piiri- tuse lubade pealt <i>Cartes d'alcool</i>	Mitmesugused juhustlikud ja ettenägemata tulud <i>Recettes diverses et non prévues</i>	Kokku <i>Total</i>
Tallinn	31 952	1 841	7 835	378	96 648	15 883	154 537
Tartu	7 278	441	—	315	40 318	2 895	51 247
Narva	—	128	3 107	44	18 859	1 154	23 292
Pärnu	4 002	—	741	77	10 955	7 985	23 760
Valga	730	3 097	—	—	5 513	4 694	14 034
Viljandi	1 493	—	—	—	6 300	405	8 258
Rakvere	1 082	22	135	—	6 298	5 191	12 728
Võru	661	36	—	—	3 854	2 067	6 618
Haapsalu	528	19	262	25	1 711	1 256	3 803
Kuressaare	211	21	—	64	2 262	1 439	3 997
Paide	101	30	40	—	2 106	2 443	4 726
Petseri	1 267	—	199	—	4 014	1 732	7 212
Paldiski	134	6	—	11	850	1 295	2 296
Kokku—Total 1926	49 439	5 647	12 319	914	199 688	48 501	316 508
%	15,6	1,8	3,9	0,3	63,1	15,3	100
1925	30 859	5 790	10 820	750	187 960	32 820	268 490
%	11,5	2,2	3,8	0,3	70,0	12,2	100

Tab. 10. Puhaskasu linnade varanduste kasutamistest.
Bénéfice net de l'exploitation des propriétés municipales. Kasu—bénéfice; kahju—déficit.

	Majadest (ühes majandusosakonna kuludega) <i>Immeubles (y com- prises les dépenses pour le service économique de la vil.</i>	Kruumidest, heina- ja karja- maadest <i>Propriétés fon- cières, prés et pâturages</i>	Metsadest <i>Bois et forêts</i>	Mõisustest <i>Domaines agricoles</i>	Liiva-, savi- aukudest ning kivimurdudest <i>Sablères, glaisières et currières</i>	Kokku — <i>Total</i>	
						1926	1925
Tallinn	90 379	37 730	18 024	24 475	8 789	179 397	201 130
Tartu	-7 984	24 144	6 026	38 014	—	60 230	100 440
Narva	1 127	12 838	24 842	10 138	—	48 945	95 930
Pärnu	17 137	30 902	104 119	15 944	215	168 217	168 640
Valga	6 940	1 894	10 022	3 331	—	21 987	29 000
Viljandi	10 146	9 281	45	6 261	—	25 733	18 960
Rakvere	7 287	2 359	1 203	6 973	835	18 577	17 840
Võru	47	2 084	—	—	—	2 131	4 730
Haapsalu	2 208	6 252	4 350	—	—	12 810	13 870
Kuressaare	1 798	3 393	100	882	13	6 186	11 000
Paide	4 146	2 899	—	—	92	7 137	4 010
Petseri	— 603	10 463	—	—	—	9 860	6 770
Paldiski	1 878	836	—	419	2 071	5 204	4 730
Kokku—Total 1926	134 426	144 875	168 731	106 367	12 015	566 414	—
%	23,7	25,6	29,8	18,8	2,1	100	—
1925	144 400	157 640	141 790	157 800	6 070	—	607 770
%	23,8	26,0	23,3	25,8	1,1	—	100

teks: tõus maksudel omnibuste, autode ja mootor-
rataste pealt viie aasta ajavahel annab rea:
100—200—276—253—293 kuna hobuste- ja sõidu-
riistademaaks—100—107—122—101—82. Maks
jalgrataste pealt, mis 1922 aastal ulatus kuui
5 638 kroonini, väljendus 1926 aastal 23 494 kr.
s. o. suurenes rohkem kui 4 korda (v. tab. 8)

5. Linnaettevõtted (tab. 11)

Entreprises municipales.

tunduvalt paremaid tegevuse tulemusi, kui eel-
misil aastail. Edu on saavutatud peamiselt elektri-
jaamades (üldiselt 92 000 kr.) apteekides (21 000),
piirituspooides (6 100), tänavaraudteedel (1 400),
pudretitehase kasutamises ja mustuseveos (5 400),
rahvasauna alal (5 300 kr.) Kuid tuleb arvesse
võtta, et ettevõtete puhaskasu pole küllalt täp-
selt välja arvestatud, nagu sellele varemgi tähele-
panu on pööratud, nimelt kapitalöödeks kasu-
tatakse volikogude hääksarvamisel sageli ette-

võtete tegevuse tulused erakorralise büdžeti
asemel. Kuna sarnaste ebattingimuste tagajärgi
on võimata aastaaruandest kõrvaldada, võib
siiski oletada, et puhaskasu linnade ettevõtetest
on tegelikult suuremana välja kujunenud kui
käesolevas arvustikus (tab. 11) on näidatud.

Linnade ekspluateerimisel oli 26 liiki ette-
võtteid, neist Kuressaares asutatud aruande aastal
auruveski, kuna endistest ettevõtetest suleti
kaks liiki: tarbeainete poed ja rahvaköögid.
Nagu näha on seotud seni uute ettevõtete liikide
leidmine suurte raskustega, peamiselt raha-
kitsikuse tõttu. Väljapääsuna sellest takistusest
ühines Haapsalu linn kohaliku maavalitsusega
apteegi avamiseks 1926. a lõpul, mahutades ette-
võttesse tegevuskapitalina 5 000 kr. Tartu linn
rikastus kahe ettevõttega—Ullila elektri-
jaamaga ja turbatööstusega ning Võru linn—
turbatööstusega, kusjuures uus elektri-
jaam Ullilas on nüüd võimas, et suudab voolu müüa ka linna
ümbruskonnale Otepää, Antsla ja Võru kauguses.

Tab. 11. Puhaskasu linnade ettevõtteist — *Bénéfice net des entreprises municipales.*

	Tallinn	Tartu	Narva	Pärnu	Valga	Viljandi	Rakvere	Võru	Haapsalu	Kuressaare	Paide	Petseri	Paldiski	Kokku Total
Linnapank — <i>Banque municipale</i>	10 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10 000
Pandimaja — <i>Mont-de-piété</i>	...	tasak.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gaasitehas — <i>Usine à gaz d'éclairage</i>	41 276	8 519	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49 797
Elektrijaam — <i>Usine électrique</i>	204 440	65 436	19 497	3 614	9 416	766	9 601	6 788	—1528	3 703	2 510	—8299	104	316 048
Veevärk — <i>Conduite d'eau</i>	21 700	—	12 259	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33 959
Tapamaja — <i>Abattoir</i>	tasak.	tasak.	tasak.	tasak.	tasak.	—2580	3 548	— 411	—173	—124	466	1197	—	1 923
Apteek — <i>Pharmacie</i>	48 207	8 251	—	—	—	—	8 187	3 694	—	—	—	—	—	63 339
Turbaidõstus — <i>Tourbière</i>	—18 480	tasak.	—	—575	—	108	—	—809	—	—	55	—	—	—19 701
Veevoor — <i>Camionnage</i>	1 502	—7 134	—368	3	159	34	814	—	188	—	200	—	—	—4 602
Materjalide ladu — <i>Entrepôt des matér.</i>	466	—	—	—	—	—	—	1 867	—	—	4	—	—	2 337
Piirituspood — <i>Vente de l'aleool.</i>	61 011	14 830	9 993	5 340	4 072	8 239	10 203	—	1 994	6 189	2 661	4 958	700	130 270
Kütte- ja ehitusmaterjalid ladu — <i>Entrepôt des matériaux de construct. et de chauffage</i>	—	11 812	4 328	692	—	183	551	640	827	1 007	48	—	—	20 088
Traavaardtee — <i>Tramways</i>	59 952	—	—	—	—	—	—	—	—	3 136	—	—	—	63 088
Rõugekaitsemajaam — <i>Poste de vaccin</i>	—	1 204	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 204
Supelmajad — <i>Bains froids</i>	—	—	—	—2220	—	—	—	—	900	9 073	—	—	—	7 753
Korstnapühkimine — <i>Ramoneurs</i>	—	—	—	—	—	—	—	116	—	—	—	—	—	116
Alapidamine — <i>Jardinage</i>	—	—	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	400
Kivijõõv — <i>Carrière</i>	—	—	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	200
Lubjaahl — <i>Chaufour</i>	—	—	—	240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240
Pudretitehas ja mustusevedu — <i>Entreprise de vidange, fabrication d'engrais</i>	—	7 342	—	—	—	—	—	—	—	—	125	—	—	7 467
Sepikoda — <i>Forge</i>	—	—	—	—	—	—	—	704	—	—	—	—	—	704
Saevski — <i>Scierie</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaalukoda — <i>Poids publics</i>	5 920	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	6 020
Rahvasaun — <i>Bains publics</i>	—	—	—	7 141	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 141
Pesukoda — <i>Lavoir</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Auruveski — <i>Moulins à vapeur</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	392	—	—	—	392
Kokku — Total	1926 436 026	110 260	45 709	14 235	13 647	7 400	33 004	12 559	2 208	23 376	6 069	—2144	804	703 183
	1925 193 260	82 350	34 740	14 850	10 200	10 380	25 950	9 620	4 230	15 790	4 830	230	1	413 510

Tab. 12. Mitmesugused sissetulekud eriliicsannete täitmisel — *Revettes diverses.*

	Lõivud (krepostimaksud) — <i>Timbres; matidations, immeubles et droits immobiliers</i>		Sotsiaalsusustiste sissetulekud (kohal. registr. nõuandmised jne.) — <i>Instituts. sociales (enregistrement civil, concours etc.)</i>		Heakorra ja tuletõrje alal — <i>Services publics et pompiers</i>		Hariduse alal — <i>Instruction publique</i>		Hoolekande alal — <i>Assistance publique</i>		Tervishoiu alal — <i>Hygiène publique</i>		Rahandusoperatsioonidest ja muudest toimingust — <i>Opérations financières et autres</i>	Kokku — Total
	Toetusd valitsusele — <i>Subventions du Gouvernement</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	Toetusd valitsusele — <i>Subventions du Gouvernement</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	Toetusd valitsusele ja maavalitsusele — <i>Subventions du Gouvernement et des administrations d'arrondissements</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	Toetusd valitsusele ja maavalitsusele — <i>Subventions du Gouvernement et des administrations d'arrondissements</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	Toetusd valitsusele ja maavalitsusele — <i>Subventions du Gouvernement et des administrations d'arrondissements</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	Toetusd valitsusele ja maavalitsusele — <i>Subventions du Gouvernement et des administrations d'arrondissements</i>	Muud tulud — <i>Autres recettes</i>		
Tallinn	—	1250	490	40 000	6 004	30 276	15 1250	22 240	56 734	96 280	318840	615 797	1 339 156	
Tartu	—	53 19	391	10 840	5 832	200	6 123	33 238	8 868	1 250	91 843	56 270	220 234	
Narva	539	500	144	10 397	448	31 029	1 025	7 754	7 754	750	57 535	4 036	114 807	
Pärnu	1756	100	08	20 000	5 514	2 995	24 572	—	37	1 351	51 255	39 611	147 250	
Valga	—	500	16	—	418	200	1 415	3 056	3 736	—	1 246	1 469	12 056	
Viljandi	—	—	—	20 000	423	13 580	—	—	5 685	2 900	—	15 402	57 090	
Rakvere	—	33	33	—	544	200	9 922	—	155	350	8 042	11 727	30 986	
Võru	—	790	—	7 290	403	1 164	1 472	—	83	2 967	12 239	22 539	48 857	
Haapsalu	—	—	26	—	1 084	150	—	—	1 107	750	282	35 198	38 597	
Kuressaare	—	—	—	—	1 406	200	16	—	556	—	—	2 974	6 089	
Paide	—	—	—	6 774	140	—	649	—	812	2 181	8 764	795	20 561	
Petseri	—	—	—	5 000	921	440	—	—	—	—	—	987	6 908	
Paldiski	—	—	—	—	40	—	2 220	—	—	—	—	2 436	4 696	
Kokku — Total	1926 2295	3522	1138	120 211	23 243	35 825	242854	60 496	85 507	107 868	550046	809 291	2 047 296	
	1925 1690	6640	1380	76 260	17 650	49 340	240790	52 360	67 970	71 890	420400	662 840	1 669 110	

6. Alevite korralised kulud. (Tab. 13.)

Dépenses ordinaires des bourgs.

Alevite korraliste kulude vaatlusest 1926 a. selgub, et alevite majanduslik seisund on tunduvalt paranenud: nende kulude rida kolmel aastal osutus järgmiseks: 100—122—132. Kõrvutades neid linnade reaga mis samal ajal oli 100—104—116, näeme, et alevite kulude tõus märksa ületab linnade omi; alevite omavalitsustel näib tärkavat püü majanduslist tegevust ümberkorraldada

uuel laiemal alusel, näiteks Nõmme alevi üldkulu oli 1925 a. 50 290 kr. neist alevivalitsusele, 15 770 kr., heakorrale 5 170 kr., haridusele 16 290 kr., hoolekande 7 420 kr., 1926 a. aga osutusid need kulud vastavalt: 14 508, 22 019 10 469 ja 14 423 krooni, teise sõnaga, vähenesid väljaminekud administratiivaparadi ülalpidamiseks, kui ka hariduse alal kuna heakorra parandamise ja hoolekande kulud suurenesid 4, 2 ja 2 korda. Sarnased nähtused majandusülesannete

Tab. 13. Aleviste korralised kuld — Dépenses ordinaires des bourgs.

	Alevalituse ja majandus-administratsioon des bourgs et dépenses économiques		Sotsiaal asutised (vaccinatse-kohitused) sociétés (tribunaux des orphelins)		Riiklikud ülesanded (vangide vestu ja toiduline) Transport et entretien des prisonniers		Heakord ja teenuste publikus et pompiers		Haridus inspektion publique		Hoolekaane, pensionid ja assistants publicus et pensions et hygiène		Rahandus- ja operatsioonid financiers		Mittesugused Depenses diverses		Kokku Total		Uhe elaniku peale Par 1 habitant	
	%		%		%		%		%		%		%		%		1926	1925		
Nõmme	22,2	14 598	0,1	38	804	1,2	22 019	38,8	10 489	16,0	14 423	22,0	1 897	2,5	1 577	6,45	5,18	65 445	6,45	5,18
Mustvee	28,3	5 199	0,2	48	197	0,6	1 680	8,6	4 727	25,8	3 855	4,6	4 513	2,6	1 486	6,19	4,56	18 340	6,19	4,56
Türi	19,3	4 789	0,2	48	331	0,6	3 005	3,2	11 593	44,2	2 197	12,1	4 156	16,7	921	8,77	14,00	24 867	8,77	14,00
Tapa	6,86	6 872	0,8	210	346	0,9	3 811	4,1	10 475	48,5	4 980	19,9	1 588	0,6	991	7,33	9,92	23 923	7,33	9,92
Narva-Jõesuu	8,874	32,9	0,1	12	1	0,1	4 491	17,8	5 591	21,9	4 581	16,9	1 246	4,9	2 261	6,86	6,74	26 759	6,86	6,74
Põltsamaa	26,5	4 590	0,1	12	1	0,1	604	3,5	8 200	46,8	2 178	12,4	1 246	4,9	1 339	9,41	9,46	25 489	9,41	9,46
Kunda	4,957	24,3	0,5	148	69	0,5	5 800	26,0	6 082	29,8	1 951	9,6	1 105	5,4	1 008	7,69	7,08	20 401	7,69	7,08
Tõrva	3,710	19,1	0,1	228	228	0,8	2 362	12,1	4 871	25,0	2 561	15,7	2 173	16,1	352	8,28	8,82	13 513	8,28	8,82
Otepää	3,039	2,405	1,0	225	—	—	—	—	982	15,7	1 195	20,1	2 387	12,3	543	3,86	2,86	5 932	3,86	2,86
Mõisaküla	5,071	5,071	0,1	15	—	—	—	—	1 170	18,5	224	9,5	50	0,3	47	7,212	15,77	23 487	7,212	15,77
Jõhvi	7,042	4,013	0,1	15	—	—	—	—	12 968	55,3	2 137	9,1	50	0,6	47	4,54	4,16	7 212	4,54	4,16
Karula	3,403	5 075	0,1	15	—	—	—	—	2 081	29,2	1 070	14,8	2 458	10,8	4 995	11,66	11,66	22 729	11,66	11,66
Elva	2,89	4 368	0,1	15	—	—	—	—	4 280	18,0	658	2,9	1 140	6,9	1 459	10,05	10,10	16 620	10,05	10,10
Kilingi-Nõmme	3,403	4 368	0,1	15	—	—	—	—	3 084	28,1	1 811	11,2	240	2,0	905	5,85	5,85	11 785	5,85	5,85
Suure-Jaani	1 957	1 957	0,1	15	—	—	—	—	2 553	23,9	1 586	14,9	—	—	297	2,7	2,7	10 678	2,7	2,7
Jõgeva	1 957	1 957	0,1	15	—	—	—	—	2 921	22,1	507	3,8	—	—	1 245	9,55	11,72	13 200	9,55	11,72
Võõpsu	2,18	1 934	0,1	15	—	—	—	—	1 490	31,6	211	4,5	—	—	790	16,7	16,7	4 717	16,7	16,7
Kella	2,18	1 934	0,1	15	—	—	—	—	1 842	23,7	1 025	13,2	606	7,8	1 512	19,5	19,5	7 765	19,5	19,5
Kokku—Total	25,5	106 298	0,1	548	3 577	0,9	60 903	15,8	115 344	29,9	47 175	12,2	23 930	6,2	28 394	7,84	7,84	386 169	7,84	7,84
Uhe elaniku peale	28,8	109 240	0,1	0,01	3 040	0,8	30 320	10,7	124 050	34,9	30 680	8,6	31 580	8,8	28 030	7,3	7,3	356 040	7,3	7,3
Uhe elaniku peale	2,18	2,18	0,06	0,01	0,06	0,8	0,81	0,81	2,65	0,64	0,64	0,67	0,67	0,55	0,55	—	—	7,57	—	7,57

Tab. 14. Aleviste tulude jaotus — Répartition des recettes des bourgs.

	Maksud — Impôts		Tüöstus-kaubanduslikud ettevõtted ja kaupade müük		Taruvisuõigus-likud		Mittesugused		Varanduste kasutamine		Ettevõtetid		Mittesugused		Uldine	
	Varanduslikust olenevad impôt sur les biens	Tüöstus-kaubanduslikud ettevõtted ja kaupade müük	Taruvisuõigus-likud	Mittesugused	Varanduste kasutamine	Ettevõtetid	Mittesugused	Varanduste kasutamine	Ettevõtetid	Mittesugused	Varanduste kasutamine	Ettevõtetid	Mittesugused	Varanduste kasutamine	Ettevõtetid	Uldine
Nõmme	39 659	16 406	2189	7 295	65 549	11 748	15 081	1 861	88 739	15 081	11 748	1 861	88 739	15 081	11 748	1 861
Mustvee	5 668	7 580	140	3 307	28 203	3 236	2 203	2 307	20 829	3 236	3 236	2 307	20 829	3 236	3 236	2 307
Türi	12 384	12 384	691	3 283	22 203	1 000	2 203	3 283	27 573	1 000	1 000	2 203	27 573	1 000	1 000	2 203
Tapa	5 734	9 560	816	3 588	18 753	2 040	3 067	3 588	29 473	2 040	2 040	3 067	29 473	2 040	2 040	3 067
Narva-Jõesuu	8 001	12 000	827	3 588	24 416	214	400	3 588	27 133	214	214	400	27 133	214	214	400
Põltsamaa	6 677	11 103	1 321	2 822	21 923	1 807	1 175	2 822	26 313	1 807	1 807	1 175	26 313	1 807	1 807	1 175
Kunda	14 372	7 755	707	5 184	21 900	4 040	644	5 184	23 148	4 040	4 040	644	23 148	4 040	4 040	644
Tõrva	2 601	7 120	584	4 040	14 990	9 218	1 178	4 040	18 892	9 218	9 218	1 178	18 892	9 218	9 218	1 178
Otepää	2 150	8 494	268	2 395	10 797	410	2 278	2 395	14 385	410	410	2 278	14 385	410	410	2 278
Mõisaküla	3 086	5 600	415	1 313	5 099	30	510	1 313	21 130	30	30	510	21 130	30	30	510
Suuri	1 975	2 246	271	898	5 530	1 865	510	898	8 438	1 865	1 865	510	8 438	1 865	1 865	510
Kallaste	2 115	9 945	621	1 866	18 945	1 818	700	1 866	29 087	1 818	1 818	700	29 087	1 818	1 818	700
Jõhvi	3 022	118	584	688	4 767	1 938	4 894	688	23 033	1 938	1 938	4 894	23 033	1 938	1 938	4 894
Kärda	6 588	9 488	184	1 484	18 139	3 081	1 265	1 484	15 089	3 081	3 081	1 265	15 089	3 081	3 081	1 265
Elva	9 026	9 765	988	1 184	14 160	1 888	541	988	12 184	1 888	1 888	541	12 184	1 888	1 888	541
Antsla	2 875	6 534	480	1 184	8 755	1 019	972	1 184	13 696	1 019	1 019	972	13 696	1 019	1 019	972
Kilingi-Nõmme	1 772	6 451	271	891	9 599	1 16	—	891	13 696	1 16	1 16	—	13 696	1 16	1 16	—
Suure-Jaani	1 986	6 451	121	1 504	3 829	532	—	1 504	4 765	532	532	—	4 765	532	532	—
Jõgeva	900	4 554	285	—	7 765	—	—	—	7 765	—	—	—	7 765	—	—	—
Võõpsu	2 976	156 587	11 473	47 278	341 538	36 999	36 999	47 278	458 563	36 999	36 999	47 278	458 563	36 999	36 999	47 278
Kella	2 976	160 100	10 880	52 210	813 180	25 630	25 630	52 210	533 580	25 630	25 630	52 210	533 580	25 630	25 630	52 210
Kokku—Total	196 200	160 100	11 473	47 278	341 538	36 999	36 999	47 278	458 563	36 999	36 999	47 278	458 563	36 999	36 999	47 278
Uhe elaniku peale	90 040	160 100	10 880	52 210	813 180	25 630	25 630	52 210	533 580	25 630	25 630	52 210	533 580	25 630	25 630	52 210

Tab. 15. Alevite varanduslikust seiskorrast olenevad maksud — *Impôts sur les biens dans les bourgs.*

	Kinnisvara maks		Suvitusmaks	Isikumaks	Müüd (naturaal-kohtused)	Kokku		Impôts immobiliers	Impôts sur le revenu	Droit balnéaire	Impôts personnels	Diverses	Total
	Tüü ja pahtakasu maks	Tüü ja pahtakasu maks											
Nõmme	3 564	2 884	2 043	14 006	16 262	39 659	Kärda	639	624	24	1 735	—	3 022
Mustvee	64	1 019	—	4 009	—	5 088	Elva	3 123	1 079	536	1 350	—	6 588
Türi	1 788	925	—	3 132	—	5 895	Antsla	76	977	—	1 322	—	2 875
Tapa	640	1 709	—	3 355	—	5 734	Kilingi-Nõmme	142	992	—	1 301	—	2 435
Narva-Jõesuu	2 760	1 238	4 003	—	—	8 001	Suur-Jaani	1 110	662	—	—	—	1 772
Põltsamaa	4 181	1 154	—	1 342	—	6 677	Jõgeva	82	1 904	—	—	—	1 986
Kunda	13 521	851	—	—	—	14 372	Võõbsu	47	149	—	704	—	900
Tõrva	142	748	—	1 711	—	2 601	Keila	74	584	—	1 880	438	2 976
Otepää	203	230	—	1 712	—	2 150	Kokku—Total 1926	35 466	22 046	7 506	43 334	17 848	126 200
Mõisaküla	429	974	—	1 633	—	3 086	%	29,1	17,5	5,9	34,3	14,2	100,0
Sindi	926	686	—	303	—	1 975	1925	25 440	15 960	6 800	33 310	8 030	90 040
Kallaste	199	584	—	1 332	—	2 115	%	28,3	17,7	7,6	37,5	8,9	100,0
Jõhvi	1 174	2 073	—	1 316	1 148	5 713							

Tab. 16. Alevite tööstus-kaubanduslikud maksud — *Taxes industrielles et commerciales dans les bourgs.*

	Äritunnistusmaks <i>Patentes des établissements industriels et commerciaux</i>	Trahterimaks <i>Restaurants</i>	Lõbustusmaks <i>Jouissances publiques</i>	Sildi-, kuulutus- ja reklaamimaks <i>Enseignes, annonces et réclame</i>	Maks laada- ja turukaupjailt <i>Marchands forains</i>	Mitmesugused <i>Diverses</i>	Kokku—Total
Nõmme	2 542	11 021	2 435	358	—	—	16 406
Mustvee	1 580	3 800	350	—	1 650	—	7 380
Türi	1 338	3 098	622	401	1 375	—	12 384
Tapa	1 464	3 491	643	255	3 707	—	9 560
Narva-Jõesuu	1 103	3 091	996	273	552	385	12 000
Põltsamaa	2 049	6 609	468	145	1 807	14	11 103
Kunda	583	1 000	50	4	—	—	1 637
Tõrva	1 403	4 527	636	70	1 039	30	7 755
Otepää	1 194	5 190	238	40	408	140	7 120
Mõisaküla	767	6 720	505	72	430	—	8 494
Sindi	306	250	538	22	389	—	1 500
Kallaste	489	1 305	35	7	320	—	2 246
Jõhvi	1 278	6 410	313	318	2 625	—	10 945
Kärda	515	235	57	64	68	—	939
Elva	1 364	6 884	383	38	814	—	9 433
Antsla	1 336	5 586	10	136	1 931	27	9 026
Kilingi-Nõmme	992	7 350	381	75	905	—	9 736
Suur-Jaani	592	5 100	407	—	483	—	6 534
Jõgeva	1 289	3 675	141	66	1 233	—	6 451
Võõbsu	318	482	133	24	347	—	1 304
Keila	—	3 120	237	70	1 127	—	4 554
Kokku—Total 1926	23 049	99 535	9 666	2 433	21 303	598	156 587
%	14,7	63,6	6,2	1,6	13,6	0,3	100,0
1925	22 120	100 770	10 600	2 880	21 890	1 810	100 100
%	13,8	62,9	6,6	1,8	13,7	1,2	100,0

Tab. 17. Maksud tarvlitõiguste pealt alevs — *Impôts et taxes sur les droits d'usage dans les bourgs.*

	Maks hobuste ja sõiduriistade pealt; voorijärimaks <i>Chevaux, véhicules et camionnage</i>	Maks koerte pealt <i>Chiens</i>	Maks mootor- ratas- ja omnibus- pealt <i>Omnibus, automobiles et motorcycles</i>	Maks mootorpaatide, lüevade, jähtide ja paatide pealt <i>Bateaux à moteur, yachts et embarcations</i>	Maks jalgrattaste pealt <i>Vélocipèdes</i>	Kokku—Total
Nõmme	333	417	945	—	494	2 189
Mustvee	40	60	—	—	40	140
Türi	—	406	—	—	285	691
Tapa	298	232	150	6	130	816
Narva-Jõesuu	167	203	38	329	90	827
Põltsamaa	688	142	241	—	250	1 321
Kunda	279	116	150	123	39	787
Tõrva	210	110	130	—	144	594
Otepää	143	71	—	—	56	270
Mõisaküla	41	94	91	—	60	286
Sindi	60	76	211	4	64	415
Kallaste	144	55	—	59	13	271
Jõhvi	215	215	27	—	164	621
Kärda	—	24	24	—	70	118
Elva	363	129	—	—	92	584
Antsla	107	43	—	—	48	198
Kilingi-Nõmme	74	83	125	—	36	368
Suur-Jaani	50	112	130	—	88	430
Jõgeva	123	118	—	—	30	271
Võõbsu	66	39	—	—	16	121
Keila	50	65	60	—	60	235
Kokku—Total 1926	3 451	2 810	2 372	521	2 319	11 472
%	30,1	24,5	20,7	4,5	20,2	100,0
1925	3 290	2 530	2 630	270	2 110	10 830
%	30,4	23,4	24,2	2,5	19,5	100,0

ümberkorraldusis korduvad mitmel alevil, nagu Türi, Kundal, Otepääl ja teistel. Üldse suurenevad alevite kulud nagu linnadelgi hoolekande alal, misjuures mitmel selle kulu protsent jõudis määrani (Nõmmel 22%, Sindil 20,4 Põltsamaal 16,9), mis viib teatud kitsikusele ja võib tekitada takistusi muude ülesannete lahendamisel; nõuda isegi tagavara summade ebaõiglast kulutamist.

Hoolekannet teostati seni jõudumööda peamiselt perioodiliste kui ka juhuslike abiandmistega kaudu oma vaestele, seega tuleks kulude suurenemist seletada vaeste arvu kasvuga ja toetussummade tõusuga elukalliduse tagajärjel.

Kulud tervishoiu alal suurenesid märksa Nõmme alevil (1925 a. 1852, 1926 a. 4957 kr.) sest et siin arstiabi andmist, kui ka sanitar-järevalvet perekama omavalitsuse nõuete kohaselt teostama hakati. Kuues teises alevis, kus nimetatud kulud tehti (Mustveel, Türi, Tapal, Põltsamaal, Jõhvil, Antslal), oli neil toiminguil juhuslik iseloom ning kulutatud summa ulatus kõigil kuuel alevil kokku 1588 kroonini.

Kulud hariduse alal on veidi vähenenud, peamiselt selle tõttu, et mitmel alevil koolide sisseseadetööd (raamatukogud, õppeabinõud j. n. e.) on täide viidud, samuti paljudel alevil on lõpetatud ka kooli hoonete parandustööd, milliseid teostati vähehaaval korraldise haridusbüüjeti kaudu.

Heakorra ja tuletõrje kulude tõusu on märgata 12 alevis, neist Mõisakülas 219, Antslas 322, Nõmmel 326, Kundal 655 % võrra, teistel jäid need kulud kas muutmata ehk vähe langesid. Üldist kulude suurenemist sel alal kolme aasta jooksul võib väljendada reaga: 100—90—144, mis igatahes tõestab pinevat tegevust seni meie alevite viletsa välisilme paranemisel, eriti tänavate ja jalgteede korraldamiseks.

Mis puutub rahandusoperatsioonidesse siis on nende vähenemine sündinud sel puhul, et Türi alev oma rahanduskitsikuse tõttu suutis 1926 a. koolimaja ehitusfondile tasuda laenu ja selle protsenta ainult 4156 krooni, kuna eelmisel aastal seks tarvitati 18000 krooni.

7. Alevite korraldised tulud. (Tab. 14—17).

Recettes ordinaires des bourgs.

Alevite tulude liikidel on võrreldes eelmise aastaga tekkinud teised vahekorrad:

maksudid	74,5%	(1925 a. 70,0%)
tulusid varanduste kasutamisest	7,9%	(„ „ 6,4%)
ettevõtete puhaskasu	7,9%	(„ „ 0,5%)
mitmesuguseid tulusid	9,7%	(„ „ 13,5%)
	100,0	100,0

Absoluutselt suurenesid kolm esimest liiki: 9,1—43,7—193,6% võrd (kõrvaldades alevi 1925 a. aruande ebatäpsust, s. o. ettevõtete puhaskasu 1730 kr asemele võttes 12330 kr.) Kuid viiel alevil (Türi, Tapal, Põltsamaal, Suurel-Jaanil ja Võõbsul) on üldtulud vähe alanenud, väljaarvatud Türi, kus tulude kahanemine osutus 29,4% peamiselt rahandusoperatsioonide vähenemise tõttu. Maksimaalne tulude tõus kuulub Nõmmele—86,3%, mis on loomulik alevile, mis viimasil aastail järjest kasvanud ja 1927 aastast linnaks nimetatud.

Üksikuid tulerühme vaadeldes on näha nende suurenemist kõigil varanduslikust seisukorrast olenevaid maksudel üldse 40,2%. Kinnisvaramaks, mis saadakse loonete ja maade hindamissummast (puhtakasurublade ja adrasajandikkude pealt), muutus uute hoonete arvu kasvu ja kõrgemalt ümberhindamise tõttu. Peale selle saavad Elva, Põltsamaa, Kunda ja Suure-Jaani (Elva esmakordselt) veel linnade eeskujul hindamismaksu. Ka tulu- ja puhtakasumaks suureneb, tõestades, et kaubandus-tööstuslik tegevus alevs järjekindlalt areneb, mis on leeb teatud määral ka elanikkude arvu juurekasvust (1926 a. 2012 isikut rohkem).

Lõpuks isikumaksu tõus on leeb uute maksunormide määramisest, kui ka sellest, et nimetatud maksu esimest korda võtma hakati kahes alevis — Põltsamaal ja Kilingi-Nõmmel.

Tööstus-kaubanduslikud kui ka tarvitussõiguslikud maksud võeti pea eelmise aasta määral nii, et tulu alanemine saabus vaid üksikuil alevil tulude võnkumisest.

Tulude suurenemine varanduste kasutamisest on põhjustatud maarentide kõrgendamisest kui ka maa-alade juurekasvust, mis alevile valitsuse poolt kasutamiseks antud, sest et muud varandusobjekteid alevil täiesti puuduvad. Samuti ka ettevõtete pooldest on meie alevite arenemine alles algastmel: ühel (Tapal) tegutseb elektrijaam, kolmel (Nõmmel, Mõisakülas ja Keilas) on elektri alajaamad, kolmel (Nõmmel, Mustveel ja Põltsamaal) tapamajad. Viinapoed on olemas 13-alevil. Ettevõtete silmapaiste puhaskasu tõus on leeb eeskätt Nõmme elektrialajaama tulutoovuse suurenemisest (1925 a. 10600 kr. puudujääki, kuna 1926 a. 13573 kr. puhaskasu) 24173 kr. võrra, siis sellest, et viies alevis on avatud aruande aastal viinapoed (Põltsamaal, Otepääl, Mõisakülas, Kallastel ja Kärđlas), kust saadi 5588 krooni puhaskasu.

Linnade ja alevite tulude ja kulude kohta ennem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid ja andmed:

- Eesti linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika 1927 a. lhk. 257—269.
Seesama 1921 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 52(27), 1925 a. lhk. 1—13.
Eesti linnade sissetulekud ja väljamindekud 1923 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 40(7) 1925 a.
Seesama 1922 a. H. Neuhaus, Eesti Statistika Nr. 25(4), lisa 1924 a.

Tab. 1. Sissevedu märtsis 1928 a. — Importation en mars 1928.

Kokkuviidet on tehtud lühendamata arvu järel. Arvud alla 0,1 on märgitud „0,0“ — Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 0,1 sont indiqués par «0,0»

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Belgia Belgique	Hollandi Pays-Bas	Inglise Angl. terre	Läti Letto-rite	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola Poloy-ne	Prant-suse France	Rootsi Suède	Saksas Alle-magne	Soome Pär-lante	Taani Däne-maarit	Tsheh-hoslo-veektia Telekoog-stoovag.	Ühis-riigid. Etas. Ünis	Muud Riigid. Autres pays	Sellest: Egiptus Dönt. Egyptic	Kokku Total	%
1. Tera- ja jehvatatud vill, kartul, loomatoit	24	391	391	1 107	568	—	—	55	6 989	—	—	13	4 329	324	—	13 220	44,3
2. Tõdusained — karjasaadused	9	491	16	0,1	—	—	0,2	7	0,3	1	0,4	—	0,3	23	—	589	1,8
3. Kala ja kalakaup	28	222	2	1 232	1 061	—	12	2	797	3	23	428	56	507	—	4 373	14,6
4. Muud toidu- ja maitseained, piirius ja joogid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Elusloomad ja lindud (arv./nombres)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused	0,0	0,7	62	167	—	0,1	5	9	17	0,9	0,0	—	—	68	—	141	0,5
7. Seenned ja elustaimed	57	62	88	8	—	—	0,0	0,0	61	0,1	0,5	—	72	2	589	1,7	
8. Puu- ja puittootussaadused	—	0,1	137	—	—	—	0,4	0,4	8	3	7,9	—	17	17	236	0,9	
9. Paber, paberkaup ja trükitöö	4	0,0	3	29	0,3	0,0	0,3	51	208	3	0,0	—	0,5	0,0	308	1,0	
10. Püürvil, liha ja muud lihtained	1	31	30	47	37	0,9	24	2	60	3	4	19	0,4	4	801	2,7	
11. Teksitiivtootussaadused	844	25	140	3	—	—	17	14	277	10	10	—	—	2	1 333	4,5	
12. Metallid	32	48	31	24	0,1	—	0,5	15	300	14	0,2	—	—	3	477	1,6	
13. Põlvitõmmasid ja riistad	2	0,4	21	41	—	—	5	23	135	4	0,2	—	—	0,2	218	0,7	
14. Muud töö- ja joumasin, transportabiinid	—	—	—	—	—	—	7	16	294	6	0,2	—	—	0,3	432	1,4	
15. Instrumentid, aparatuurid, taskeristsid	0,2	0,7	0,1	—	—	—	1	0,1	107	0,1	—	—	—	0,4	495	1,4	
16. Kivi, muulad ja nende saadused	22	1	9	38	—	—	0,0	8	107	14	2	10	—	2	216	0,7	
17. Kivisüsi, koks, põlevkivi	—	5	107	17	319	85	8	16	361	5	31	—	—	—	1 179	3,9	
18. Kivisüsi, koks, põlevkivi	1 950	300	39	0,1	—	46	0,3	8	800	994	2	—	—	24	4 593	15,3	
19. Öld, rasvad, vaigud ja nende saadused	12	10	10	3	—	—	—	619	311	16	0,7	—	—	0,2	1 130	3,8	
20. Väetisained	2 867	522	1 564	602	2 874	1 774	90	1 590	10 182	279	163	480	5 114	1 782	29 882	163	
21. Keemiatomid, värvid, apteegikaup	4 809	1 467	8 648	1 161	9 569	5 469	391	4 909	31 163	731	460	891	11 846	4 394	—	—	
22. Kunstikaup, muusikar- ja m. eesp. nim. kaup	303	260	1 510	188	3 216	2 286	178	1 945	10 012	202	141	234	2 779	1 095	119	—	
Kokku — Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1/1 — 31/III 1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veebruar — Février 1928	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Brasilia (Brésil)	Chile	India (Inde)	Jaava (Java)	Kaana (Canada)	Kokku — Total	%										
1. Céréales, pommes de terre, fourrage	8 539	124 960	6 146	199 485	111 573	18 168	1 178 181										
2. Denrées alimentaires d'origine animale	9 890	137 593	4 250	337	—	571	4 628										
3. Poissons et leurs produits	56 001	78 302	847	198 579	287 523	828	2 018										
4. A prod. alim., alcool et boissons	—	—	—	—	—	3 233	117 378										
5. Animaux vivants et oiseaux	437	20 268	7 568	62 989	1 017	20 800	416										
6. Peaux, cuirs, poils, chev. et autr. mat. anim.	10 328	28 600	100 005	76 071	—	75	28 924										
7. Semences et plantes	533	390	5 718	3 176	—	1 402	368										
8. Bois et ouvrages en bois	3 285	4 129	14 594	681	26	939	2 782										
9. Papiers et imprimés	26 032	345 452	47 589	25 830	14 400	392 867	24 447										
10. Coton, lin et autres matières filantes	93 144	8 921	96 935	765	—	1 920	9 593										
11. Produits de l'industrie textile	10 819	21 442	18 057	410	2 774	1 851	21 438										
12. Métaux bruts et travaillés en partie	10 870	91 649	28 638	—	8 020	1 500	15 708										
13. Autres ouvrages en métal	3 080	1 827	3 906	—	—	4 952	4 246										
14. Machines et outillage agricoles	10 831	1 194	3 906	—	8 542	22	374										
15. Autres machines, matériels et moyens de transp.	1 614	6 410	40 773	—	28 273	25 063	11 129										
16. Pierres, terres, poteries, verres etc.	163 008	12 276	3 328	—	45 027	25 063	11 129										
17. Combust. minéraux (charbons, schiste comb.)	5 694	5 854	15 870	—	12 978	16 234	86 765										
18. Engrais	333 814	195 939	1 025 372	430 949	577 051	5 852	480 681										
19. Produits chimiques, teintures, drogues	594 253	542 919	2 355 019	1 174 110	1 275 965	1 154 929	925 406										
20. Ouvrag. d'art., inst. de musique et autr. artiel.	74 545	205 820	572 112	881 179	1 464 881	408 588	2 320 397										
Kokku — Total	—	—	—	—	—	—	—										
1/1 — 31/III 1928	—	—	—	—	—	—	—										
Veebruar — Février 1928	—	—	—	—	—	—	—										

1) Saksast — Dönt. 2) Tšiili (Chile) 450 tn. — 3) Brasiilia (Brésil) 87 tn. — 4) Kaana (Canada) 228 tn. — 5) Jaava (Java) 55 tn. — 6) India (Inde) 399 tn. — 7) 27 232 kr. 8) 77 232 kr. 9) 27 232 kr. 10) 27 232 kr. 11) 27 232 kr. 12) 27 232 kr. 13) 27 232 kr. 14) 27 232 kr. 15) 27 232 kr. 16) 27 232 kr. 17) 27 232 kr. 18) 27 232 kr. 19) 27 232 kr. 20) 27 232 kr. 21) 27 232 kr. 22) 27 232 kr. 23) 27 232 kr. 24) 27 232 kr. 25) 27 232 kr. 26) 27 232 kr. 27) 27 232 kr. 28) 27 232 kr. 29) 27 232 kr. 30) 27 232 kr. 31) 27 232 kr. 32) 27 232 kr. 33) 27 232 kr. 34) 27 232 kr. 35) 27 232 kr. 36) 27 232 kr. 37) 27 232 kr. 38) 27 232 kr. 39) 27 232 kr. 40) 27 232 kr. 41) 27 232 kr. 42) 27 232 kr. 43) 27 232 kr. 44) 27 232 kr. 45) 27 232 kr. 46) 27 232 kr. 47) 27 232 kr. 48) 27 232 kr. 49) 27 232 kr. 50) 27 232 kr. 51) 27 232 kr. 52) 27 232 kr. 53) 27 232 kr. 54) 27 232 kr. 55) 27 232 kr. 56) 27 232 kr. 57) 27 232 kr. 58) 27 232 kr. 59) 27 232 kr. 60) 27 232 kr. 61) 27 232 kr. 62) 27 232 kr. 63) 27 232 kr. 64) 27 232 kr. 65) 27 232 kr. 66) 27 232 kr. 67) 27 232 kr. 68) 27 232 kr. 69) 27 232 kr. 70) 27 232 kr. 71) 27 232 kr. 72) 27 232 kr. 73) 27 232 kr. 74) 27 232 kr. 75) 27 232 kr. 76) 27 232 kr. 77) 27 232 kr. 78) 27 232 kr. 79) 27 232 kr. 80) 27 232 kr. 81) 27 232 kr. 82) 27 232 kr. 83) 27 232 kr. 84) 27 232 kr. 85) 27 232 kr. 86) 27 232 kr. 87) 27 232 kr. 88) 27 232 kr. 89) 27 232 kr. 90) 27 232 kr. 91) 27 232 kr. 92) 27 232 kr. 93) 27 232 kr. 94) 27 232 kr. 95) 27 232 kr. 96) 27 232 kr. 97) 27 232 kr. 98) 27 232 kr. 99) 27 232 kr. 100) 27 232 kr.

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu märtsis 1928 a.

Importation et exportation des principaux articles en mars 1928.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
I. Tera- ja jahvat. vili, kartul, loomat.							
1	Rukis	13 220,1	2 681 494	300	Tselluloos märg	—	—
	Sel.: Ühisriigid	4 351,6	835 508	302	Puupapp värvimata	127,2	27 974
	Saksa	2 478,8	475 932		Sel.: Soome	105,6	23 242
2	Nisu	1 872,8	359 576		Läti	21,5	4 732
	Sel.: Ühisriigid	1 532,5	375 454	318	Paberossipaber	6,4	13 421
3	Oder	1 532,5	375 454	322	Kirjutus- ja trükipaber	16,0	13 839
4	Kaer	280,2	56 106		Sel.: Saksa	9,2	8 377
6	Mais	3 249,2	617 344		Soome	3,3	2 155
7	Muu teravili ern.	—	—	328	Tapetid ja hordüürid	41,1	23 538
8	Herned	110,7	35 787	338	Raamatud ja ajakirjad võõra- keelsed	1,5	4 248
12	Nisujahu	867,5	277 590	X. Puuvill, lina ja muud kiudained			
	Sel.: Inglise	390,5	124 960	801,1	1 372 632		
	Kaanada	223,4	71 500	335	Puuvill toores	510,9	1 060 700
	Ühisriigid	213,6	68 366		Sel.: Ühisriigid	324,2	589 955
17	Manna	54,9	18 333		Egiptus	162,6	426 873
	Sel.: Rootsi	39,9	13 308	339	Kanep	94,8	64 607
	Saksa	15,0	5 015		Sel.: India	38,3	24 065
20	Herkulo ehk kaeratangud	30,3	10 084		N.S.V.L.	37,3	26 850
24	Kliid igasugused (loomatoit)	1 242,3	183 531	341	Dzhuut	124,6	56 052
	Sel.: Saksa	1 127,7	107 955	343	Vill värvimata	27,3	118 451
	Ühisriigid	99,2	13 393		Sel.: Saksa	16,4	72 964
25	Õlikoogid	378,3	64 311		Läti	5,5	19 106
29	Muu loomatoit ern.	215,9	37 972	XI. Tekstiiltööstussaadused			
III. Kala ja kalakaup							
53	Heeringad	539,1	151 354	350—352	Puuvillaniit ja -lõng	17,1	94 396
		530,7	147 453	354—363	Puuvillariie	53,3	453 106
IV. Muud toidu- ja maitseained, piiritus ja joogid							
87—96	Puuvili ja marjad kuivatatud	4 372,8	1 116 195		Sel.: Saksa	21,1	159 371
131	Riis	80,2	60 598		Inglise	13,7	134 445
	Sel.: India	198,2	55 494	370	Sukad, sokid	1,4	24 218
133	Kohv toores, ubades	13,3	29 212	371	Muu kujutud töö ern.	0,4	10 099
136, 139	Kakao ubades ja pulbris	26,2	32 702	392	Kõied ja nõõrid	14,3	17 134
140	Tee igasugune	7,1	19 558	393	Kalavõrgud	3,2	21 188
141—142	Suhkur peenine ja rafinaad	2 607,6	707 116	395—396	Villane lõng	12,2	74 200
	Sel.: Poola	1 060,8	287 523	397—399	Villane riie kangas	38,5	718 259
	N.S.V.L.	645,6	175 119		Sel.: Prantsuse	18,4	318 131
	Tshehhoslov.	426,3	115 770		Saksa	6,8	125 684
152	Tubak lehtedes, kasvudes	55,7	84 511		Inglise	6,6	131 725
	Sel.: Tanni	25,6	31 865	407—408	Siid- ja kunstiiniit ja -lõng	4,8	52 729
	Ühisriigid	21,4	25 010	409—412	Siidriie	0,9	62 973
	Prantsuse	5,7	9 763	426—428	Viltriie ja sellest kaup	0,1	686
156—166	Vilnad ja veinid	3,9	8 472	429	Vahariie ja sellest kaup	2,0	8 909
179	Margarin	2,9	2 700	431	Linoleum	3,6	4 735
	Sel.: Soome	2,9	2 700		Sel.: Läti	3,6	4 735
183	Sool	1 276,7	28 360	441—446	Valmisriided igast materj. peale siidi	3,3	44 007
	Sel.: Saksa	715,2	16 175	449—453	Peakatted igasugused	1,2	34 444
	N.S.V.L.	561,5	12 185	XII. Metallid			
184-b	Kopra	—	—	455	Malm toores	121,3	10 504
VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused							
193	Loomanahad kuivalt soolatud	141,2	531 785	458—460	Latt-, sordi- ja vormraud igasug.	833,9	92 765
	Sel.: Argentina	32,3	76 502		Sel.: Belgia	737,5	81 304
	India	19,2	22 515		Saksa	64,5	7 079
	Saksa	5,8	14 397	461—463	Lehtraud ja raudplekk	254,9	59 325
194	Loomanahad märjalt soolatud	86,2	180 923		Sel.: Belgia	106,4	16 840
	Sel.: Brasiilia	33,9	67 954		Inglise	98,4	34 360
	Läti	26,4	58 014	464—467-a	Teras	49,2	7 917
	Ühisriigid	9,0	18 973		Sel.: Hollandi	23,8	3 670
196—198, 200	Tõõstetud peenesord. nahad	3,4	87 266		Inglise	11,9	2 021
201	Suured parknahad	7,0	120 561	469—471	Vask	10,3	16 105
213—223	Karunahad	0,6	31 622		Sel.: Saksa	4,8	7 625
					Rootsi	3,5	5 635
				477—478	Inglitina	3,0	14 642
VII. Seemned ja elustaimed							
238	Linaseemned	509,4	279 004	XIII. Metallkaup			
239	Ristikheinaseemned	122,4	29 442	489—490	Rauast ja terasest tootud, pressit. ja valatud kaup ern.	8,8	3 863
243	Päevalilleseemned	62,3	110 359	491	Raudaurukatlad ja ern. katel- sepatöö	4,2	2 523
VIII. Puu- ja puutööstussaadused							
275—279	Tisleri- ja treialitöö	255,7	61 850	492	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	119,8	37 906
280—283	Aami- ja puusepatöö	3,9	7 226	493	Treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	105,6	71 494
		76,6	29 329	494	Raudplekk-kaup ern. latne	59,7	61 164
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö							
296	Paberimass kuiv	302,8	161 755	497	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	48,8	9 321
297	Paberimass märg	—	—	507	Raudtraatnaelad ja -needid	21,4	11 072
299	Tselluloos kuiv	58,4	12 544	508	Raud- ja terastraatkaup ern.	11,0	8 611
				509—511	Noakaup igasugune	4,2	21 080

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu märtsis 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en mars 1928 (suite).

Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr	Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000 kg	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU							
517	Vilkatid	—	—	XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused			
519	Ern. käsitööstustad	23,4	39 427	731	Kivisöetõrv	6,2	925
521	Vasktorud	1,3	2 143	739	Nafta toores	214,2	20 777
522	Vasktraat isoleer. Ø 0,5—12,5 mm	3,3	5 355		Sel.: N.S.V.L.	179,4	17 693
520—527	Vaskkaup igasugune	5,9	30 028	740	Petrooleum	408,2	44 909
536	Alumiiniumkaup ern.	2,8	12 850		Sel.: Saksa	250,0	27 500
XIV. Põllutöömasinad ja riistad		218,0	132 250		Ühisriigid	148,9	16 154
547—548	Viljapeksugarnituurid jõumasi- naga ja lima	3,6	3 680	742	Bensiin	182,8	40 093
551	Traktorid	3,5	5 480		Sel.: Saksa	32,8	8 133
554	Põllutöömasinade osad	32,5	21 003		Poola	30,0	7 500
XV. Muud töö- ja jõumasinad, transportabinõud		424,0	838 795	740	Määrdeõli ern.	152,0	48 411
555	Aurumasinad, lokomobillid	16,8	18 225		Sel.: N.S.V.L.	60,3	18 030
556	Plahvatusjõumasinad	11,7	21 344		Poola	39,0	11 750
562-a	Separatoorid ja m. piimandus- masinad	21,1	43 483		Saksa	36,5	10 998
	Sel.: Saksa	16,0	26 651	751	Paraffiin	15,1	5 901
	Rootsi	5,0	16 692	755	Kampol	32,8	11 137
570	Õmblus- ja pilutusmasinad ja nende osad	5,0	17 732		Sel.: Ühisriigid	32,8	11 137
	Sel.: Saksa	4,8	16 963	761	Kookosõli	0,4	916
565, 561	Igasugused tööstusmasinad ja abinõud rauast, malmist tera- sest	99,9	149 793	770	Loomarav tehniliseks tarbeks	14,9	9 351
566, 566-a	Masinade ja aparaatide osad	149,6	113 791	787, 792	Pehmest kummist asjad ühend. kudumitega	11,3	64 926
573—577	Veesõiduriistad	—	—	793	Kummist jalanõud	12,8	46 144
578—580-a	Sõiduautod	31 tk.	109 080	790	Sel.: Prantsuse	4,5	13 213
585	Jalgtrattad	1 558 tk.	142 228		Soome	3,1	12 408
595	El.-dünamod, mootorid, trans- formatorid	1,9	7 894	794	Lätti	2,7	10 732
602	El.-lambid metalliidiiga	0,7	13 393		0,3	1 585	
607—608	El.-juhed isoleeritud	4,7	9 802	XX. Väetisained			
609	El.- ja telef.-kaablid metallpantse- riiga	2,8	3 138	798	Toomassulakk jahvatatud	505,0	24 028
610	Telegr.-, telef.-, raadioaparaadid, -tarbeasjad, -osad	2,2	31 982	802	Superfosfaat	808,1	44 828
XVI. Instrum., aparaad. ja lasker.		12,0	77 425		Sel.: Rootsi	745,1	41 500
617	Arstiriistad, aparaadid ja -tarbe- asjad	0,5	7 830	803	Kaalisool	2 752,4	232 853
621—627	Kellad	1,0	9 907	804	Tehnilisalpeeter	450,0	106 587
641—643-b	Laskeriistad	0,5	4 980	805	Väüvehapu ammoniak	1,5	150
XVII. Kivid, mullad ja nende saad.		216,0	167 393	XI. Keemiaain., värv., apteegikaup			
644	Vabrik ja ehit. tarvitav savil	1,5	42	811	Väüvehapu alumiinium	81,9	7 000
661	Tulekindlad kivid ja talvivid (shamottkivid)	6,0	667	864	Kaustiksooda puhastamata	49,3	13 305
700—702	Fajanskaup	52,4	42 961	866	Pesuosoda	38,6	4 130
703—706	Portselankaup	13,6	24 859	873	Sõehape (vedel)	5,2	2 093
707—725	Tahvelklaas ja klaaskaup	47,9	66 968	890	Väüvel toores, tükikides	—	—
XVIII. Kivisüsi, koks, põlevkivi		—	—	977	Valmistatud arstirohud	1,2	13 063
726	Kivisüsi	—	—	979—985	Lõhna- ja kosmeetikaained	6,8	15 044
		—	—	986—998	Mineraalvärvid	566,7	41 616
		—	—	1003	Aniilinvärvid	11,4	39 459
		—	—	1091	Parkimisekstraktid	155,1	67 827
		—	—	1040	Saapamääre	3,3	8 458
I. Tera- ja jahvatatud vili, kartul, loomatoit		2 817,6	271 365	XXII. Kunstkaup, muusikariistad ja muu eespool nimetatamata kaup			
22	Kartul toores	2 815,0	270 984	1045—1053	Muusikariistad	8,0	56 199
II. Toiduained—karjasaadused		1 066,4	2 049 447	1054	Kirjutusmaterjal ern.	1,4	12 986
30	Sealiha värsked ja soolatud	56,2	66 400	VÄLJAVEDU			
30-a	Pekon	258,3	329 351	IV. Muud toidu- ja maitseained, piritus ja joogid			
	Sel.: Inglise	258,3	329 351	66	Teraleib, pain normal	42,7	46 719
31	Sealiha suitsut. (singid, küljed)	3,2	4 870		Sel.: Lätti	15,1	6 778
32	Loomaliha	289,3	184 301		Poola	13,4	6 021
	Sel.: Soome	263,3	184 301		—	1,0	461
34	Lambaliha	5,5	5 803	77	Õunad	—	—
	Sel.: Soome	5,5	5 803	130	Kartulijahu	—	—
38	Sea- ja loomarasv sulatatud	—	—	149	Shokolaad	8,5	29 581
42-a	Kohupiim	—	—	V. Elusloomad (arv)			
43	Või	471,6	1 447 775	185	Hobused (arv)	746	95 730
	Sel.: Saksa	326,8	1 003 156		Sel.: Lätti	254	63 500
	Inglise	144,8	444 619	186	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	254	63 500
45	Munad	55 800 tk.	5 580	189, 190	Sead, põrsad (arv)	12	1 650
III. Kala ja kalakaup		42,7	34 580	VI. Nahk, nahkkaup ja muud loomasaadused			
47—49	Värsked kalad	42,3	34 440	193	Loomanahad kuivalt soolatud	148,7	563 551
57—59	Kalakonservid	—	—		Sel.: Lätti	6,4	17 680
		—	—		Saksa	5,7	15 910
		—	—	194	Loomanahad märjalt soolatud	0,7	1 770
		—	—		Sel.: Saksa	73,4	166 464
		—	—		Lätti	59,1	135 034
		—	—		—	6,8	16 320

Tab. 3. Tähtsamate ainete sisse- ja väljavedu märtsis 1928 a. (järg).
Importation et exportation des principaux articles en mars 1928 (suite).

Järgk. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000		Järgk. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Ekr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	1000		
		kg	kr			kg	kr	
1		2	3	4		5	6	
VÄLJAVEDU								
201	Suured parknahad	39,1	177 172		Sel.: Belgia	154,6	239 676	
	Sel.: Inglise	38,5	174 834		Inglise	114,1	176 852	
213—223	Karusnahad	4,7	132 745		Soome	68,7	106 471	
227	Jõhvõd	1,2	5 710	338	Takud	98,5	106 343	
235	Sooled	16,9	33 664					
VII. Seemned ja elustaimed		56,1	20 841					
238	Linaseemned	56,0	20 741					
VIII. Puit- ja puutööstussaadused		4 730,9	709 404					
247—251	Palgid, prussid, pakud, latid	34 366 k.	34 362		XI. Tekstiiltööstussaadused	507,7	1 953 096	
252	Liiprid	—	—		350—352	Puuvillaniit ja -jäng	151,7	639 903
253—256	Laud ja plangud	67,14 st.	13 209			Sel.: Saksa	113,1	486 476
	Sel.: Belgia	39,44 st.	7 494			Läti	16,1	59 555
	Inglise	27,70 st.	5 715		354—363	Puuvillariie	228,7	1 011 400
257	Propsid	147 846 k.	96 295			Sel.: Norra	72,7	320 521
	Sel.: Inglise	80 783 k.	52 630			Läti	50,6	220 725
	Läti	46 305 "	27 763			Saksa	35,1	166 622
259	Krohvimispeerud	—	—		382	Rootsi	25,5	109 470
270	Vineer	1 107,6	299 115			Pakkimis- ja kottriae	68,6	101 880
	Sel.: Inglise	1 065,7	287 629			Sel.: Taani	55,8	85 350
	Taani	21,3	5 741			Saksa	6,8	7 375
271	Vineerist toolipõhjad	260,3	149 875		387	Purjeriie	31,7	97 295
	Sel.: Saksa	130,6	74 419			Sel.: Inglise	13,3	40 615
	Inglise	110,3	63 948			Taani	10,0	30 625
272	Tikutraat	139,1	37 547			Rootsi	3,8	11 690
275-a	Uksed	6,7	3 500		397—399	Villane riie	4,2	50 888
	Sel.: Inglise	6,7	3 500			Sel.: Hiina	2,9	33 585
275-b	Mööblid	34,2	23 830			Saksa	0,6	8 872
	Sel.: Inglise	31,3	20 700					
IX. Paber, paberkaup ja trükitöö		4 452,7	1 065 433			XII. Metallid	214,4	12 166
295	Kaltsud igasugus. (peale villaste)	27,9	7 858		456	Vanaraud	149,9	9 065
315	Pakkimis-paber	148,3	53 305			Sel.: Saksa	78,9	4 800
	Sel.: Inglise	118,2	42 480			Läti	56,1	3 600
	Venezuela	12,0	4 200		468	Vanavask	2,2	1 100
316	Rotatsioonipaber	1 544,1	424 029			Sel.: Saksa	2,2	1 100
	Sel.: N.S.V.L.	1 384,3	387 590					
	Inglise	45,0	10 405			XVII. Kivid, mullad ja nende saad.	1 888,7	71 885
322	Kirjutus- ja trükipaber	1 006,1	280 922		649	Tsement	1 638,0	63 882
	Sel.: N.S.V.L.	763,6	222 750			Sel.: Läti	246,5	7 000
	Hollandi	91,8	22 292		650-a	Kips	246,5	7 000
	Saksa	93,7	24 482			Sel.: Soome	246,5	7 000
					659	Telliskivid vaapamata	4,1	53
						Sel.: Läti	4,1	53
X. Puuvill, üna ja muud kiudained		518,1	707 034			XIX. Õlid, rasvad, vaigud ja nende saadused	1104,5	101 998
337	Lina	379,7	588 596		764	Värnits	—	—
						XXI. Keemiaain., värv., apteegikaup	134,4	84 851
					924	Kasellin	7,4	5 952
					1 026	Tuletikud	120,2	65 000
						Sel.: Ühtsriigid	85,9	50 000
						Inglise	34,3	15 000

Tab. 4. Väliskaubandus märtsis 1928 a. (tollimäliste järele). — *Commerce extérieur en mars 1928 (par les bureaux de douane).*

	Tallinna	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapa- salu	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
1000 kg { Sissevedu—Importation	26 846	2 157	133	741	—	—	—	—	5	29 832
{ Väljavedu—Exportation	14 897	1 222	87	6	—	—	—	1 638	—	17 850
Üldabikak—Total de l'importation et de l'export.	41 743	3 379	220	747	—	—	—	1 643	—	47 732
Kroonides { Sissevedu—Importation	10 462 881	540 635	51 771	156 625	—	—	—	4 798	—	11 216 710
{ Väljavedu—Exportation	7 313 774	353 409	143 190	6 368	—	—	—	63 882	—	7 865 628
Üldabikak—Total de l'importation et de l'export.	17 781 655	894 044	194 961	162 993	—	—	—	68 680	—	19 102 333

Tab. 5. Tolliasutuste tulud märtsis 1928 a. (tah. kr) — *Recettes douanières en mars 1928 (1000 kr.)*

	Märts—Mars			1./IV — 1./IV:		
	1928 a.	1927 a.	1926 a.	1927/28a.	1926/27a.	1925/26 a.
	Sisseveotoll—Droit d'importation	1 859	1 380	1 160	18 091	16 785
Väljaveotoll—Droit d'exportation	70	79	90	716	1 457	1 151
Lisatoll—Accidents	2	4	6	43	57	42
Kantselleimaks—Taxes de bureau	11	2	2	57	35	24
Trahvid—Amendes	2	3	0	29	29	28
Mitmesugused—Autres recettes	24	24	9	121	131	604
Kokku—Total	1 968	1 492	1 267	19 057	18 474	16 446
Ladumaks—Droit de magasinage	8	10	8	109	108	127
Sadamamaks—Droits de port	59	50	49	894	950	906
Kraana tarvit. m.—Droits pour l'emploi des grues	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	67	60	57	1 103	1 058	1 033

Rongide arv Nombre de trains	Ärakasutud labilase võimase % de la capacité	Reisija-üldarv (tuh.) Voyageurs-km (milliers)	Sellest III kl. (mil-liers) Dont III cl.	Istekohata arvu kasutamise % des places occupées	Tühjade kaubavagunite % kaubavagunite üldarvust % des wagons à marchandises non chargés au nombre total des wagons à marchandises	Laaditud kaubavagunite keskmine teljekoorem*) Charge moyen d'essieux pour un wagon à marchand. chargé	Kaubarongi keskmine kaal (tonnides) Poids moyen d'un train de marchandises	Kaubarongi keskmine telgede arv Nombre moyen d'essieux pour un train de marchand.
a) Lalaroopalisel teel — Voie large								
Paldiski—Keila	58	14,3	45	44	11,6	3,76	—	—
Haapsalu—Keila	175	30,2	627	594	25,7	25,67	219	38,01
Keila—Tallinna	1 080	—	2 468	2 468	45,9	35,43	244	42,14
Sellest: Keila—Nõmme	1 873	58,7	539	525	30,4	—	—	—
Nõmme—Tallinna	1 975	79,4	1 949	1 943	53,4	—	—	—
Neist: elektrirong. (Pääsk-Tal.)	1 636	—	1 846	1 846	45,2	—	—	—
Tallinna—Tapa	539	68,8	2 785	2 458	45,8	35,28	5,51	564
Tapa—Narva	338	38,9	1 913	1 794	40,1	33,33	5,31	450
Tapa—Tartu	295	54,6	2 616	2 320	45,9	15,96	4,18	429
Tartu—Valga	547	—	1 945	1 786	44,8	14,31	3,89	317
Neist: mootorv. Tartu—Elva	228	—	240	240	10,2	—	—	—
Valga—Irboska	121	19,0	927	880	44,1	30,01	4,59	487
Kokku — Total	3 246	—	13 346	12 344	42,7	27,52	4,96	470
Jaanuar — Janvier 1928 a.	3 441	—	14 032	13 096	48,3	29,07	4,48	448
Veebruar — Février 1927	2 983	—	11 577	10 867	35,2	27,2	4,41	465
1/IV — 29/II 1927/28	38 307	—	185 056	176 011	47,0	27,62	4,04	442
1/I — 29/II 1928 a.	6 687	—	27 398	25 440	43,0	28,28	4,67	459
b) Kitsaroopalisel teel — Voie étroite								
Tallinna—Pärnu	940	—	2 738	2 290	45,6	25,80	3,08	163
Sellest: Tallinna—Türi	550	—	1 362	1 129	49,1	26,94	3,06	221
Türi—Mõisaküla	350	—	896	754	42,3	27,95	2,58	106
Mõisaküla—Pärnu	331	—	475	407	43,3	18,77	4,50	212
Haruteedel	1 132	—	1 012	967	40,4	34,55	3,12	79
Sellest: Liiva—Väina	138	—	61	61	31,2	29,96	2,32	—
Lelle—Eidapere	101	—	23	23	66,4	29,84	2,64	81
Eidapere—Pappinidu	29	—	18	18	53,1	38,65	2,08	97
Türi—Tamsalu	259	—	364	354	62,3	26,73	2,60	72
Riiselja—Orajõe	104	—	78	78	48,9	22,16	3,74	181
Mõisaküla—Valga	123	—	140	126	17,0	25,72	2,32	—
Valga—Mõniste	96	—	139	139	40,7	22,37	4,42	—
Sonda—Mustvee	282	—	109	168	49,8	48,00	3,94	81
Üldse—Grand total	1 840	—	3 745	3 257	44,1	28,05	3,10	136
Jaanuar — Janvier 1928 a.	1 933	—	3 905	3 466	42,2	29,06	3,26	161
Veebruar — Février 1927	1 695	—	3 231	2 925	39,9	24,51	2,85	139
1/IV — 29/II 1927/28	22 992	—	51 137	45 782	47,6	28,93	2,68	147
1/I — 29/II 1928	3 773	—	7 713	6 723	42,8	28,98	3,13	148

	Lalaroopalisel teel — Voie large				Kitsaroopalisel teel — Voie étroite		
	Veebruar		1/IV—29/II	1/I—29/II	Veebruar		1/I—29/II
	1928	1927	1927/28	1928	1927	1928	
2. Kaubavedu — Transport des marchandises							
Saadetiste arv — Nombre des envois	39 571	31 558	501 895	79 472	20 251	19 403	43 182
kaal — poids (tuh. ton.)	140	107	1 432	293	68	49	139
tn-km (tuh.)	15 862	12 463	154 444	20 832	4 613	3 657	9 758
Sellest: erakaubad — Dont marchandises privées	—	—	—	—	—	—	—
arv — nombre	37 316	30 871	471 623	74 991	19 128	19 313	40 455
kaal — poids (tuh. ton.)	122	101	1 137	255	62	49	123
tn-km (tuh.)	13 459	11 490	115 856	24 871	4 033	3 644	8 047
Erakaupadest väikekiirus. — Marchand. privées à petite vitesse	—	—	—	—	—	—	—
arv — nombre	29 221	23 268	338 316	58 359	14 650	12 881	29 908
kaal — poids (tuh. ton.)	120	100	1 103	251	61	48	122
tn-km (tuh.)	13 299	11 336	112 318	24 453	3 977	3 585	7 927
Erakaupadest N.S.V.L. — Marchandises privées pour U.U.R.S.S.	—	—	—	—	—	—	—
arv — nombre	658	389	3 908	1 223	—	—	—
kaal — poids (tuh. ton.)	7	5	46	12	—	—	—
tn-km (tuh.)	1059	893	7 389	1 920	—	—	—
3. Pagasivedu — Transport des bagages							
Pakkide arv — nombre	22 751	18 786	293 708	44 796	9 826	7 635	19 195
kaal — poids (tuh. ton.)	0,5	0,4	8,7	0,9	0,2	0,1	0,4
tn-km (tuh.)	49	46	684	96	18	15	36
4. Reisijate vedu — Transport des voyageurs.							
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	295 620	264 429	4 485 861	609 513	90 788	79 145	184 188
Sellest { Vällisühendus — Communiqué avec l'étranger	3 447	3 390	45 045	7 177	573	239	1 373
Dont { Kohalik liikumine — Mouvement local	292 173	261 039	4 390 816	602 336	90 210	78 906	182 813
Sellest: I klassis	98	79	1 245	200	—	—	—
" II	7 546	5 080	94 141	15 255	4 964	3 197	10 219
" III	287 976	259 264	4 340 475	594 058	85 819	75 948	173 967
Reisija-km üldarv — Voyageurs-km	13 846 384	11 557 122	188 058 393	27 898 830	3 745 205	3 230 535	7 713 579
Sellest { Elektrirongid — Trains électriques	1 845 785	1 063 942	23 862 794	3 749 183	—	—	—
Dont { Mootorvagunite —	239 650	—	2 501 293	445 639	—	—	—
Reisijaid ühe tea-km peale — Voyageurs par km exploité	19 831	17 173	279 430	40 711	7 431	6 410	15 305
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	45,1	45,7	43,4	45,0	41,3	48,8	41,9
Magamiskaartide üldarv — Cartes pour wagon-lits vendues	3 503	3 242	44 778	7 186	455	540	966
Jaamaessee-piletite üldarv — Tickets d'entrées vendus	10 260	8 902	161 817	23 113	1 585	1 265	3 883
5. Veerevkoosseisu kasutamise — Exploitation du matériel roulant							
Rongide üldarv — Nombre total de trains	3 248	2 963	38 307	3 837	1 840	1 695	3 773
Rong-km üldarv — Trains-km	185 790	151 092	2 123 848	370 973	126 132	119 823	256 567
Sellest reisirongides — Dont trains de voyageurs	135 923	119 086	1 549 636	271 552	71 502	71 290	151 220
Vedur-km üldarv — Locomotives-km	168 043	169 608	1 933 233	359 531	132 239	127 197	270 037
Telg-km üldarv — Essieux-km	7 025 399	6 931 776	84 701 892	14 841 143	2 068 261	5 613 592	2 895 982
Sellest { Reisivagunite — Voitures à voyageurs	2 821 858	2 581 066	35 864 478	6 297 700	6 677 907	1 576 720	3 577 072
Dont { Kaubavagunite — Wagons à marchandises	4 204 041	4 350 710	48 837 414	8 343 443	4 528 354	4 036 872	9 288 890
Keskmine telgede arv rongis — Moyenne des essieux par train	37,81	45,87	39,38	39,46	49,20	46,34	50,14
Sellest { Reisirongides — Trains de voyageurs	27,84—8,04	29,45—7,9	30,59—8,05	32,08—8,05	—	44,21	—
Dont { Segarongides — Trains mixtes	41,20	35,29	49,86	40,75	40,90	33,78	40,02
Sellest { Kaubarongides — Trains de marchandises	67,33	71,87	67,17	65,18	61,44	60,05	65,56
Keskm. kaubar. kaal — Poids moyen d'un train de marchand.	470	465	442	459	136	139	148

*) Keskmine telje koorem kitsaroopalisel teel on arvestatud paari telje peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus aprillis 1928 a.
Mouvement du port de Tallinn en avril 1928.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Sellest—Dont																Laevadega voetud Transport de	
	Üldse Grand total				Rootsimaalt-le De-vers Suède				Saksamaalt-le De-vers Allemagne				Soomemaalt-le De-vers Finlande				Reisijaid (arv) Yoyag. (nombre)	Kaupu (tonnides) Marchan. (tonnes)
	AV	Maht Ton. net	Neist laaditult*)		AV	Maht Ton. net	Neist laaditult		AV	Maht Ton. net	Neist laaditult		AV	Maht Ton. net	Neist laaditult			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SISSE TULNUD — VALISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS																		
Eesti	18	7 312	14	6 688	9	1 741	7	1 452	2	1 919	2	1 919	2	355	—	—	31	10 024
Sell. aur.—Dont bat. à vap.	15	6 757	13	6 482	7	1 371	6	1 267	2	1 919	2	1 919	1	1 70	—	—	30	10 014
Hollandi	1	344	1	344	—	—	—	—	1	344	1	344	—	—	—	—	—	367
Inglise	4	3 367	4	3 367	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 285
Kreeka	1	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra	1	587	1	587	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	320
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	113
Rootsi	7	4 941	5	2 466	2	1 359	2	951	—	—	—	—	1	2 067	—	—	3	2 997
Saksa	29	20 853	25	17 062	—	—	—	—	21	12 230	20	11 592	3	2 358	—	—	195	20 236
Soome	8	5 322	6	4 196	1	371	1	371	1	1 030	—	—	6	3 921	5	3 825	353	1 070
Taani	2	1 677	2	1 677	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	597
Kokku—Total	72	45 123	59	37 790	13	3 471	10	2 774	25	15 523	23	13 855	12	8 701	5	3 825	585	37 009
1/I—30/IV 1928	238	104 239	198	129 235	36	15 490	30	8 853	95	65 399	85	58 009	38	27 905	20	11 614	1 788	119 744
Märts 1928	50	33 934	44	27 720	3	1 287	3	1 287	21	13 674	19	11 613	9	7 062	6	3 930	388	26 113
Aprill 1927	74	43 674	65	39 933	8	2 799	7	1 784	20	12 450	20	12 450	19	11 020	14	10 510	518	27 619
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot.	13	600	9	583	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119
II. VÄLJA LÄINUD — VÄLISÖIT — II. SORTIES — LONG COURS																		
Eesti	27	8 911	25	8 733	16	3 239	16	3 299	—	—	—	—	4	461	2	289	98	13 421
Sell. aur.—Dont bat. à vap.	17	7 071	16	6 901	10	2 677	10	2 077	—	—	—	—	2	274	2	274	95	10 516
Inglise	5	3 672	5	3 672	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 507
Kreeka	2	204	1	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Norra	1	587	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
Rumeenia	1	151	1	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Rootsi	6	4 197	4	3 458	2	951	1	427	1	409	1	408	1	215	—	—	1	2 807
Saksa	25	16 591	20	12 717	2	1 150	1	575	12	7 501	11	6 429	5	4 080	2	1 853	208	8 138
Soome	8	5 322	7	4 292	2	407	2	467	1	1 281	1	1 281	5	3 574	4	2 544	327	1 227
Taani	2	1 608	2	1 603	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	449
Tsile	1	133	1	133	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kokku—Total	79	42 184	67	35 630	22	5 987	20	4 768	14	9 190	13	8 118	15	8 330	8	4 056	640	28 672
1/I—30/VI 1928	238	156 894	196	121 438	45	14 927	41	10 950	56	39 025	52	36 180	57	44 170	33	23 000	1 779	68 043
Märts 1928	52	35 317	44	29 270	8	2 984	7	2 560	15	10 070	14	9 495	12	9 128	9	6 329	369	15 814
Aprill 1927	77	37 340	61	30 890	8	2 456	7	1 869	15	8 959	14	8 892	23	11 179	18	8 545	553	14 324
RANNASÖIT — CABOTAGE																		
Rannasöit—Petit cabot.	29	3 134	14	2 854	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	491

Tab. 8. EESTI PANGA ÄRISEIS 31. I., 29. II. ja 31. III. 1928 (1000 Ekr.).
Situation financière de la Banque d'Estonie le 31. I., 29. II et 31. III. 1928 (1000 Ekr.).

	1000 Ekr.			%			1000 Ekr.			%		
	31. III.	29. II.	31. I.	31. III.	29. II.	31. I.	31. III.	29. II.	31. I.	31. III.	29. II.	31. I.
Aktiva												
Kattevara—Actif:												
kuld rahas ja kangides—or (mon- nayé et en barre)	10 281	10 281	10 285	13,9	13,8	13,5						
välisraha—billets étrangers	29 247	29 822	30 843	40,0	40,0	40,4						
Vahetusraha—Change en circuit	764	708	695	1,0	1,0	0,9						
Sisevekslid—Effets payabl. en Est.	8 993	8 740	8 283	12,1	11,7	10,8						
a) kaubavekslid—effets commerc.	7 791	7 479	6 573	10,6	10,0	8,9						
b) põllumajandusl.—effets agricol.	944	1 106	1 589	1,3	1,5	2,1						
c) metsatööstusl.—effets forest.	168	155	96	0,2	0,2	0,1						
Laenud—Avances:												
valitsusele—au gouvernement	19 287	20 122	21 019	26,2	27,0	27,6						
teistele ¹⁾ —autres	—	—	—	—	—	—						
Kinnis- ja vallasvara—Immeubles et mobiliers	1 358	1 357	1 357	1,8	1,8	1,8						
Muud aktivad—Autres actifs	3 667	3 507	3 797	5,0	4,7	5,0						
	73 507	74 537	76 259	100	100	100						
Passiva												
Põhikapital—Capital	5 000	5 000	5 000	6,8	6,7	6,6						
Jagavarakapital—Réserve	1 963	528	528	2,7	0,7	0,7						
Taotatud kohustused—Dettes cou- rantes:												
A. Pungatähed liikvel—Billets de banque en circulation	38 828	38 529	37 106	52,8	51,7	48,65						
B. Jooksvad arved—Compt. courants:	22 279	21 864	24 441	30,3	29,3	32,1						
a) valitsuse—de gouvernement	14 090	13 101	15 236	19,2	17,6	20,0						
b) pankade—des banques	2 436	2 049	2 111	3,3	2,7	2,8						
c) teised—autres	5 753	6 715	7 094	7,8	9,0	9,3						
Muud passivad—Passifs divers	5 439	8 610	9 184	7,4	11,6	12,0						
	73 507	74 537	76 259	100	100	100						
31. III. kattevara vahekord jooksvate kohustustega	64,68.											
29. II.	66,40.											
31. I.	66,82.											

¹⁾ Avec cargaison.

²⁾ Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 15 000 000.

Tab. 10—11. Erapankade äri seis 1. jaanuaril 1928 (tuh. Ekr.)—Bilans des banques privées en 1. I. 1928 (en 1000 Ekr.).

	Scheel & Ko.	Tallinna krediidipank	Bestimata koobitus ja kassa	Tartu pank	Tallinna aktsia pank	Kommerts-pank	Tallinna pank	Estl laenu pank	Beest-Vene pank	Sakala pank	Kauba pank	Pärnu pank	Pärnu krediidipank	Viru pank	Valga pank	Tartu tööst. pank	Rosen & Ko.	Tartu maak. pank	Tartu lin. pank	Võru pank	Erapangad kokku	%	%	
1. Kassa	112	373	92	197	102	57	19	48	64	11	23	38	36	59	42	12	14	17	6	1 269	1,3	1 117	1,3	
2. Jooksvad arved teisis rahaasut.	559	192	148	128	124	89	119	46	46	—	122	39	39	13	19	28	—	26	0	1 743	2,1	935	1,1	
3. Pt. 1. ja 2. kokku	278	88	148	128	124	89	111	46	46	—	122	39	39	13	15	28	—	26	0	1 003	1,2	610	0,7	
4. Panga päraalt olevad väärtused	664	565	240	265	236	146	132	94	110	11	145	38	75	72	61	40	14	43	65	3	3 012	3,6	2 052	2,4
a) väärtpaberid	185	100	462	106	10	82	15	82	4	13	11	11	14	7	20	5	—	26	—	1 168	1,4	213	0,2	
b) c) väljamaa rahad, kallismetallid, eeldid ja maksukaks. välisvaluutas.	108	38	444	67	0	68	2	79	4	1	0	2	0	2	1	1	—	26	—	3	904	1,1	902	1,0
5. Laenu	29	62	18	39	10	13	13	3	3	—	11	7	14	5	20	4	—	—	—	110	0,4	311	0,4	
a) disk. vekslid	18 910	10 172	4905	3691	2882	2718	1399	1151	1357	1647	1270	1281	1184	584	680	527	293	882	117	55 437	66,3	55 651	65,1	
b) seeltest sisemaa vekslid	7 974	3 845	967	1292	230	779	707	451	614	977	1023	584	1480	269	491	216	6	209	287	32	21 208	25,3	20 700	24,2
c) tähtajal. laenuid	1 333	13	38	38	38	38	6	58	—	—	—	16	6	58	64	—	—	32	7	1 713	2,0	1 879	2,2	
d) kto-krt. laenuid	9 603	6 309	3890	2862	1908	1388	626	647	743	670	247	687	978	309	110	247	287	141	2	32 521	39,1	33 072	38,7	
6. Garantide deebitorid	1 680	2 907	1 558	885	982	875	83	92	42	7	29	84	143	14	41	32	8	7	1	5 508	11,4	9 128	10,3	
7. Korrespondendid	1 632	711	548	108	203	144	1156	61	137	29	228	135	19	22	41	82	—	3	0	5 294	6,4	5 828	6,3	
a) sisemaa	42	200	28	10	—	—	3	3	0	20	116	12	—	3	26	4	—	0	0	1 354	1,6	1 173	1,3	
b) väljamaa	1 115	405	128	128	203	52	288	0	137	—	0	73	7	0	1	28	—	0	0	1 354	1,6	1 173	1,3	
8. Profiteeritud vekslid	—	6	17	6	—	—	—	104	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2 581	3,1	2 717	3,2	
9. Osakondade arved	—	506	387	604	129	—	—	962	—	224	201	14	11	110	—	105	—	1	0	1 603	1,9	1 773	2,1	
10. Kinnisvara	600	1 894	743	453	129	—	13	43	13	—	—	—	—	3	13	—	—	—	—	5 446	6,5	5 364	6,3	
11. Välisvara	—	64	96	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	268	0,3	336	0,4	
12. Jooksvad tulud, makstud % ja komisj.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 581	3,1	2 717	3,2	
13. Üleminevad suumad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 603	1,9	1 773	2,1	
14. Muud aktivad	216	474	110	2	18	29	6	53	5	3	13	7	6	6	1	0	0	1	0	5 490	6,5	5 364	6,3	
15. Muud passivad	10	100	3	2	18	16	—	159	3	—	—	0	0	1	—	—	—	—	—	2 717	3,2	2 717	3,2	
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

	Aktiva - Aktif	Passif
1. Panga kapitalid	1 580	2 898
a) sisemakstud aktsia kapit. (osakapit.)	750	2 000
b) tagavarakapital	750	506
c) muu erikapital	80	392
d) muu	445	45
2. Hoiusummad	7 641	3 907
a) tähtajal. hoiusummad	1 226	2 575
b) jooksvad arved	4 772	1 377
c) kto-krt. arv. kred. saidod	436	102
d) kto-krt. arv. kred. saidod	6124	200
e) seeltest maksnõuaga sisemaa	107	147
f) võlaarv. teisl. asut.	8	286
g) seeltest sisemaa krediiditasuk	2 490	266
h) seeltest sisemaa krediiditasuk	6132	689
3. Korrespondendid	7 025	1 099
a) sisemaa	19	19
b) väljamaa	69	69
c) sisemaa	6 937	84
d) väljamaa	44	44
e) sisemaa	16	16
f) väljamaa	1 690	2 907
g) sisemaa	576	387
h) väljamaa	14	14
i) sisemaa	246	217
j) väljamaa	208	103
k) sisemaa	334	357
l) väljamaa	250	282
m) sisemaa	250	282
n) väljamaa	250	282
o) sisemaa	250	282
p) väljamaa	250	282
q) sisemaa	250	282
r) väljamaa	250	282
s) sisemaa	250	282
t) väljamaa	250	282
u) sisemaa	250	282
v) väljamaa	250	282
w) sisemaa	250	282
x) väljamaa	250	282
y) sisemaa	250	282
z) väljamaa	250	282
aa) sisemaa	250	282
ab) väljamaa	250	282
ac) sisemaa	250	282
ad) väljamaa	250	282
ae) sisemaa	250	282
af) väljamaa	250	282
ag) sisemaa	250	282
ah) väljamaa	250	282
ai) sisemaa	250	282
aj) väljamaa	250	282
ak) sisemaa	250	282
al) väljamaa	250	282
am) sisemaa	250	282
an) väljamaa	250	282
ao) sisemaa	250	282
ap) väljamaa	250	282
aq) sisemaa	250	282
ar) väljamaa	250	282
as) sisemaa	250	282
at) väljamaa	250	282
au) sisemaa	250	282
av) väljamaa	250	282
aw) sisemaa	250	282
ax) väljamaa	250	282
ay) sisemaa	250	282
az) väljamaa	250	282
ba) sisemaa	250	282
bb) väljamaa	250	282
bc) sisemaa	250	282
bd) väljamaa	250	282
be) sisemaa	250	282
bf) väljamaa	250	282
bg) sisemaa	250	282
bh) väljamaa	250	282
bi) sisemaa	250	282
bj) väljamaa	250	282
bk) sisemaa	250	282
bl) väljamaa	250	282
bm) sisemaa	250	282
bn) väljamaa	250	282
bo) sisemaa	250	282
bp) väljamaa	250	282
bq) sisemaa	250	282
br) väljamaa	250	282
bs) sisemaa	250	282
bt) väljamaa	250	282
bu) sisemaa	250	282
bv) väljamaa	250	282
bw) sisemaa	250	282
bx) väljamaa	250	282
by) sisemaa	250	282
bz) väljamaa	250	282
ca) sisemaa	250	282
cb) väljamaa	250	282
cc) sisemaa	250	282
cd) väljamaa	250	282
ce) sisemaa	250	282
cf) väljamaa	250	282
cg) sisemaa	250	282
ch) väljamaa	250	282
ci) sisemaa	250	282
cj) väljamaa	250	282
ck) sisemaa	250	282
cl) väljamaa	250	282
cm) sisemaa	250	282
cn) väljamaa	250	282
co) sisemaa	250	282
cp) väljamaa	250	282
cq) sisemaa	250	282
cr) väljamaa	250	282
cs) sisemaa	250	282
ct) väljamaa	250	282
cu) sisemaa	250	282
cv) väljamaa	250	282
cw) sisemaa	250	282
cx) väljamaa	250	282
cy) sisemaa	250	282
cz) väljamaa	250	282
ca) sisemaa	250	282
cb) väljamaa	250	282
cc) sisemaa	250	282
cd) väljamaa	250	282
ce) sisemaa	250	282
cf) väljamaa	250	282
cg) sisemaa	250	282
ch) väljamaa	250	282
ci) sisemaa	250	282
cj) väljamaa	250	282
ck) sisemaa	250	282
cl) väljamaa	250	282
cm) sisemaa	250	282
cn) väljamaa	250	282
co) sisemaa	250	282
cp) väljamaa	250	282
cq) sisemaa	250	282
cr) väljamaa	250	282
cs) sisemaa	250	282
ct) väljamaa	250	282
cu) sisemaa	250	282
cv) väljamaa	250	282
cw) sisemaa	250	282
cx) väljamaa	250	282
cy) sisemaa	250	282
cz) väljamaa	250	282
ca) sisemaa	250	282
cb) väljamaa	250	282
cc) sisemaa	250	282
cd) väljamaa	250	282
ce) sisemaa	250	282
cf) väljamaa	250	282
cg) sisemaa	250	282
ch) väljamaa	250	282
ci) sisemaa	250	282
cj) väljamaa	250	282
ck) sisemaa	250	282
cl) väljamaa	250	282
cm) sisemaa	250	282
cn) väljamaa	250	282
co) sisemaa	250	282
cp) väljamaa	250	282
cq) sisemaa	250	282
cr) väljamaa	250	282
cs) sisemaa	250	282
ct) väljamaa	250	282
cu) sisemaa	250	282
cv) väljamaa	250	282
cw) sisemaa	250	282
cx) väljamaa	250	282
cy) sisemaa	250	282
cz) väljamaa	250	282
ca) sisemaa	250	282
cb) väljamaa	250	282
cc) sisemaa	250	282
cd) väljamaa	250	282
ce) sisemaa	250	282
cf) väljamaa	250	282
cg) sisemaa	250	282
ch) väljamaa	250	282
ci) sisemaa	250	282
cj) väljamaa	250	282
ck) sisemaa	250	282
cl) väljamaa	250	282

Tab. 10—11. Tähts. ühispankade äri seis 1. jaan. 1928 (tuh. Ekr)—Bilans d. princip. bang. coopér. au 1. I. 1928 (en 1000 Ekr).

	1. XII. 1927	%	Ühispank.	%
1. <i>Caisse</i>	174	1.8	1381	8.5
2. <i>Comptes courants</i>	135	6.9	1046	6.6
a) <i>Donc de la Banque d'Estonie</i>	14	1.477	104	0.7
3. <i>Total p. 1 et 2</i>	309	8.7	1187	7.3
4. <i>Effets en portefeuille</i>	220	0.3	1719	10.6
a) <i>Effets</i>	6	0.0	57	0.4
b) <i>Donc effets cotés à la Bourse</i>	1	0.0	39	0.2
c) <i>Mécaux prêteurs et arrets en valeurs étrangères</i>	1	0.0	0	0.0
5. <i>Prêts</i>	2166	0.1	15339	92.5
a) <i>Escomptes</i>	547	25.3	7493	48.9
b) <i>Donc du pays</i>	967	21.1	4563	28.1
c) <i>Autres terminables</i>	652	30.0	3089	19.4
d) <i>Autres prêts</i>	274	12.6	861	5.3
6. <i>Débiteurs de garanties</i>	461	2.0	561	3.5
7. <i>Correspondants</i>	321	1.4	166	1.0
a) <i>en Estonie</i>	113	0.5	30	0.2
b) <i>à l'étranger</i>	208	0.9	136	0.8
8. <i>Effets protestés</i>	27	0.0	45	0.3
9. <i>Succursales</i>	129	0.6	544	3.4
10. <i>Innouveables</i>	17	0.1	106	0.7
11. <i>Mobilières</i>	1	0.0	7	0.0
12, 13. <i>Frais courants, intérêts et commis. payés</i>	115	0.5	143	0.9
14. <i>Actifs transitoires</i>	401	1.8	1780	11.1
15. <i>Actifs divers</i>	269	1.2	1421	8.7
a) <i>Responsabilité des membres</i>	0	0.0	55	0.3
b) <i>Responsabilité des autres</i>	269	1.2	1366	8.4
Total	2048	100.0	14212	100.0

	1. XII. 1927	%	Ühispank.	%
1. <i>Capital et réserves</i>	174	1.8	1381	8.5
a) <i>Capital versé</i>	135	6.9	1046	6.6
b) <i>Réserves</i>	14	1.477	104	0.7
c) <i>Réserves spéciales</i>	25	1.2	171	1.2
2. <i>Dépôts</i>	2811	13.5	1839	13.0
a) <i>Dépôts terminables</i>	220	1.0	1400	9.9
b) <i>Comptes courants</i>	859	4.0	583	4.1
c) <i>Autres dépôts</i>	56	0.3	199	1.4
3. <i>Récomptes</i>	85	0.4	304	2.1
a) <i>Donc payables à l'intérieur du pays</i>	1085	5.3	1786	12.6
b) <i>à l'étranger</i>	17	0.1	118	0.8
4. <i>Créditeurs</i>	1085	5.3	1786	12.6
a) <i>Donc établissements du pays</i>	1420	6.9	2090	14.8
b) <i>à l'étranger</i>	62	0.3	696	4.9
5. <i>Total p. 3 et 4</i>	288	1.4	1780	12.5
6. <i>Correspondants</i>	34	0.2	142	1.0
a) <i>en Estonie</i>	186	0.9	719	5.0
b) <i>à l'étranger</i>	0	0.0	0	0.0
7. <i>Acceptations</i>	36	0.2	19	0.1
8. <i>% restant à payer</i>	6	0.0	0	0.0
9. <i>Dividendes restant à payer</i>	274	1.3	902	6.4
10. <i>Créditeurs de garanties</i>	28	0.1	57	0.4
11. <i>Succursales</i>	12	0.1	62	0.4
12, 13. <i>Intérêts et commissions reçus</i>	20	0.1	121	0.8
14. <i>Bénéfices net.</i>	92	0.4	327	2.3
15. <i>Transitoires</i>	480	2.3	660	4.6
16. <i>Frais divers</i>	90	0.4	159	1.1
a) <i>Capital d'amortissements</i>	269	1.3	209	1.5
b) <i>Responsabilité supplémentaire d. memb.</i>	3496	17.1	1908	13.4
Total	3784	100.0	24720	100.0

Tab. 12. RIIGI SISSETULEKUD VEEBURIAS (Ekr).
RECETTES DE L'ÉTAT en FÉVRIER (Ekr).
Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gr. de l'or pur (100 mks antér.).

	1928	1927
Korralised tulud—Recettes ordinaires:	6 257 457	5 828 030
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	510 299	586 160
1. Tulumaks—Impôt sur le revenu	185 989	249 410
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	165 442	188 890
3. Maa- ja hoonetumaksud — Contributions foncières	24 294	17 570
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	22 874	47 710
5. Kinnitusemaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	76 016	57 810
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	35 744	24 770
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS:	327 296	326 340
7. Tempelmaks ja muud lõivud — Timbres	300 746	290 560
8. Patendid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	7 913	6 590
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements	18 637	29 190
III. KAUSDED MAKSUD — IMPÔTS INDIRECTES:	1 573 280	1 479 080
10. Tollid — Douanes	1 223 053	1 068 530
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	350 207	410 550
IV. RIIGIMONOPOLID — MONOPOLES DE L'ÉTAT:	1 085 715	1 067 600
12. Pihritusmonopol — Monopole d'alcool	1 085 715	1 067 600
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	2 719 349	2 378 470
13. Riigi kapitalid—Fonds de l'Etat	247 798	2 020
14. Maa, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'Etat	817 982	944 810
15. Raudteed — Chemins de fer	1 198 596	892 620
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	64 020	70 520
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	378 784	395 100
18. Mitmesugused riigi ettevõtted—Entreprises diverses de l'Etat	3 173	24 740
19. Mitmesugused riigi varandused—Propriétés diverses de l'Etat	13 996	48 600
VI. SEGATULUD—RECETTES DIVERSES:	81 903	—
Kokku—Total	6 297 822	5 837 650
Eelmisel kuulil p. 20 all saadud tuludest tagasi makstud—Reversen. au compte des recettes désign. sous p. 20.	—	790
Tagasi maksetud eelmiste aastate maksu—Reversements des années précédentes	40 865	8 830
Erakorralised tulud—Recettes extraordinaires	—	—
Tagasi makstud eelmisel kuulil saadud erakorral. tulusummiest—Reversements au compte des recettes extraordinaires des mois précédents	54 551	—
Üldse sissetulekuid—Total des recettes	6 202 906	5 828 030

Tab. 14. VABARIIGI PHIREDEST ÜLESÕITNUTE ARV APRILLIS 1928 a.
NOMBRE DES PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN AVRIL 1928.

	Sisse sõitnud Entrées			Välja sõitnud Sorties		
	M.	N.	K.	M.	N.	K.
Välispassidega Passeports pour l'étranger	Riikkonsuse järele D'après la nationalité					
Eesti — Estonie	359	214	567	610	299	900
Ameerika — États-Unis	14	8	22	14	9	23
Austria — Autriche	8	—	8	10	—	10
Belgia — Belgique	4	—	4	4	—	4
Helveetsia — Suisse	12	2	14	10	2	12
Hollandi — Pays-Bas	13	7	14	13	1	14
Inglise — Angleterre	99	14	53	42	15	57
Itaalia — Italie	6	4	10	5	4	9
Leedu — Lithuanie	28	8	36	34	11	45
Läti — Lettonie	199	97	296	218	117	335
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	143	36	179	150	48	198
Poola — Pologne	37	15	52	40	19	53
Prantsuse — France	29	6	35	29	8	35
Rootsi — Suède	53	16	69	57	15	72
Saksa — Allemagne	162	86	198	147	46	198
Soome — Finlande	182	130	312	189	131	320
Taani — Danemark	19	4	23	16	5	21
Tshehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	12	2	14	7	5	12
Ungari — Hongrie	6	3	9	6	4	10
Muud riigid — Autres états	19	7	26	19	4	23
Riikkonsuseta—N'ayant anc. sujét.	28	15	43	30	18	48
Sisepassidega—Passeports ordinair.						
Eesti — Estoniens	—	—	10 935	—	—	10 795
Läti — Lettons	—	—	6 005	—	—	5 909

	Välispassidega Passeports pour l'étranger		Pihripunktide järele—D'après les cordons de la frontière.			
	Tallinn	Valga	7071	550	232	782
Tallinn	464	243	820	722	296	1018
Valga	599	221	273	187	157	344
Narva	179	94	49	34	20	54
Mõisaküla	95	14	—	—	—	—
Koikküla	2	1	3	—	—	1
Mõiste	—	—	—	1	—	1
Haapsalu	—	—	—	45	1	46
Paldiski	—	—	—	19	1	20
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière	87	45	132	92	46	138
Kokku — Total	1366	618	1 984	1650	753	2 403
Neist — Dont						
Transiit — Transit	86	24	110	80	46	126
Diplom. passiga — Pass. dipl.	47	13	50	69	12	81
Sisepassidega—Passeports ordinair.						
Valga	—	—	1 222	—	—	1 208
Mõisaküla	—	—	398	—	—	425
Koikküla	—	—	202	—	—	380
Mõiste	—	—	79	—	—	88
Piirivalvepunktid	—	—	15 030	—	—	14 053
Kokku — Total	—	—	16 940	—	—	16 704
Üldse — Gr. total	—	—	18 924	—	—	19 107
1/1—30/IV 1928	—	—	61 409	—	—	62 123
Märts 1928	—	—	15 889	—	—	15 929
Aprill 1927	—	—	15 363	—	—	15 966

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRELE
1925—1928 a.
CÔÛT DES DENRÉES ALIMENTAIRES À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925—1928.

	1000 kalori maksumus (sentideid)—Coût par 1000 calories (en cents)			
	Keskmiselt Moyenne		1928	
	1925	1926	1927	IV
1-2. Sealiba—Viande de porc	54	54	44	45
3. Seapekk—Lard	22	21	16	17
4-5. Loomaliha—Viande de boeuf	50	66	53	58
6-7. Vasikaliba— " de veau	50	55	48	39
8-9. Lambaliha— " de mouton	34	37	35	39
10. Searasv sulamat—Graisse de porc	22	21	16	17
11. sulat—Saindour	22	19	18	20
12. Loomarasv sulatam—Graisse de boeuf non fondue	14	14	12	11
14. Teevorst—Suicisson	77	83	80	80
15. Sink—Jambon	43	43	38	40
16. Räämed, värsked—Petits harengs balliques, frais	57	59	53	49
17. Kiltud, värsked—Esports frais	52	72	48	—
18. Haugid —Brockts	142	118	118	114
19. Ahvenad —Perches fraîches	102	104	96	107
20. Thursad —Morue	89	68	53	76
21. Räämed, soolat.—Pet. harengs ball. salés	48	50	52	56
22. Kiltud —Esports salés	55	45	30	28
23. Heeringad —Harengs	36	37	37	37
29. Rukktjahu—Farine de seigle	7	5	6	7
Rukkipüü— " blutée	10	8	9	9
30. Sepikujahu— " de froment	12	11	11	11
Nisupüü— " blutée	16	17	16	16
32. Odrajahu — " d'orge	9	9	9	9
34. Odratangud—Gruau d'orge	11	11	10	11
35. Kriubid—Orge perlé	12	12	12	12
36. Rukkileib—Pain de seigle	9	8	9	9
37. Peenleib — " demi-blanc de seigle	15	14	14	14
38. Sepik — " de froment	10	16	15	15
39. Naelasai — " blanc	18	17	18	18
40. Rõõskpiim—Lait frais	22	22	21	22
42. Hapukoore—Crème aigre	33	32	31	32
43. Kohupiim—Caillebotte	37	38	41	46
44. Või, meierel—Beurre de table	38	35	35	40
45. köõgi — " de cuisine	32	31	31	35
Taimevõi — " végétal	18	17	17	17
Juust šveitsi—Fromage suisse	54	54	54	54
46. Kanamunad—Oeufs de poule	112	107	99	120
47. Kartulid—Pommes de terre	10	8	8	12
48. Porgandid—Carottes	37	47	83	34
49. Peedid—Betteraves	41	52	58	36
50. Kaalikad—Navets	43	62	69	45
51. Herved—Pois séchés	13	13	13	15
62. Oad —Fèves	12	14	11	11
53. Kapsad, hapud—Choucroute	124	276	249	174
" värsked—Choux frais	78	172	132	98
55. Sibulad—Oignons	215	166	145	137
56. Riis—Riz	14	14	14	14
57. Manna—Manne	18	18	17	17
58. Makaronid—Macarons	25	24	21	20
59. Kartulijahu—Fécule de pommes de terre	15	13	12	15
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre	12	11	12	11
61. Meel—Miel	65	75	63	64

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaperite hinnad Tallinna börsil aprillis 1928 a.
Cours du change à Tallinn (Reval) en avril 1928.

Börsi koosolekute päevad	New-York		London		Berlin		Helsinki		Paris		Bruxelles		Zürich		Milano		Stockholm		Kjöbenhavn		
	100 \$ (dollar)		100 £ (Ingl. ml.)		100 Saksa mk.-Mark allemand		100 Soome mk. Mark fin.		100 Prants. fr. Franc fr		100 Belg. Belga		100 Heiv. fr. Franc suisse		100 Itaalia liira La lire		100 Rootsi kr. Cour. suédoise		100 Taani kr. Cour. da-naise		
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.
2 . . .	372	373	1816	1821	88,95	89,55	9,36	9,40	14,65	14,90	51,90	52,40	71,65	72,25	19,65	20,05	99,85	100,45	99,70	100,30	
4 . . .	"	"	"	"	89,00	89,60	9,37	9,41	"	"	51,95	52,45	71,70	72,30	19,75	20,15	99,90	100,50	99,75	100,35	
11 . . .	"	"	"	"	88,95	89,55	"	"	"	"	"	"	71,65	72,25	19,65	20,05	99,95	100,55	99,80	100,40	
13 . . .	"	"	"	"	89,00	89,60	"	"	"	"	"	"	71,70	72,30	19,60	20,00	"	"	99,85	100,45	
16 . . .	"	"	1817	1822	"	"	"	"	"	"	52,00	52,50	"	"	19,65	20,05	99,90	100,50	"	"	
18 . . .	"	"	"	"	89,95	89,55	9,36	9,40	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
20 . . .	"	"	1816	1821	"	"	"	"	"	"	51,95	52,45	"	"	19,60	20,00	99,85	100,45	99,75	100,35	
23 . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
25 . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	71,65	72,25	"	"	99,80	100,40	99,85	100,25	
27 . . .	"	"	"	"	89,00	89,60	"	"	"	"	52,00	52,50	71,70	72,30	"	"	"	"	99,75	100,35	
30 . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	99,70	100,30
Keskmine																					
Aprill 1928	372	373	1816	1821	88,97	89,57	9,36	9,40	14,65	14,90	51,99	52,46	71,69	72,29	19,63	20,03	99,87	100,47	99,76	100,36	
Märts 1928	372	373	1815	1820	88,91	89,52	9,36	9,40	14,65	14,90	51,88	52,36	71,61	72,21	19,65	20,05	99,83	100,41	99,85	100,25	
1/1-30/IV-28	372,15	373,15	1815	1820	88,84	89,44	9,36	9,40	14,65	14,90	51,88	52,38	71,66	72,26	19,67	20,07	99,91	100,51	99,70	100,30	
Aprill 1927	372	373	1807	1822	88,40	89,40	9,37	9,47	14,45	15,20	51,50	53,00	71,75	72,75	18,51	19,26	99,93	100,76	99,50	100,50	

Jours de place	Oslo		Praha		Amsterdam		Riga		Moskva		Wien		Budapest		Warszawa		Kaunas		Danzig		E.V.võidulaen		
	100 Norra kr. Cour. norvégienne		100 C.-slov. kr.—Cour. tch.-slov.		100 Hol. kuldeni Florin		100 Latti Lat		100 CERV. r.) Tehervon. rouble		100 Aus. s. Shilling autrichien		100 Ungari pengari Phongros		100 slotti Zloty		100 l. Lit		100 kuldeni		Empr.-de l'Etat		
	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.	M.	O.
2 . . .	99,85	100,15	11,05	11,25	149,89	150,00	71,90	72,40	192,23	193,75	52,35	52,95	64,95	65,65	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,45	1,50	
4 . . .	99,40	100,20	"	"	149,99	150,70	71,95	72,45	"	"	"	"	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"	
11 . . .	"	"	"	"	"	"	71,90	72,40	"	"	"	"	65,10	65,90	"	"	"	"	"	"	"	"	
13 . . .	99,45	100,25	"	"	150,00	150,80	71,95	72,45	"	"	"	"	65,20	65,90	"	"	"	"	"	"	"	"	
16 . . .	99,50	100,30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"	
18 . . .	99,55	100,35	"	"	150,10	150,90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
20 . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	52,30	52,90	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
23 . . .	99,50	100,30	"	"	149,95	150,75	"	"	"	"	"	"	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"	
25 . . .	"	"	"	"	149,90	150,70	71,90	72,40	"	"	52,35	52,95	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"	
27 . . .	99,55	100,35	"	"	149,95	150,75	"	"	190,50	192,00	52,30	52,90	64,95	65,65	"	"	"	"	"	"	"	"	
30 . . .	"	"	"	"	150,00	150,80	"	"	191,50	193,00	52,35	52,95	65,00	65,70	"	"	"	"	"	"	"	"	
Moyenne																							
Aprill 1928	99,48	100,28	11,05	11,25	149,96	150,76	71,93	72,43	192,02	193,52	52,34	52,94	65,01	65,71	41,50	42,70	36,70	37,30	72,65	73,25	1,45	1,50	
Mars 19 8	93,17	99,97	11,03	11,23	149,71	150,51	71,88	72,38	192,15	193,65	52,38	52,98	65,03	65,73	41,50	42,70	36,70	37,30	72,60	73,20	1,45	1,50	
1/1-30/IV-28	99,18	99,93	11,04	11,24	149,83	150,63	71,86	72,36	192,11	193,61	52,41	53,01	65,10	65,80	41,50	42,70	36,71	37,31	72,62	73,22	1,45	1,50	
Aprill 1927	93,54	98,04	11,00	11,23	149,11	150,60	71,50	72,50	189,50	193,50	52,50	54,00	65,25	66,75	38,00	48,00	"	"	"	"	1,14	1,27	

Peale selle noteeriti: Eesti hüpoteekpanga pan'lehed, 8%, nominaal väärtus kr. 1.— 2, 4, 11, 13, 16, 18 ja 20 aprillil — o. 0,82, m.—0,84; 23, 25 27 ja 30 aprillil o.—0,82. Ekr = couronne d'Estonie, égale 100,243 gramme de l'or pur (100 marcs antérieurs). 1) tshekk.

Tab. 15. Elanikkude arv linnades aprillis 1928 a.
Mouvement de la population dans les villes en avril 1928

	Sisse registreeritud						Välja registreeritud						Registreeritud elanikkude arv 1/V 1928 a.								
	Enregistrés						Rayés des listes														
	Registreeritud elanikkude arv 1/IV 1928 a.			Sündnuid		Sisse-sõitnuid		Teise korteri-sissekolijaid		Surnuid		Välja-sõitnuid		Teadmata kuhu		Korteriist väljakolijaid		Nombre de la population au 1/V 1928			
	Nombr de la population au 1/IV 1928			Nais-saunces		Arrivées		Changement du logement		Décès		Départs		Inconnu		Change-ment de logement					
Kokku	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	Kokku	M.	N.		
Tallinn	129 859	59 444	71 412	38	29	1 749	1 132	1 054	1 379	64	59	1743	1 272	346	384	760	1 033	129 576	58 372	71 204	
Haapsalu	4 447	1 829	2 618	1	1	64	59	14	22	6	2	92	94	—	—	14	22	4 378	1 796	2 582	
Kuressaare	3 427	1 465	1 962	1	—	46	35	26	36	2	5	77	58	—	—	26	36	3 367	1 433	1 934	
Narva	26 844	11 547	15 297	6	5	205	181	239	357	11	15	248	232	33	31	225	302	26 740	11 480	15 260	
Nõmme	12 129	5 504	6 625	2	2	193	217	49	41	6	7	102	132	18	22	40	34	12 272	5 582	6 690	
Paide	3 400	1 506	1 894	2	1	101	58	22	34	3	1	102	58	—	—	22	34	3 453	1 504	1 949	
Pärnu	1 146	592	554	1	—	20	14	—	1	1	—	10	9	—	—	—	1	1 161	572	589	
Petseri	3 615	1 756	1 862	4	4	29	22	—	—	5	1	93	23	—	—	—	—	3 615	1 751	1 864	
Pärnu	21 538	9 843	11 715	9	12	291	281	440	496	11	14	271	285	19	18	440	496	21 538	9 843	11 691	
Põitamaa	2 972	1 321	1 651	2	—	35	36	15	14	2	1	23	25	1	15	14	2 993	1 332	1 661		
Rakvere	12 571	5 213	7 358	2	1	84	74	71	91	8	12	91	105	3	1	44	62	12 565	5 224	7 344	
Tapa	3 347	1 598	1 749	1	—	29	26	18	18	—	2	44	34	4	2	11	7	3 330	1 582	1 748	
Tartu	62 657	26 657	36 000	12	16	693	599	464	591	32	29	608	565	156	176	433	589	62 444	26 597	35 847	
Tõrva	2 719	1 181	1 538	2	1	13	32	42	50	—	2	22	44	—	—	68	96	2 627	1 148	1 479	
Türi	3 030	1 892	1 628	4	2	31	30	13	11	—	—	38	37	—	—	13	11	3 012	1 889	1 623	
Valga	14 694	6 563	8 131	2	6	119	109	114	132	4	5	115	152	4	5	121	141	14 629	6 554	8 075	
Viljandi	13 871	6 305	7 566	1	3	132	145	92	152	10	11	130	188	—	—	92	152	13 813	6 298	7 515	
Võru	5 964	2 795	3 169	2	2	36	55	34	37	3	1	44	48	4	12	39	42	5 989	2 777	3 162	
Kokku — Total	329 300	145 481	182 819	92	85	3 870	3 100	2 702	3 462	168	167	3793	3 359	588	651	2 363	3 072	327 450	145 233	182 217	
				177		6 970		6 164		395		7 152		1 239		5 435					
Kesk. 1/1-30/IV-28	327 467	145 039	182 428	107	93	3 946	3 348	3 020	3 841	183	180	3434	2 920	566	628	2 635	3 385	327 891	145 201	182 597	
Märts 1928 a.	327 873	145 025	182 848	104	90	3 734	3 142	3 033	3 927	187	183	3009	2 816	574	663	2 651	3 526	328 300	145 481	182 819	
Aprill 1927 a.	315 841	140 453	175 988	64	71	3 977	3 155	3 037	3 863	176	187	4358	3 287	500	545	2 486	3 251	315 218	140 011	175 207	

Tab. 16. Liikvel olev raha (kuu 1-ks)¹⁾
Billets en circulation (au 1-er du mois).

	1000 Ekr ²⁾			
	Eesti pangad tähed-Billets de la Banque d'Est.	Riigikassa tähed Billets du Trésor	Kokku liikvel raha—Circula- tion totale	Peale selle va. betusraha—Oudre cela change en circulation
Keskmine kuus 1925	17974	16251	34225	1215
Moyenne 1926	18883	15389	34272	1330
mensuelle 1927	20034	15441	35475	1370
1927 a. Juuli	19085	14868	33953	1361
August	19344	15391	34735	1369
Sept.	19664	15824	35488	1401
Okt.	20478	16768	37244	1370
Nov.	22483	17269	39752	1395
Dets.	22826	16461	39287	1390
1928 a. Jaan.	23623	15400	39023	1413
Veebr.	37108	—	—	3652
Märts	38529	—	—	3673
Apr.	38828	—	—	3648

Tab. 17. Rahakate — Couverture

	Rahakate			
	Kokku ja välisvalut. Couverture en et devis étrangers	Kokku raha Circulation fiduciaire	Rahakate Couverture %	Rahakate Couverture %
Keskmine kuus 1925	11 626	34 225	34,0	34,0
Moyenne 1926	12 314	34 272	35,9	35,9
mensuelle 1927	15 497	35 475	43,5	43,5
1927 a. Juuli	13 652	33 903	40,3	40,3
August	14 368	34 735	41,4	41,4
Sept.	14 888	35 488	41,9	41,9
Okt.	18 035	37 244	43,0	43,0
Nov.	18 737	39 752	47,1	47,1
Dets.	20 944	39 290	52,9	52,9
1928 a. Jaan.	21 923	39 023	56,2	56,2
Veebr.	24 794	37 100	66,8	66,8
Märts ³⁾	25 583	38 529	66,4	66,4
Apr. ⁴⁾	25 117	38 829	64,7	64,7

Tab. 18. Pankade vaheline arvekoda — Movv.
de la chambre de compensation.

	Summa	
	Arv Nombre de chèques	Montant 1000 Ekr. ²⁾
Keskmine kuus 1925	4 447	8 553
Moyenne 1926	5 032	8 932
mensuelle 1927	5 941	9 603
1927 a. Juuli	5 817	10 003
August	6 105	10 848
Sept.	6 410	11 074
Okt.	6 752	10 484
Nov.	7 111	12 375
Dets.	7 096	12 095
1928 a. Jaan.	5 990	11 775
Veebr.	5 603	11 711
Märts	7 455	15 852
Apr.	6 285	15 457

Tab. 19. Protestitud veksid — Effets protestés.

	Summa	
	Arv Nombre de chèques	Montant 1000 Ekr. ²⁾
Keskmine kuus 1925	2 457	949
Moyenne 1926	3 400	855
mensuelle 1927	3 930	862
1927 a. Juuli	3 800	718
August	3 739	713
Sept.	3 648	725
Okt.	3 855	839
Nov.	4 076	895
Dets.	4 075	836
1928 a. Jaan.	3 584	807
Veebr.	3 005	750
Märts	3 580	1 128

Tab. 20. Kapitali emissioonid — Émissions des capitaux. (1000 Ekr.²⁾

	Aktiaseltsed ja osatühisused ²⁾ — Nombre des sociétés par actions et anonymes							
	Asutatud Sociétés fondées		Kapitali suu- rondat—Aug- mentation de capitaux		Likvideeritud Liquidations		Kapitali vä- hendat.—Di- minut. de fonds	
	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant	Arv Nom- bre	Summa Montant
Keskmine kuus 1925
Moyenne 1926
mensuelle 1927	2,3	152	0,7	179	0,7	55	0,1	3
1927 a. Nov.	2,3	141	1	40	0	41	—	—
Dets.	6	515	2	60	—	—	—	—
1928 a. Jaan.	3	170	2	100	1	—	—	—
Veebr.	3	165	—	—	—	—	—	—
Märts	1	25	1	30	2	60	—	—
Apr.	3	160	1	30	—	—	—	—

Tab. 21. Tööstustoodang — Production de quelques industries.

	Virret (tuh. ltr.)	Pärmi (kg)	Pabe- rosse (tuh. tk.)	Tu- bakat (tuh. tk.)	Tuletikke (tuh. toost) Alumet- Tubes d' boîtes	Hälssse (tuh. tk.) Tubes d' cigarettes (mille)	Liköö- re (ltr.) Liqu- eurs (litres)	Veini (ltr.) Vin (litres)	Põlevikvi (tuh. kg.) Schiste combusti- ble (mille- liers de kg)
	Keskmine kuus 1925	210	5 992	9 484	17 231	3 215	27 521	10 881	2 152
Moyenne 1926	725	10 260	26 708	31 652	5 213	44 752	13 190	6 473	11 577
mensuelle 1927	1 090	13 437	55 435	37 020	6 141	38 785	13 519	6 210	17 051
1927 a. Juuli	1 202	14 593	55 059	35 032	10 244	35 207	10 959	8 370	19 003
August	1 229	13 617	81 141	24 999	17 253	38 578	12 932	22 935	19 888
Sept.	894	13 956	69 119	24 233	13 959	38 356	15 573	11 732	27 814
Okt.	899	14 518	85 460	20 884	14 064	35 666	16 282	10 620	20 881
Nov.	930	14 181	82 867	18 388	14 898	32 598	18 461	9 450	16 107
Dets.	824	23 329	75 832	18 033	12 431	26 668	23 270	19 858	16 167
1928 a. Jaan.	676	18 696	88 845	19 735	11 452	29 079	16 724	11 724	20 606
Veebr.	798	14 771	66 034	19 152	10 307	32 353	20 945	34 669	19 658

Tab. 22. Loemataudid — Epizooties.
(Haigete loomade arv—Nombre des animaux malades)

	Põrnataud Anthrax	Talitaud Maitens	Marutaud Lyssa	Kärnataud Scarbes	Sigade puna- taud Erysipelas suks	Laktineftisikus Tuberculosis	Veiste punah. Piroplasmosis bovum	Veiste pah.peat. Coryza gang. bovum	Hobuste veepõ. hoitus	Mõlg Morbus macul.	Adaritis equ- orum	Hobuste musli- kusehaigus Haemoglobin- aemia per.
	Keskmine kuus 1925	9,3	3,7	6,8	114,5	12,8	...	31,2	8,3	0,4	1,4	1,4
Moyenne 1926	10,6	4,0	5,8	76,8	21,3	...	39,3	12,8	0,7	5,9	3	15,0
mensuelle 1927	9,1	0,7	8,2	24,6	32,6	...	39,1	12,4	2,4	2,4	2,4	21,2
1927 a. Juuli	6,7	1,3	4,1	24,9	42,8	66,0	49,9	8,0	1,7	10,6	63,7	31,4
August	6,0	0,3	15,0	17,6	35,7	20,8	61,2	12,7	2,4	21,7	31,4	39,8
Sept.	5,4	0,6	12,0	20,4	48,4	32,3	55,5	14,5	8,3	174,8	39,8	17,2
Okt.	10,8	0,7	10,5	12,9	92,1	36,3	60,3	12,9	2,3	28,6	3	7
Nov.	5	—	8	4	53	72	—	8	—	3	—	4
Dets.	4	1	0	40	40	24	2	10	—	2	—	16
1928 a. Jaan.	4	—	0	20	17	91	—	8	—	—	—	16
Veebr.	9	1	8	9	14	15	—	1	—	1	—	16
Märts	8	—	14	12	30	61	—	12	—	1	34	22

Tab. 23. Tapamajade tegevus — Fonctionnement des abattoirs.

	Veised Gros bétail		Vasikad Veaux		Lambad Moutons		Kokku sigu Total des porcs	
	a ¹⁾	b ²⁾	a	b	a	b	a	b
	Keskmine kuus 1925	2 900	2 689	2 460	2 808	1 574	3 216	879
Moyenne 1926	4 370	2 781	2 599	3 442	1 824	2 834	1 902	5 356
mensuelle 1927	4 581	1 719	3 301	3 171	2 360	2 856	1 239	4 647
1927 a. Juuli	3 919	1 488	3 365	3 452	2 179	2 144	1 331	5 035
August	3 513	1 250	3 417	3 462	3 009	2 302	2 898	4 700
Sept.	3 188	1 187	3 609	3 912	3 758	2 222	4 975	4 945
Okt.	4 165	1 352	3 998	3 910	3 757	2 115	5 352	5 455
Nov.	6 752	1 532	1 933	1 676	6 851	4 813	3 432	8 143
Dets.	6 021	1 690	2 819	3 381	3 061	2 194	9 974	11 741
1928 a. Jaan.	5 605	1 520	3 899	4 190	730	714	6 417	6 186
Veebr.	5 701	1 522	4 315	5 877	515	531	6 838	5 365
Märts	5 837	1 968	8 357	4 063	607	545	6 508	6 893

¹⁾ 1. jaan. 1928 a. lõpetati riigikassatähedega vahetusviiside emissioon. Liikvele lastud viiesaja ja tuhandemargalise riigikassatähed anti üle (vastutus kohustus) Eesti pangale ja arvati ühesuguseks panga oma tähtedega. Sajamargalise riigikassatähed, kahekümneviiesmargalise vahetusviisid ja metallvahetusraha jäid liikvele riigikassa arvel vahetusrahana. 1. jaan. 1928 a. on Eesti rahatiku-seks Kroom=100 senti=100 end. marka. (R. T. Nr. 48, 18. V. 1927).

²⁾ Andmed on seatud kokku Kaub.-tööstus- ja Rahaministeeriumi poolt väljaantud aktiaseltside ja osatühisuste registreerimise ja osakapitali summa muutmise lubade ning ministeeriumides saadud ettevõtete liikvideerimise teadaannete põhjal; arvestamata on kuldbilansside seaduse põhjal ettevõtete nominalkapitalide muutmised.

³⁾ Ekr.—Couronne d'Estonie, égale 100/248 grammes de l'or pur (100 marks antérieurs). ⁴⁾ Tapamajas tapetud — Animaux abattus aux abattoirs. Tapetult järelevaatusele toodud — Présentés à l'inspection. ⁵⁾ Kattevarade üldsumma oli 1923 veebr. 41 129 ja märtsis 40 103 tuh. Kr.²⁾

Tab. 24. Suurmüüginad märtsis ja aprillis 1928 a.
Prix de gros en mars et en avril 1928.

Hinnad kroonides — Prix en Ekr. Ekr = couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	Aprill 1928 a.		Märts 1928 a.		Aprill 1928 a.	Märts 1928 a.
	1	2	3	4		
Toidunaed ja loomatoit — Denrées alimentaires et fourrage						
1. Rukis, Ameerika — Seigle d'Amérique	3,85	3,61	77. Puuvillane riie, Blas.—Colonnade	0,47	0,47	
2. Saks — d'Allemagne	—	3,49	78. Mtkal.—	0,35	0,35	
3. Nisu, Eesti—Froment du pays	—	—	79. Paber, rotatsioon — Papier roulé	4,40	4,40	
4. Vene— de Russie	—	—	80. Tallanahk, Eesti nahast—Cuir à semelles du pays	69	69	
5. Oder, õlle—Orge pour bière	3,73	3,54	81. " Ameer. nahast I s.—Cuir d'Amér. I s.	74,63	75	
6. Kaer, toidu, väljamaa—Avoine étrangère	3,28	3,18	82. " " " II s.— " " II s.	69	69	
7. " Vene— de Russie	—	—	Ehitusmaterjalid — Matériel de construction			
8. " seemne, Vene—Avoine (pour semence) de Russie	3,49	3,44	83. Tsement, Portland, Port-Kunda—Ciment d. Portl. K.	8,75	8,75	
9. Rukkipüü — Farine de seigle	4,33	3,74	84. " " " " " " " " " " " "	8,75	8,75	
10. Rukkipüü — blütée	5,23	4,94	85. Kriit, toores—Crate brute	—	—	
11. Nisuj., Ameerika, sõre—Farine de from. amér., I s.	8	7,87	86. pestud—lavée	1,23	1,23	
12. Nisuj., Ameer., pelme, kõrg. s.	7,93	7,80	87. Asfalt—Asphalte	1,20	1,20	
13. Kartulid, eksport—Pommes de terre (d'export.) II "	1,30	1,20	88. Lubi—Chaux	0,47	0,47	
14. " pilituse— " pour alcool	—	0,80	89. Kips tükikesed—Plâtre en morceaux	0,25	0,25	
15. Kartulihelbed—Flocons de pommes de terre	—	—	90. jahvatatud — " moulu	0,40	0,40	
16. Kartulitärklis "Supérieur"—Réculte de pom. de terre	7,25	7,25	91. " krovimise — " pour ouvrages en suc.	0,05	0,05	
17. Herned, roh., Eesti—Pois verts du pays	—	—	92. Telliskivid I s.—Briques I sorte	—	—	
18. " Hollandi—Pois verts d'Hollande	—	—	Metallid — Métaux			
19. Odratangud—Gruau d'orge	—	—	93. Raud, sorid — Fer en espèces	2,28	2,28	
20. Pilm, pudelileis—Lait en bouteilles	—	—	94. " latt — " lingots	—	—	
21. Või, meierei, eksport—Beurre de ferme (d'export.) siseturu—	47	50,60	95. " viits — Ferraille	3,40	3,40	
22. " " " " " " " " " " " "	—	—	96. " plekk—Tôle de fer	3,70	3,70	
23. Margarilid, väljamaa—Margarine étrangère	20,40	21,65	97. " tsingitud—Tôle de fer zinguée	6,18	6,25	
24. Juust, šveitsi, Eesti—Fromage suisse, du pays	29	28,75	98. " talad (T)—Somniers en fer	2,44	2,50	
25. " holla di " " " " " " " " " "	—	—	99. Teras, vedru—Acier à ressort	4,70	4,70	
26. Kasellin—Casine	13,25	13,75	100. " tööriistade—Outils en acier	13	13	
27. Munad, eksp. I s.—Oeufs (d'exp.) I s.	2) 168	—	101. " tala—Aimant	—	2,75	
28. " II s.—Oeufs d'exportation II s.	3) 100,80	—	102. Malm—Fonte de fer	—	—	
29. Subkur, pcon., Dantzig—Sucrer en poud., de Dantzig	—	—	103. Inglistina—Etain	100,75	106,25	
30. " Saks — " d'Allem.	—	—	104. Seatina—Plomb	10,63	10,87	
31. " Ameerika — " d'Amér.	—	—	105. Vaskplekk, punane—Tôle de cuivre, rouge	33,25	33,25	
32. " C. Slov. — " de T. Slovaq.	6,85	6,86	106. " valge — " blanche	32,25	32,25	
33. " Belgia — " Belgique	—	—	107. Tsinkplekk — " de zinc	17	18	
34. " Poola — " Pologne	6,75	6,74	Kütetained, õid ja nende saadused — Combustibles, huiles et leurs produits			
35. " Jaava — " Java	6,63	6,63	108. Segapuud—Bois mixtes	—	—	
36. Siirup, kartuli, 42°—Sirop de pom. de terre 42°	7,25	7,25	109. Kivisüsi auru, Yorkshire—Houille de Yorkshire	0,43	0,43	
37. Glukoos—Glucose	7,25	7	110. " Newcastle—Houille de Newcastle	0,42	0,42	
38. Tee, lahtine, Pekoe broken, Java—Thé	—	—	111. " sepa—Houille de forge	0,44	0,44	
39. " Orange Pekoe " " " " " "	83	83	112. Koks, valu—Coke de fonte	—	—	
40. " " " " " " " " " " " "	90	90	113. gaasi—Coke de gaz	0,65	0,65	
41. " " " " " " " " " " " "	46	46	114. Põlevkivi, I s. A.—Schiste combustible I sorte A.	0,10	0,10	
42. Kohvi, Rio, Santos—Café de Rio, Santos	47	47	115. " II s.— " " " " " "	0,08	0,08	
43. Kesk-Ameerika sordid—Café d'Amér. Centr.	64	64	116. " III s.— " " " " " "	0,05	0,05	
44. Kakao, inglise—Cacao d'Angleterre	24	24	117. Põlevkiviõli—Houille de schiste combustible	1,75	1,75	
45. " Ameerika—Cacao d'Amérique	20,50	20,50	118. Nafta, Vene—Naphte de Russie	2,38	2,38	
46. " Hollandi — d'Hollande	30	30	119. " Ameerika—Naphte d'Amérique	2,11	2,12	
47. Riis, Burma II — Riz de Burma II	0,20	0,23	120. Petrooleum, Vene—Pétrole de Russie	3	3,18	
48. Sool, lahtine, Saks — Sel d'Allemagne	0,53	0,53	121. " Ameerika—Pétrole d'Amérique	3	3,18	
49. " Vene — de Russie	—	—	122. Bensin, Vene—Benzine de Russie	4,80	4,80	
50. " Hispaania—Sel d'Espagne	—	—	123. " Ameerika—Benzine d'Amérique	4,99	5,08	
51. Heeringad, Yarmouth, Maties — Harengs d. Yarm.	4) 44	44	124. Masinaõli, Vene—Huile à graiss. d. Rus.	4,55	4,55	
52. " " " " " " " " " " " "	4) 48	48	125. " Ameerika — " d'Amérique	5,05	5,05	
53. " Soti, Maties—Harengs d'Écosse	4) 44	49	Väetisained — Engrais			
54. " " " " " " " " " " " "	4) 52	52	126. Superfosfaat, 18—20% — Superphosphate 18—20%	5,60	5,07	
55. " " " " " " " " " " " "	4) 52	52	127. Toomasjahu, 16—17% — Scorie Thomas 16—17%	5,10	5,13	
56. " " " " " " " " " " " "	4) 24,50	24,50	128. Kaalisool, 30% — Sel de potasse 30%	8	7,95	
57. Sealih I s. — Viande de porc I sorte	18,50	15,50	129. " 40% — " 40%	9,90	9,91	
58. Pekk — Lard I sorte	—	—	130. Kalnait, 12% — Calnait 12%	4,80	4,73	
59. Loomaliha I s. — Viande de boeuf I sorte	11,30	9,95	131. Eesti fosforiit, 25—27% — Phosphor. du pays 25—27%	5	5	
60. Ristikhein—Trèfle	—	—	132. Salpeeter, Norra—Salpêtre de Norvège	19	18,75	
61. Aasahain—Foin des prés	—	—	133. " " " " " " " " " " " "	17	17,20	
62. Õlikoogid, linaseemne — Tourteaux de graines d. lin	3,35	3,35	Vürvid ja muu keemiakaup — Matières tinctoriales et autres produits chimiques			
63. " päevalille — " de tournesol	3,30	3,30	134. Nigrosiin, veesulav, väljam. — Nigrosine fondante	96	96	
64. " puuvilla — " de coton	—	—	135. Tsinkvalge, väljamaa — Blanc de zinc, étranger	14,13	14,25	
65. " sooja — " de soya	—	—	136. Tinvalge, " " " " " " " " " " " "	13,63	13,75	
66. " palmi — " de palme	—	—	137. Ooker, " " " " " " " " " " " "	4,10	4,15	
67. Nisukliid—Sons de froment	2,53	2,49	138. Pesusooda—Soude	1,70	1,68	
68. Rukkiikliid—Sons de seigle	—	—	139. Seebikivi, inglise—Pierre de savon d'Angleterre	4,90	4,90	
Linaseeme, lina, riie, paber ja nahk—Graines de lin, lin, tissus, papier et cuirs						
69. Linaseeme, õil 90% — Graines de lin, 90%	—	—	140. Tuletikud—Allumettes	86	86,57	
70. " küüvi — Graines d. lin p. semence	—	—	Hinnad on antud puuda kohta peale märgilute — Les prix sont indiqués par poud etc. les cas marqués ci-après: 1) liiter—litre, 2) kast 1440 tk.—boite à 1440 o., 3) tünn — baril, 4) arssin—archine, 5) 10 puuda 10 naela — 10 pouds 10 livres, 6) tuhat—mille, 7) kott 6 puuda—sac à 6 pouds, 8) tünn (6 pd. 4 nl.)—baril, 9) 500 pakki—500 paquets.			
71. Lina, Iitvi, R—Lin de Livonie, R	26,25	27,12				
72. " P'etseri, R— de P'etseri, R	28,63	29,43				
73. " Võru, R— de Võru, R	28,25	28,62				
74. " Tartu, R— de Tartu, R	26,25	26,75				
75. Takud, Codilla I —Étoupe de Codilla I.	—	—				
76. " " " " " " " " " " " "	—	—				

Tab. 26. Turuhinnad aprillis 1928 a. — Prix de détail en avril 1928.

	Möödu-üksus	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petseri	Kuressaare
		Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1927												
		1	2	3												
Hinnad sentides — Prix en cents. *)																
Liha, lihaseadused ja rasv <i>Viandes et graisses</i>	1. Sealiha, keedulih — <i>Viande de porc II s.</i>	nl. 1)	48	44	43	48	47	48	45	40	38	47	38	47	50	36
	2. " praeliha — " " " I "	" "	52	47	47	50	50	57	50	45	44	47	44	55	60	45
	3. Seapekk — <i>Lard</i>	" "	58	51	50	53	56	68	55	50	61	52	55	65	76	55
	4. Loomalaha, supiliba — <i>Viande de boeuf II s.</i>	" "	37	28	29	28	28	30	35	26	24	25	25	23	30	22
	5. " praeliha — " " " I "	" "	57	43	43	38	36	38	40	38	30	34	38	30	35	30
	6. Vasikaliba, esim. veerand — <i>Viande de veau II s.</i>	" "	20	20	22	19	18	20	20	15	22	19	18	18	16	11
	7. Vasikaliba, tagum. veerand — <i>Viande de veau I s.</i>	" "	25	24	26	22	23	24	23	18	30	25	25	22	19	14
	8. Lambaliba, esim. veerand — <i>Viande de mout. II s.</i>	" "	42	40	40	—	37	39	—	33	33	32	28	30	25	—
	9. Lambaliba, tagum. veerand — <i>Viande de mout. I s.</i>	" "	47	45	45	—	39	40	—	33	38	35	35	35	23	—
	10. Searasv, sulatam — <i>Graisse de porc.</i>	" "	65	57	55	60	56	70	60	55	65	58	58	68	78	67
	11. Searasv, sulatatud — <i>Saindour</i>	" "	78	65	70	—	—	83	—	—	78	60	75	78	86	—
	12. Loomarasv, sulatamata — <i>Graisse d. boeuf, n. fond.</i>	" "	50	35	40	—	55	35	—	—	40	45	42	—	40	35
	13. Loomarasv, sulatatud — <i>Graisse de boeuf, fondue</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	48	—	65	45
	14. Teevorst — <i>Sauccisson</i>	" "	50	50	50	—	50	50	50	55	50	40	45	45	45	45
	15. Sink — <i>Jambon</i>	" "	70	70	70	—	85	75	70	75	65	—	70	—	60	55
	16. Raimed, värsked — <i>Petits harengs baltiques, frais</i>	" "	14	12	20	—	15	15	—	—	14	14	—	—	15	—
17. Kilud värsked — <i>Esprors frais</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
18. Haugid — <i>Brochets frais</i>	" "	24	25	24	20	28	17	—	—	18	20	23	19	23	18	
19. Alhevad — <i>Perches fraiches</i>	" "	24	24	27	—	19	18	—	—	18	18	19	—	18	15	
20. Särjed — <i>Gardons frais</i>	" "	20	—	—	—	—	—	—	—	15	14	—	15	12	10	
21. Raimed, soolatud — <i>Petits harengs baltiq., salés</i>	" "	15	15	15	—	16	—	—	—	8	12	8	—	10	8	
22. Kilud soolatud — <i>Esprors salés</i>	" "	15	—	—	—	16	19	15	—	16	18	—	—	—	10	
23. Heeringid soolatud — <i>Harengs salés</i>	" "	28	28	23	23	23	24	22	23	20	22	23	—	22	24	
24. Kilud toosides — <i>Esprors en boites</i>	" "	50	50	55	—	52	50	50	48	50	43	50	50	42	42	
25. Rukis — <i>Seigle</i>	pd. 2)	400	388	350	375	370	385	343	—	374	363	364	—	388	409	
26. Nisu — <i>Froment</i>	" "	—	—	—	—	490	—	425	—	418	430	405	—	—	418	
27. Oder — <i>Orge</i>	" "	400	373	295	345	370	378	355	—	353	303	343	343	369	327	
28. Knaer — <i>Avoine</i>	" "	330	318	264	330	370	340	370	318	333	321	343	350	328	365	
29. Rukkijahu — <i>Farine de seigle</i>	" "	428	395	360	—	395	408	395	355	398	390	413	393	450	400	
30. Nisujahu, liht — <i>Farine de froment</i>	" "	640	640	660	630	500	620	545	486	559	620	470	—	505	—	
31. " söela — <i>blutée.</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32. Odrajahu, inimtoiduks — <i>Farine d'orge (pour alm. de l'homme)</i>	" "	520	520	520	525	430	493	485	380	500	453	363	400	456	—	
33. Odrajahu, loomatoid — <i>Farine d'orge (p. fourr.)</i>	" "	—	—	—	325	380	283	340	300	300	—	289	—	305	380	
34. Odratangud — <i>Gruau d'orge</i>	nl. 1)	16	15	15	15	15	15	15	14	14	14	14	35	15	15	
35. Kruidid — <i>Orge perlé</i>	" "	18	18	18	16	17	16	16	16	16	16	16	15	17	18	
36. Rukkileib — <i>Pain de seigle</i>	" "	9,3	9	8	8,5	9	10	9	9	9	10	10	10	10	11	
37. Peenleib — <i>demi-blanc de seigle</i>	" "	14	14	13	14	16	14	16	15	13	15	15	15	15	16	
38. Sepik — <i>Pain de froment</i>	" "	15	15	15	17	16	16	16	15	16	16	16	16	18	16	
39. Sal — <i>Pain blanc</i>	" "	20	20	20	20	24	20	25	22	22	22	23	25	23	23	
40. Piim, rõõsk — <i>Lait, frais</i>	tp. 3)	17	19	17	15	16	15	14	15	15	15	17	14	14	13	
41. Koor, — <i>Crème fraîche</i>	nl. 1)	115 ²⁾	115 ²⁾	115 ²⁾	—	—	—	—	—	80	100 ³⁾	90	100	120	61	
42. " hapu — <i>aigre</i>	" "	45	47	45	—	70 ⁷⁾	58	—	43	49	100 ³⁾	50	100 ³⁾	44	25	
43. Kõhupiim — <i>Caillabotte</i>	" "	20	20	20	—	15	15	—	14	14	31 ⁷⁾	20	14	15	15	
44. Või, melerel, rõõsakoore — <i>Beurre de ferme, frais</i>	" "	125	128	119	—	131	118	116	123	114	106	120	97	116	87	
45. " kõõgi — <i>Beurre de cuisine</i>	" "	109	113	103	93	100	100	101	94	99	98	98	85	106	77	
46. Kanamunad — <i>Oeufs de poule</i>	paar. 4)	10	19	18	12	11	13	11	13	15	14	16	13	12	12	
47. Kartulid — <i>Pommes de terre</i>	pd. 2)	170	143	79	—	125	173	95	120	95	85	89	100	123	85	
48. Porgandid — <i>Carottes</i>	nl. 1)	5	5	10	—	9	8	—	5	6	—	6	7	6	5	
49. Peedid — <i>Beteraves</i>	" "	5	5	10	—	9	7	—	5	5	—	6	7	6	5	
50. Kaalikad — <i>Navets</i>	" "	5	5	8	—	10	8	—	4	6	5	5	8	7	6	
51. Hersed, kollased, kuivatatud — <i>Pois secs</i>	" "	20	20	16	—	16	18	20	—	15	17	—	—	20	19	
52. Oad, kuivatatud — <i>Fèves sèches</i>	" "	20	20	20	—	20	—	30	—	16	—	—	—	—	12	
53. Kapsad, hapud — <i>Choucroute</i>	" "	10	10	15	—	—	30 ⁷⁾	11	10	9	8	8	10	8	12	
54. " värsked — <i>Chou frais</i>	" "	8	8	—	—	15	12	—	5	8	—	12	—	10	6	
55. Sibulad — <i>Oignons</i>	" "	18	18	20	—	15	18	16	23	12	—	17	—	10	12	
56. Riis — <i>Riz</i>	" "	20	20	20	18	22	20	25	24	20	19	25	20	23	22	
57. Manna — <i>Manne</i>	" "	25	25	26	25	26	25	25	28	26	24	24	26	25	27	
58. Makaronid — <i>Macaronis</i>	" "	30	30	33	30	31	30	29	35	30	32	30	35	30	35	
59. Kartulijahu — <i>Fécule de pommes de terre</i>	" "	20	20	16	20	20	19	21	22	19	18	16	20	20	20	
60. Suhkur, peenike — <i>Sucre en poudre</i>	" "	18	18	27	18	18	19	19	20	18	19	20	15	18	21	
61. Mesi — <i>Miel</i>	" "	85	65	90	—	100	90	90	83	80	90	80	80	80	65	
62. Kõõgisool — <i>Sel de cuisine</i>	" "	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
63. Viljakohv — <i>Café de grains</i>	" "	40	40	40	28	30	—	25	26	30	30	30	30	25	—	
64. Sigurid, praad-ja — <i>Chicoorée non torréfiée</i>	" "	—	—	—	25	20	18	20	—	15	18	17	15	15	—	
65. Pesuseep, sinine — <i>Savon</i>	" "	25	27	30	28	30	27	28	29	25	28	26	30	25	28	
66. Petrooleum — <i>Pétrole</i>	" "	8,5	9	8,5	9	9,5	10	9	9	10	9	10	9	10	9,5	
67. Tikud — <i>Allumettes</i>	paikk. 5)	20	20	12	—	20	18	18	20	18	20	18	20	18	20	
68. Ristikhein — <i>Trèfle</i>	pd. 2)	213	190	149	—	195	153	—	150	175	130	151	170	168	150	
69. Timuthein — <i>Pléole</i>	" "	213	190	149	—	195	153	—	150	175	130	151	170	168	150	
70. Nurmehain — <i>Autres herbages</i>	" "	170	153	113	—	180	120	—	134	123	—	103	130	135	140	
71. Luuhain — <i>Foin des prés</i>	" "	120	109	71	—	—	—	—	110	91	100	100	100	123	148	
72. Soohain — <i>Foin des marais</i>	" "	—	—	—	—	—	—	90	—	79	60	65	—	100	—	
73. Rukkileid — <i>Paille de seigle</i>	" "	113	100	108	—	—	—	—	—	87	—	85	—	70	50	
74. Kaera — " " <i>d'avoine</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
75. Odra — " " <i>d'orge</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
76. Segaviljapõhk — <i>Paille des cultures mixtes</i>	" "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Küttepuud	joeks. siid	26	26	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
77. Kasepuud — <i>Bois de bouleau</i>	aus. pihk. 5)	26	26	26	—	25	24	—	—	25	20	18	23	23	21	
78. Männipuud — <i>de pin</i>	" "	18	18	19	—	18	17	—	—	19	—	16	18	19	18	
79. Kuusepuud — <i>de sapin</i>	" "	—	—	18	—	18	17	—	—	18						

Tab. 27—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGIINDEKSID 1913—28 (geom. keskm.)
 Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros en valeurs or 1913—28 (moyenne geom.)

Hinnamuutused 1928 a. aprillis eelmise kunga võrreldes:

Elumaksumusindeksid

Keskmiselt aast. Moyenne annuel.			1928 a.			
1925	1926	1927	Jaau.	Veebr.	Märts	Aprill

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID
 N.-indices du coût de la vie

A. (1913 = 100)

1. Toidus—Alimentation	118	118	112	113	114	117	121
2. Korter—Logement	31	31	40	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	83	76	80	82	82	83	81
Puud—Bois	91	81	83	82	81	81	81
Elekter—Electricité	43	43	43	43	43	43	43
Petroleum—Pétrole	78	74	89	94	94	94	89
Tuletikud—Allumettes	71	55	53	70	78	87	87
4. Riietus—Habillemeht	151	149	147	150	150	150	150
Riie—Étoffe	121	120	120	120	120	120	120
Õmblemine—Couture	150	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	170	159	148	155	155	155	155
Jalatsid—Chaussures	178	181	181	187	187	187	187
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage	100	99	95	94	102	102	100
Seep—Savon	152	148	123	117	117	117	109
Saun—Bain	52	52	52	52	73	73	73
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105	105
Juukseõigus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	75	77	78	78	78	78	78
Tell.-Nõmme pil. hind—Chem. de fer	72	75	79	79	79	79	79
Tramm—Tramway	70	70	70	70	70	70	70
Postitariif—Tarif postal	82	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94	94
8. Lõbustus—Divertissements	138	142	142	142	143	143	143
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46	46
Tubak—Tabac	169	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	140	142	142	144	144	153	153
9. Muud kulud—Autres dépenses	91	90	92	96	97	97	97
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	107	106	105	108	109	111	113

B. (1922 = 100)

Toidus—Alimentation	123	122	117	118	118	122	126
Korter—Logement	156	136	175	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair.	93	84	89	92	92	92	90
Riietus—Habillemeht	107	106	106	107	107	107	107
Puhastus Hygiène d. corps et nettoyage	107	106	102	101	109	109	107
Reisid, liikumine, post—Voyages etc.	134	138	140	140	140	140	140
Haridus—Instruction	141	141	141	141	141	141	141
Lõbustus—Divertissements	128	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	120	119	122	127	129	129	129
Üldindeks—N.-ind. général	120	118	117	121	122	124	126

Tab. 28. SUURMÜÜGIINDEKSID (kaalumata keskm.)
 Nombres-indices des prix de gros (moyennas non pondérées).

A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation	112	108	110	110	108	110	118
Toiduained—Denrées aliment.	84	83	84	82	82	82	82
Sellest koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	180	154	156	182	185	186	193
Tõöstussaadused—Matières premières et produits industriels	103	99	94	89	89	88	87
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	115	109	108	107	107	107	108
Väljaveetavad ained—Articles d'exportation	126	114	108	119	124	128	130
Toiduained—Denrées aliment.	129	121	127	136	137	137	137
Tõöstussaadused—Matières premières et produits industriels	120	143	184	234	260	256	249
Lina—Lin.	135	120	122	136	141	142	142
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	124	114	114	119	121	121	123
Üldindeks—Nombre-indices général	118	110	109	114	115	117	120
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	114	108	107	109	109	109	108
Tõöstussaadused—Dont matières prem. et prod. industr.							

B. (1922 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	106	100	99	99	99	99	100
Väljaveetavad—d'export.	114	101	103	115	118	119	120
Üldindeks—N.-ind. général	109	101	101	106	107	108	109

Kallinenud:		Odavnenud:	
märts aprill		märts aprill	
Rukkileib	9 9,3 smt. ni.	Piim	19 17 smt. tp
Rukkijahu 395 423	pd. Hapukoos	47 45	ni.
Odratangud 15 16	ni. Munad	19 16	paar
Kartulid . 163 191	istv. Võimeerei 128 125		ni.
Peetid	5 6	ni. köögi 113 109	
Searasv	57 65	ni. Haugid	25 24
sulatat. 05 78	ni. Seep	27 25	
Searasv	57 65	ni. Petrooleum 9 8,5	
sulatam. 57 65	ni. Loomaliha 36 44		
Loomaliha	36 44	ni. Sealaha	45 50
Sealiha	45 50	ni. Pekk	51 58
Pekk	51 58	ni. Lambaliha 43 44	
Lambaliha	43 44	ni. Vasikaliha 22 23	
Vasikaliha	22 23	ni. Riiemed	12 14
Riiemed	12 14	ni. värsked	

Suurmüügiindeksid

Kallinenud:		Odavnenud:	
märts aprill		märts aprill	
Rukis	3,49 3,85 krpd.	Riis	6,23 6,20 kr pd.
Rukkijahu 3,74 4,33	ni. Või	50 60	pd.
Nisujahu	7,80 7,93	ni. Munad	136 108
pehme	7,80 7,93	ni. Seatina	10,87 10,63
Nisujahu	7,87 8	ni. Petrool	3,18 3
sõre	7,87 8	ni. Bensin	4,94 4,80
Oder	3,74 3,93	ni. Superfosf.	5,67 5,60
Kaer	3,07 3,28	ni. Tuliüksud	86,37 86
Kartulid	1,20 1,30	ni. Lina, lifiv	27,12 26,25
Jaust	28,75 29	ni. Võru-P.	29,02 28,41
Sealiha	15,50 18,50		
Loomaliha	9,35 11,80		
Pesusooda	1,68 1,70		

Indeksi koostamisviisi ja arvud eelmise aja kohta v. „E. St.“ Nr. 77(4).

Méthodes de calcul des nombres-indices.

Les nombres-indices recalculés à l'occasion de l'introduction de la couronne-or sont établis d'après les mêmes principes que dans les calculs antérieurs, avec les changements peu importants.

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits d'après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme désormais toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 48(3)).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,8%
Habillemeht	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'Instruction (journaux)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn, de même que dépenses pour l'électricité et chauffage, des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indices général comprend 42 articles.

Liste des marchandises groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77(4) pp 266—267.

Tab. 29. Tööstõrside ja eravahetaliituskontorite tegevus märtsis 1928 a.
 Activité des bourses du travail et des agences d'affaires privées en mars 1928.

	Omavalitsuste tööstõrside — Bourses du travail des administrations publiques												Eravahetaliituskontorid — Agences d'affaires privées											
	Tööajalaste arv — Nombre de chômeurs				Tööajalaste arv — Nombre de chômeurs				Tööajalaste arv — Nombre de chômeurs				Tööajalaste arv — Nombre de chômeurs				Tööajalaste arv — Nombre de chômeurs							
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
1. Põllu- ja metsatööstused — Ouvriers agric. et horticult.	339	210	193	160	10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
2. Metsatööstused — Forestiers	8	8	6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
3. Ja 4. Kõrv. ja muud ning nende saad. töölised	149	28	56	4	9	33	2	57	56	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
5. Metallitööstused — Ouvriers dans l'industrie textile	19	221	122	91	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
8. Tekstiitööstused — Ouvriers de la confection de vêtements	412	28	122	91	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
10. Ehitustööstused — Ouvriers dans l'industrie du bois	52	6	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
11. Puittööstused — Ouvriers dans l'industrie du bois	19	19	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
18. Transport- ja sidetööstused	65	3	105	16	1	2	1	60	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
19. Kaupmeeste- ja kontorimeestade (ka kelnerid) tööstused	85	1317	339	492	100	105	2	335	425	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
20. Majatööstused — Service domestique	80	50	85	17	4	2	10	10	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
25. Lühitööstused — Journaux	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186	193	186		
26. Muud tööstused — Autres ouvriers	4113	1619	1619	1619	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332		
1. Põllumajandus ja aiandus — Agricult. et horticult.	518	342	209	150	58	5	5	143	141	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
2. Metsandus — Exploitation des forêts	463	870	236	287	42	4	4	161	185	53	19	119	212	118	165	455	638	12	14	14	14	14		
3. Valgu linna ja maa	178	226	12	19	04	129	42	142	114	2	2	65	132	65	132	189	241	2	5	5	5	5		
4. Pärna linna	83	111	69	53	1	59	26	52	52	1	3	78	52	78	52	49	103	20	20	20	20	20		
5. Viilandi linna	33	69	17	33	4	59	26	52	52	1	3	78	52	78	52	49	103	20	20	20	20	20		
6. Narva linna	207	79	76	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
7. Rakvere linna	7	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
8. Harju-maakonna	8	4	16	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		
9. Saare-maa konna	128	139	28	205	58	22	24	58	22	58	22	58	22	58	22	58	22	58	22	58	22	58		
10. Võru linna ja maa	281	338	104	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8		
11. Põlva linna	78	82	9	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
12. Ansis	45	62	24	29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
13. Nõmme	2038	2075	803	814	169	213	593	740	740	686	764	529	704	686	764	529	704	686	764	529	704	686		
14. Põltsamaa	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
15. Haapsalu	2038	2075	803	814	169	213	593	740	740	686	764	529	704	686	764	529	704	686	764	529	704	686		
Kokku	4113	1619	1619	1619	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332	332		
Kokku 1/1 — 31/III 1928 a. — Total	21971	22401	4066	2959	539	553	3392	330	527	174	148	232	816	2113	1850	1035	747	439	747	439	747	439		
Veebruar 1928 a. — Février 1928	2273	1128	128	755	174	203	821	574	157	101	741	554	703	504	2038	2075	803	814	169	213	593	740		
Märts 1927 a. — Mars 1927	2772	1982	230	861	129	133	940	603	116	53	856	631	804	538	2570	1835	80	23	9	253	1	140		

1) 1. jaanuariks 1928 a. 2) Tähtend. kuude 1 kuupaevaks jätitud töölised ja vabakohitade keskmine arv. 3) Vähem näidatud töölised. 4) Selvest maha arvatud töölised ja vabakohitade hulgest välja jäänud arv. 5) Ouvriers des industries extractives, des produits d'extraction et ouvriers verriers. 6) Ouvriers des transports et des communications. 7) Employés de magasins (aussi garçons d'hôtel). 8) Industrie extractives et transformation de leurs produits.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja nende tööjõud 1-ks aprilliks 1928 a.
Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1 avril 1928.

	Tööstuste arv — Nombre des entreprises		Tööstajate üldarv — Nombre général des travailleurs		Teetähtsused 1928 — Au 1 avril 1928		Teetähtsused 1928 — Au 1 mars		Tööstajate üldarv — Nombre général des travailleurs		Teetähtsused 1928 — Au 1 avril 1928		Teetähtsused 1928 — Au 1 mars		Teetähtsused 1928 — Au 1 avril 1928		Teetähtsused 1928 — Au 1 mars	
	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928	Märts 1928	Aprill 1928
I. Murrud ja kaevandused	15	15	1 874	1 890	204	148	1 990	1 890	1 874	1 890	204	148	1 990	1 890	1 874	1 890	204	148
II. Mineraalide ümber töötamine	16	16	1 214	1 100	157	35	1 336	1 122	1 214	1 100	157	35	1 336	1 122	1 214	1 100	157	35
III. Metalltööstus	40	39	3 906	3 990	192	108	3 990	4 023	3 906	3 990	192	108	3 990	4 023	3 906	3 990	192	108
IV. Keemiatööstus	13	13	787	805	46	28	805	816	787	805	46	28	805	816	787	805	46	28
V. Nahatööstus	11	11	454	451	5	8	451	451	454	451	5	8	451	451	454	451	5	8
VI. Tekstiil- ja nahatööstus	26	26	9 584	9 664	402	362	9 664	10 010	9 584	9 664	402	362	9 664	10 010	9 584	9 664	402	362
VII. Puit- ja tekstiilitööstus	51	56	4 284	4 284	697	300	4 682	4 778	4 284	4 284	697	300	4 682	4 778	4 284	4 284	697	300
VIII. Pabritööstus	12	12	2 234	2 272	70	52	2 272	2 318	2 234	2 272	70	52	2 272	2 318	2 234	2 272	70	52
IX. Polügraafiatööstus	18	18	1 188	1 188	154	450	1 296	1 305	1 188	1 188	154	450	1 296	1 305	1 188	1 188	154	450
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus	39	39	2 230	2 230	110	100	2 296	2 490	2 230	2 230	110	100	2 296	2 490	2 230	2 230	110	100
XI. Kehakate- ja puukuupade tööstus	6	7	873	873	53	54	874	1 001	873	873	53	54	874	1 001	873	873	53	54
XII. Ehitustööstus	9	9	943	943	38	198	788	185	943	943	38	198	788	185	943	943	38	198
XIII. Elektrifitseerimise ja veetarustuse tööstus	7	7	588	588	42	14	596	28	588	588	42	14	596	28	588	588	42	14
XIV. Puhastustööstus	4	4	169	169	1	1	169	169	169	169	1	1	169	169	169	169	1	1
Kokku suur- ja kesktööstus—Total	267	272	30 358	30 358	2 229	1 871	30 716	35 810	30 358	30 358	2 229	1 871	30 716	35 810	30 358	30 358	2 229	1 871
Sealset ettevõtet 50 ja üle töötajaga — Les entreprises, ayant plus de 50 travailleurs	120	121	25 689	25 689	1 604	1 421	25 872	28 183	25 689	25 689	1 604	1 421	25 872	28 183	25 689	25 689	1 604	1 421
Dont: ettevõtet 20–49 töötajaga — Des entreprises, ayant 20–49 travailleurs	147	151	4 690	4 690	625	450	4 644	4 775	4 690	4 690	625	450	4 644	4 775	4 690	4 690	625	450
1928 a. märtsi arvud—Chiffres de mars 1928.	266	267	29 312	29 312	2 155	1 109	30 858	35 406	29 312	29 312	2 155	1 109	30 858	35 406	29 312	29 312	2 155	1 109
Kokku suur- ja kesktööstus—Total	266	267	29 312	29 312	2 155	1 109	30 858	35 406	29 312	29 312	2 155	1 109	30 858	35 406	29 312	29 312	2 155	1 109
I. Industries extractives	15	15	1 874	1 890	204	148	1 990	1 890	1 874	1 890	204	148	1 990	1 890	1 874	1 890	204	148
II. Industrie minière	16	16	1 214	1 100	157	35	1 336	1 122	1 214	1 100	157	35	1 336	1 122	1 214	1 100	157	35
III. Industrie métallurgique	40	39	3 906	3 990	192	108	3 990	4 023	3 906	3 990	192	108	3 990	4 023	3 906	3 990	192	108
IV. Industrie chimique	13	13	787	805	46	28	805	816	787	805	46	28	805	816	787	805	46	28
V. Industrie des cuirs et peaux	11	11	454	451	5	8	451	451	454	451	5	8	451	451	454	451	5	8
VI. Industrie textile	26	26	9 584	9 664	402	362	9 664	10 010	9 584	9 664	402	362	9 664	10 010	9 584	9 664	402	362
VII. Industrie du bois	51	56	4 284	4 284	697	300	4 682	4 778	4 284	4 284	697	300	4 682	4 778	4 284	4 284	697	300
VIII. Industrie du papier	18	18	1 188	1 188	154	450	1 296	1 305	1 188	1 188	154	450	1 296	1 305	1 188	1 188	154	450
IX. Industrie poligraphique	39	39	2 230	2 230	110	100	2 296	2 490	2 230	2 230	110	100	2 296	2 490	2 230	2 230	110	100
X. Industrie de l'alimentation et des boissons	6	7	873	873	53	54	874	1 001	873	873	53	54	874	1 001	873	873	53	54
XI. Confection de vêtements et fab. de mercerie	9	9	943	943	38	198	788	185	943	943	38	198	788	185	943	943	38	198
XII. Constructions	7	7	588	588	42	14	596	28	588	588	42	14	596	28	588	588	42	14
XIII. Usines électriques, à gaz d'éclairage et distribution d'eau	4	4	169	169	1	1	169	169	169	169	1	1	169	169	169	169	1	1
XIV. Industrie du nettoyage	7	7	66	66	4	4	66	66	66	66	4	4	66	66	66	66	4	4
Kokku kesktööstus—Total	495	497	5 046	5 046	737	749	5 040	5 040	5 046	5 046	737	749	5 040	5 040	5 046	5 046	737	749
Kokku suur- ja kesktööstus—Grand total	762	769	35 404	35 404	2 966	2 614	35 756	40 356	35 404	35 404	2 966	2 614	35 756	40 356	35 404	35 404	2 966	2 614
1928 a. märtsi arvud — Chiffres de mars 1928.	762	762	34 168	34 168	2 725	1 489	35 404	42 398	34 168	34 168	2 725	1 489	35 404	42 398	34 168	34 168	2 725	1 489
Kokku kesktööstus—Total (entreprises moyennes)	495	495	4 856	4 856	570	380	5 046	5 046	4 856	4 856	570	380	5 046	5 046	4 856	4 856	570	380
Üldse suur- ja kesktööstus—Grand total	762	762	34 168	34 168	2 725	1 489	35 404	42 398	34 168	34 168	2 725	1 489	35 404	42 398	34 168	34 168	2 725	1 489

1) Arvestatud juba ennem tegevnust alustanud, kuid andmete puudumistest välja jäänud ettevõtted.

Tab. 31. TÖÖNNETUSED TÖÖSTUSETTEVÕTEIS MÄRTSIS ja VEEBURIAS 1928 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en mars et février 1928.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtteid)		Sellest—Dont				Keskööstus (5—19 töötaja ettevõtteid)		Kokku Total		Jaanuvar Janvier 1928
	Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)		Üle 50 töötaja ettevõtteid Entr. ayant plus de 50 travailleurs		20—49 töötaja ettevõtteid Entr. ayant 20—49 travailleurs		Entreprises moyennes (de 5—19 travailleurs)		Mars	Février	
	Märts	Veebr.	Märts	Veebr.	Märts	Veebr.	Märts	Veebr.	Mars	Février	
I. Murrud ja kaevandused	85	49	84	49	1	—	—	—	85	49	49
II. Mineraalide ümbertöötamine	21	12	21	11	—	1	—	—	21	12	22
III. Metallitööstus	78	60	68	52	10	8	9	7	87	67	71
IV. Keemiatööstus	13	13	8	11	5	2	1	3	14	16	12
V. Nahatööstus	2	4	2	1	—	3	—	—	2	4	3
VI. Tekstiilitööstus	129	97	129	97	—	—	—	2	129	93	120
VII. Puutööstus	100	80	87	58	13	22	14	4	114	84	68
VIII. Faberitööstus	26	24	25	24	1	1	1	—	27	21	28
IX. Polügraafiatööstus	3	2	2	1	1	1	—	—	3	2	1
X. Toidu-, maitseain. ja jookide tööst.	10	18	9	16	1	2	2	1	12	19	15
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	2	2	2	2	—	—	—	—	2	2	2
XII. Ehitustööstus	24	19	24	19	—	—	—	1	24	20	3
XIII. Elektrijaam. ning gaasi- ja veevar.	3	2	2	1	1	1	—	—	3	2	3
XIV. Puhastustööstus	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Kokku—Total	497	332	463	342	34	40	27	18	524	400	395
Kokku—Total i. l. — 31. III 1928	1261	764	1150	687	111	77	53	31	1319	795	—

Tab. 32. TÖÖSTUSTÖÖLISTE ARVU LIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).
Nombres-indices du mouvement du nombre de main d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuväl baasii (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasii 1.1.1927 = 100. B. Base 1.1.1927 = 100			
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Töölised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾		Töölised	
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Sellest		Keskööstus (5—19 tööt.)	Entreprises grandes et moyennes	Grandes entreprises	Dont		Entreprises moyennes (5—19 ouv.)	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Entreprises grandes et moyennes	Grandes entreprises
1927 Jaanuar	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Veebruar	100,8	100,4	100	102,5	103,2	100,9	100,5	100,2	102,7	103,1	100,8	100,4	100,9	
Märts	103,7	103,5	103,3	104,8	105,1	104,2	104,0	103,8	105,5	105,6	104,5	103,9	105,1	
Aprill	103,0	102,8	101,8	109,0	104,3	103,4	103,2	102,1	110,5	104,6	107,6	106,8	108,7	
Mai	99,5	100,6	100,5	101,2	92,9	99,5	100,6	100,5	101,3	93,1	107,1	107,4	108,2	
Juuni	105,3	106,6	106,4	107,4	101,0	106,6	107,4	107,2	108,4	101,0	113,3	114,5	115,3	
1928 Jaanuar	99,3	98,8	99,2	96,5	102,0	99,1	98,6	99,1	95,9	101,8	102,0	101,9	102,6	
Veebruar	103,0	102,4	101,7	106,7	106,7	103,3	102,7	102,0	107,5	107,0	105,1	104,4	106,0	
Märts	103,6	103,6	102,5	103,8	103,9	104,0	103,9	102,8	110,2	104,7	108,9	108,1	110,2	
Aprill	101,0	101,2	100,7	103,7	99,9	101,2	101,3	100,8	104,0	100,9	110,0	109,4	111,5	

Tab. 33. NAKKAUSHAIGUSED MÄRTSIS 1928 a. — Maladies contagieuses en mars 1928.

	Typhus ab- dominalis	Paratyphus	Typhus ex- anthematic.	Febris recurrens	Maleria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Encephalit. letargica	Meningitis cerebr.epid.	Trachoma	Tubercu- losis	Kokku Total
Linnad—Villes	11	4	—	—	—	—	10	109	12	—	1	—	1	2	95	243
Tallinn	9	2	—	—	—	—	4	37	8	—	—	—	—	1	51	112
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—	—	—	—	—	1	17
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
Narva	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	16	31
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	5	13
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Paidiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	1	7	15
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Tapa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Tartu	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Tõrva	1	1	—	—	—	—	4	18	1	—	—	—	—	—	2	27
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3
Valga	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Viljandi	1	—	—	—	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	6	2
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Maad—Arrond.	9	2	—	—	—	—	67	393	31	—	—	—	13	17	139	616
Viru	—	1	—	—	—	—	5	101	12	—	—	—	—	—	12	131
Järva	1	—	—	—	—	—	—	21	3	—	—	—	—	—	6	31
Harju	—	—	—	—	—	—	—	12	2	—	—	—	—	—	7	21
Lääne	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	—	—	—	—	10	90
Saare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6
Pärnu	1	—	—	—	—	—	—	39	1	—	—	—	1	2	24	70
Viljandi	—	1	—	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	2	17
Tartu	5	—	—	—	—	—	6	56	7	—	—	—	—	5	21	160
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	5
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	5
Petseri	2	—	—	—	—	—	18	5	2	—	—	—	—	—	35	63
Kokku—Total	20	6	—	—	—	—	77	447	43	—	1	—	14	19	234	861

1) Töölised, tehniline personaal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“ 1922-28.

METODOLOOGIA.

Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	Nr. 76(3),	lhk. 161-170
Statistika iseseisvuse ajal	75(2),	65-72
Rahva suhtumise statistikalise Eestis	75(2),	73-81
I Eesti-Läti statistika konverentsi resolutsioonid	66(5),	233-238
Sama II Eesti-Läti statistika konverentsi Eesti tööstatistika korralduse põhjooned	71(10),	547-554
Igakultilise statistiliste kokkuvõtete saavutamiseviis	50(5),	6-12
Pitripunktidest ülesõitnute statistikast	75(2),	143-144
Tõõbõrside tegevuse statistikast	30,	50-51
Väliskaubanduse arvestamise põhimõtted	30,	43
Põllumajanduse statistika ülesandad ja teostamine	27(6),	1-24
Statistika ühistegelistes asutistes	22(1),	1-20
Surevus 1922 a.	14(3),	75-100
Üldrahvalugemine	6-8,	1-48
Rahvusvahelised statistika asutused	3-4,	5-8
Riiklikust statistika korraldusest	1-2,	9-20

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Välja ja sisseränd ilmas 1920-24 a.	Nr. 57(12),	lhk. 5-10
Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920-26 a.	72(11),	629-633
Palgaolud välisriikides 1914-25 a.	55(10),	1-4

RAHVASTIK.

Sündivus, surevus, abielluvus ja lahutused 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 1-18
Sama 1925 a.	64(3),	97-101
Sama 1924 a.	47(2),	1-691
Tähtsamad jooni demograafias 1918-28a.	75(2),	135-137
Abielluvus 1922 a.	21(10),	61-69
Surevus 1922 a.	20(9),	61-76
Sündivus, surevus ja abielluvus 1921-22 a.	18(7),	51-80
Surmapõhjused 1925 a.	64(3),	20-104
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	209-219
Rahvarvu kasv Eestis 1921-25a.	55(10),	5-8
Rahvarvu lühenemine 1921 a. II pooltel	1-2,	42-55
Rahvalikemine ülepiiri ja sisemaal 1925-26 a.	68(7),	384-389
Väljaränd 1927 a.	77(4),	233-235
Väljaränd 1926 a.	66(5),	290-291
Väljaränd Eestist 1924-25 a.	57(12),	1-5
Opteerimisküsimine ja optandid 1922 a. Üldrahvalugemise üldarvud	5,	5-22
Eneasetappid (v. kiritegevus)	24(3),	1-14
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8),	431-445

HARIDUS.

Õppeasutused 1922-27 a.	Nr. 76(3),	lhk. 200-210
Merikoolid 1923-27	74(1),	30-34
Alg- ja keskkoolid 1925/26 g/a.	72(11),	611-628
Sama 1924/25 g/a.	60(15),	1-20
Sama 1923/24 g/a.	48(10),	1-541
Üdandmed algkoolide kohta 1921/22 g/a.	13(2),	47-65
Keskkoollid: Üldarvest ja õpil. 1920/21 g/a.	3-4,	17-38
Riigi kultuuri haridusasutuste peale 1918-21a.	3-4,	39-42
Eesti haridusasutuste üldarv 1. I. 1922 a.	1-2,	198-199
Ülikooli õppejõud, õpilaskond ja majandus 1922-26 a.	66(5),	281-288
Sama tehnikumi kohta	66(5),	289-290
Kirjastus, ajakirjandus ja kirjandusturg 1924-26 a.	63(7),	398-401

TÖÖ JA PALGAD.

Tööolud 1922-27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 138-140
Suur- ja kesktööstus ettevõtete töötajad 1. VII. 1927 a.	71(10),	608-610
Tööstuste arv tööstuses 1923-1924 a.	39(3),	1-14
Suurtööstusettevõtete isiklik koosseis 1923 a.	24,	43-45
Töövõimalused Eesti tööstuses 1922-20 a.	49(4),	15-18
Töõbõrside tegevus ja töötajad 1924-26 a.	70(9),	524-528
Töötajad Tallinnas 8. IV. 1926 a.	62(1),	9-20
Sama Tartus 16. II. 1927 a.	69(8),	464-466
Sama üldiselt 1922-24 a.	39(6),	15-301
Töökaitse 1921-26 a.	73(12),	696-704
Kollektiivlepingud 1. VII. 1927 a.	71(10),	589-590
Streigid tööstuses 1927 a. I pooltel	70(9),	523
Sama 1926 a.	67(5),	354-356
Sama 1921-25 a.	54(9),	7-13
Sama 1922 a.	15(4),	51-58
Töötajad suurtööstuses 1925 a. I pooltel	41(8),	42-46
Hädaabiõhõd 1924-26 a.	69(8),	455-463
Tööstusnõuanded 1924-25 a.	70(9),	487-494
Tööstustõõhiste palgad Tallinnas 1926-27a.	71(10),	578-580
Tööstustõõhiste palgad Tallinnas 1926-27a.	67(6),	349-350
Põllutõõhiste palgad 1927 a.	71(10),	576-577
Sama palgad 1926 a.	61(16),	22-23
Tööstustõõhiste palgaolud 1914-26 a.	59(14),	3-12
Tõõhiste majanduslik seisukord Tallinnas ja Narvas (Büdzjetiline uuring)	48(3),	1-106
Palgaolud suurtööstuses 1924 a.	37(4),	1-211
Põllutõõhiste palgaolud ja tööturg 1923-24a.	32(11),	1-24
Üks põllutõõhise tulude-kulude aruanne	64(3),	151-152

TERVISHOID.

Rahva tervislik seisukord 1919-27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 141-142
Surmapõhjused 1926 a.	77(4),	236-247
Surmapõhjused 1925 a.	64(3),	102-104
Rinnalaste surevus 1925 a.	65(4),	209-219
Nakkushaigused 1925-26 a.	67(8),	351-358
Vähktõõhi 1919-25 a.	73(12),	684-690
Tuberkuloos 1925-26 a.	70(9),	518-523
Tervishoidlik seisukord 1924-26 a.	58(13),	3-5
Narva karantiin 1922 a.	15,	54-55

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1927 a.	Nr. 78(3),	lhk. 194-199
Süüdimõistetute koossels 1924-26 a.	74(1),	19-23
Vangide arv 1922-26 a.	74(1),	28
Eneasetappid 1925-26 a.	65(4),	206-208
Sama 1922 a.	19(8),	57-80
Kuri ja süüteo ning seaduste ja määruste rikkumised 1924-26 a.	71(10),	555-573
Kuritegevus 1919-1924 a.	53(8),	1-7
Tulekahjud 1924-26 a.	70(9),	512-517

TÖÖSTUS.

Töõjõud ja toodang suurtööstuses 1926 a.	Nr. 75(2),	lhk. 110-125
Sama tööstuses 1925 a.	63(2),	37-56
Küttealmete tarvitus tööstuses 1925 a.	67(8),	347-349
Jõumasinaid ja mehaaniline jõud tööstuses 1925 a.	69(8),	446-453
Eesti tööstussaaduste turud 1923-26 a.	70(9),	498-502
Eesti suurtööstus 1921-22 a.	12,	41-71
Tööstusettevõtete arv 1922 a.	6-8,	98-99
Tekstiil- ja paberitööstus 1913(14) ja 1921 a.	6-8,	38-97
Jõõpre turbaraba (uurimise andmed)	3-4,	59-68

VÄLISKAUBANDUS.

Väliskaubandus 1919-27 a.	Nr. 75(2),	lhk. 101-109
Väliskaubandus 1927 a. I pooltel	69(8),	453-454
Väliskaubandus ja tollimaksud tollitariifi SS järele 1926 a.	70(9),	503-511
Eesti tööstussaaduste turud 1923-26 a.	79(9),	498-502
Väliskaubandus 1926 a. I pooltel	58(13),	5-7
Sama 1923 a. (sastakokkuvõte)	26(5),	1-7
Eesti Väliskaubandus 1919-21 a.	5,	35-68
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus	67(8),	322-330
Sama	49(4),	3-8
Eesti maksubilanss 1924-26 a.	66(5),	239-256

HINNAD.

Suurtõõgi ja elumaksumuse indeksid 1913-28	Nr. 77(4),	lhk. 261-269
Suurtõõgihinnad 1922-26 a. ja Eesti suurtõõgihinnad	63(2),	57-66
Tõõduainete võrdlev maksumus 1922-27 a.	68(7),	389-392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4),	219-220
Uus Eesti elumaksumusindeks	61(16),	11-18
Elumaksumus (elukallidus)	36(3),	1-981
Suurtõõgihinnad Tallinnas 1922-24 a. (kuu keskmised)	35(2),	30-33
Tallinna turuhinnad ja indeksid 1921-22 a.	6-8,	75-87

TRANSPORT JA SIDE.

Tähtsamate kaupade vedu laiaroopaalsele raudteel 1926 a.	Nr. 76(3),	lhk. 176-186
Raudtee tegevus 1926/27 a.	73(12),	705-724
Sama 1925 a.	65(4),	192-199
Sama 1921-23 a.	17(6),	67-96
Merisõit ja kauba ning reisijate vedu 1926 a.	67(6),	331-346
Kaubalaevastik 1. I. 1927 a.	68(7),	404-408
Laevasõit veod siseveeteedel 1926 a.	68(7),	409-411
Laevasõit ja kaubavedu veeteel 1925 a.	58(11),	1-18
Post, telegraaf, telefon, raadio 1926 ja 1927 a. I veerandil,	72(11),	637-656
Laiaroopaalsele raudteele 1919-21 a.	1-2,	188-192
Mootorsõõdukite arv 1922-26 a.	68(7),	402-403
Maanteede pikkus	69(8),	487
Era lennuasjandus 1924-26 a.	65(4),	200-208
Post-telegraaf-telefon 1919-25 a.	63(2),	67-75
Post-telegraaf ja telefon 1919-21 a.	3-4,	108-118
Üldjooned Eesti transiidist 1920-1921 ja transiidid perspektiivist, 1920-21 a.	1-2,	118-167

KINDLUSTUS.

Kindlustuseltsid tegevus 1926 a.	Nr. 74(1),	lhk. 35-43
Sama 1924-25 a.	64(3),	134-143
Sama 1923 a.	42(9),	1-161
Sama 1920-22 a.	29(8),	1-15
Haiguskindlustus 1919-25 a.	68(7),	375-383

KREDIIT JA KAPITAL.

Pankade tulud ja kulud 1921-26 a.	Nr. 71(10),	lhk. 580-585
Maapanga tegevus 1926-27 a.	71(10),	566-587
Maapanga äriasis (stand. tab. 9).	71(10),	567-588
Pandimajade tegevus 1922-26 a.	73(12),	690-693
Eesti rahaasutuste arenemine, 1920-21a.	1-2,	203-205

RAHANDUS.

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1925 a.	Nr. 66(5),	lhk. 257-269
Sama 1924 a.	52(7),	
Sama 1923 a.	40(7),	
Omavalitsuste kulud tervishoiu ja hooldekande peale 1925 a.	65(4),	208-209
Eesti maksubilanss 1924-26	66(5),	239-256

